

ADVENTISTIČKI CRKVENI PRIRUČNIK

Nakladnik

Kršćanska adventistička crkva u Republici Hrvatskoj
Zagreb, Prilaz Gjure Deželića 77
www.adventisti.hr

Izvornik

Seventh-day Adventist Church Manual
Published by the Secretariat
General Conference of Seventh-day Adventists
ISBN 978-0-8280-2577-5

Urednik

Neven Kláčmer

Prijevod

Srećko Kuburić
Željko Porobija

Lektura

Marijan Malašić

Korektura

Branka Vukmanić

Prijelom

Miroslav Vukmanić

Tisak

ZNACI VREMENA
Zagreb, 2014.

ADVENTISTIČKI CRKVENI PRIRUČNIK

Ova se knjiga smije umnožavati, djelomično ili u cijelosti, samo uz pisano dopuštenje nakladnika.

CIP zapis dostupan u računalnom
katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice
u Zagrebu pod brojem 885376

ISBN 978-953-183-211-3

PRVO POGLAVLJE

Zašto postoji Crkveni priručnik?

Zašto Kršćanska adventistička crkva ima *Crkveni priručnik*?

Bog je Bog reda kao što se vidi i u Njegovim djelima stvaranja i otkupljenja. U skladu s time, red je bitan za Njegovu Crkvu. Red se postiže načelima i propisima koji vode Crkvu u unutarnjim poslovima i ispunjenju njezina poslanja u svijetu. Kako bi bila uspješna u službi Gospodinu i čovječanstvu, potrebni su joj red, pravila i disciplina. Biblija zahtijeva da “sve bude pristojno i uredno” (1. Korinćanima 14,40).

Ellen G. White naglasila je tu potrebu 1875. godine: “Kristova crkva nalazi se u stalnoj nevolji. Budući da Sotona pokušava uništiti Božji narod, nije dovoljno osloniti se na mišljenje i prosudbu jednog čovjeka. Krist želi svoje sljedbenike povesti u crkvenu zajednicu koja poštuje red, ima pravila i disciplinu i u kojoj se svi pokoravaju jedni drugima držeći druge boljima od sebe.” (3T 445)

Premda je u ranom razdoblju Generalna konferencija zasjedala svake godine, a zastupnici su glasovali o pitanjima crkvenog reda i života, crkveni vođe nisu odmah pristupili izradi crkvenog priručnika. Na zasjedanju 1882. godine, Generalna konferencija donijela je zaključak da se pripreme “upute za službenike Crkve i da se objave u časopisu *Review and Herald* ili u obliku traktata” (RH, 26. prosinca 1882.). Ovaj je zaključak pokazao sve veću osvjedočenost da je crkveni red nužan za uspješno djelovanje crkvene organizacije, i da uniformnost u održavanju reda zahtijeva da temeljna načela budu objavljena u tiskanom obliku.

Međutim, kada je na zasjedanju Generalne konferencije 1883. godine predloženo da se ovi članci objave u trajnom obliku kao crkveni priručnik, zastupnici su prijedlog odbili. Bojali su se da bi crkveni priručnik mogao formalizirati Crkvu i njezinim propovjednicima oduzeti slobodu da se bave pitanjima crkvenog reda po svojoj želji.

Međutim, ovaj strah, koji je bez sumnje bio odjek dvadesetogodišnjeg protivljenja svakom organiziranju Crkve, uskoro je nestao. Generalna konferencija je na svojim godišnjim zasjedanjima nastavila donositi odluke u vezi s crkvenim redom.

Premda je Crkva službeno odbijala prihvaćanje *Priručnika*, vode su povremeno u obliku knjige ili brošure izdavali općeprihvaćena pravila crkvenog života.

Možda je najznačajnija od svih takvih bila knjiga od 184 stranice koju je pripremio J. N. Loughborough pod naslovom *Crkva, njezina organizacija, red i disciplina*, objavljena 1907. godine, koja se bavila mnogim temama koje danas obuhvaća ovaj *Crkveni priručnik*.

Kako je Crkva početkom 20. stoljeća brzo rasla, sve je više prepoznavala potrebu za pravilnikom kojim bi se koristili propovjednici i vjernici diljem svijeta. Stoga je Odbor Generalne konferencije 1931. donio odluku o izdavanju *Crkvenog priručnika*. J. L. McElhany, poslije predsjednik Generalne konferencije, pripremio je rukopis koji je izdan 1932.

Uvodna rečenica predgovora tog prvog izdanja glasi: "Sve je bjelodanije da je potreban pravilnik o upravljanju Crkvom koji će objaviti i sačuvati pravila o uređenju naše Crkve."

Obratimo pozornost na riječ "sačuvati". Ovo nije bio pokušaj da se odjednom nametne čitava struktura upravljanja Crkvom. Bio je to, naprotiv, napor da se najprije "očuvaju" svi dobri zaključci usvojeni do tog vremena i da se zatim, usporedo s našim sve većim rastom i kompleksnošću, dodaju odgovarajući propisi.

Značenje i uloga *Crkvenog priručnika*

Crkveni priručnik postoji u sadašnjem obliku od 1932. godine. Uređuje djelovanje i ulogu mjesnih crkava i njihov od-

nos prema crkvenom ustroju čije su članice. Također iznosi stavove Crkve o kršćanskom životu, upravljanju Crkvom i disciplini koji su zasnovani na biblijskim načelima i autoritetu ispravno sazvanih zasjedanja Generalne konferencije.

“Bog je odredio da na zasjedanjima Generalne konferencije Crkvu zastupaju predstavnici koji se okupljaju iz svih krajeva.” (9T 261)

Gradivo *Crkvenog priručnika* podijeljeno je u dvije skupine. Sadržaj svakog poglavlja značajan je za cijeli svijet i primjenjiv je na svaku crkvenu organizaciju, mjesnu crkvu i vjernika. Prepoznajući potrebu za odstupanjem u nekim dijelovima, na kraju *Priručnika* nalaze se napomene s dodatnim zabilješkama koje služe kao upute i primjeri. Napomene imaju podnaslove koji odgovaraju podnaslovima u poglavljima i označen broj stranice u glavnom tekstu.

Mjerila i djelovanje Crkve zasnovani su na načelima Svetoga pisma. Ova su načela, istaknuta u Duhu proroštva, iznesena na stranicama ovog *Crkvenog priručnika*. Njih treba slijediti u svim pitanjima koja se tiču upravljanja mjesnim crkvama i njihovim djelovanjem. *Crkveni priručnik* jednako tako definira odnos koji postoji između mjesne crkve i konferencije ili drugih entiteta adventističke crkvene organizacije. Ne treba pokušavati postavljati mjerila za članstvo niti silom nametati pravila ili propise za mjesne crkve koji su u suprotnosti s odlukama usvojenim na zasjedanju Generalne konferencije, a koji se nalaze u ovom *Crkvenom priručniku*

Izmjene i dopune

Generalna konferencija godinama izglasava važne izmjene i dopune *Crkvenog priručnika*. Shvaćajući važnost upravljanja radom Crkve u cijelom svijetu “pošteno i uredno”, na zasjedanju Generalne konferencije 1946. izglasovano je da “sve potrebne izmjene i dopune *Crkvenog priručnika* mora odobriti Generalna konferencija na svojem zasjedanju” (*General Conference Report*, br. 8, 14. lipnja 1946., 197).

Uvažavajući činjenicu da lokalne prilike katkad zahtijevaju posebne odluke, Izvršni odbor Generalne konferencije izglaso-

vao je 1948. da “svaka divizija, uključujući i Sjevernoameričku diviziju, pripremi dodatak novom *Crkvenom priručniku* koji ga ni na koji način neće izmijeniti, nego unijeti takve dodatne predmete koji će biti primjenjivi na stanje i situaciju u određenoj diviziji. Rukopisi ovih dodataka trebaju biti predani Odboru Generalne konferencije na odobrenje prije nego što budu objavljeni.” (*Autumn Council Actions*, 1948., 19)

Na zasjedanju Generalne konferencije 2000. godine, odobrena je reklasifikacija nekih postojećih materijala *Crkvenog priručnika* u dijelu Napomene kao dio pravilnika koje više služi kao upute i primjeri nego kao obvezujući tekst, te je odobrila postupak za donošenje izmjena i dopuna. Promjene u *Crkvenom priručniku*, osim u dijelu Napomena i uredničkih izmjena, mogu biti donesene isključivo odlukom Generalne konferencije, na kojoj zastupnici Crkve iz cijeloga svijeta imaju pravo glasa i glasovanja. Ako mjesna crkva, konferencija, ili unija želi predložiti reviziju *Crkvenog priručnika*, svoj prijedlog treba prosljediti sljedećem nadležnom tijelu radi preispitivanja i savjetovanja. Ako ta crkvena razina odobri prijedlog promjene, ona podastire predloženu promjenu sljedećoj razini na dodatno razmatranje. Ako različite crkvene razine odobre predložene promjene, one na kraju dolaze Odboru za *Crkveni priručnik* Generalne konferencije koji razmatra sve preporuke.

Revizija Napomena odvija se po istoj proceduri. Izvršni odbor Generalne konferencije može odobriti promjene u Napomenama na svakoj godišnjoj sjednici.

Odbor za *Crkveni priručnik* izvještava Izvršni odbor Generalne konferencije svake godine o predloženim nebitnim uredničkim promjenama koje se odnose na glavni sadržaj *Crkvenog priručnika*. Izvršni odbor Generalne konferencije može dati konačno odobrenje. Ipak, u slučaju da se na godišnjoj sjednici Generalne konferencije zaključi jednom trećinom glasova da uredničke promjene sadržajno mijenjaju značenje ulomka, predložena promjena mora ići na zasjedanje Generalne konferencije.

Na posljednjem zasjedanju u petogodišnjem mandatu, Izvršni odbor Generalne konferencije pregledava sve promjene u Napomenama i usklađuje promjene koje se odnose na bilo koju

predloženu promjenu koja se odnosi na glavni sadržaj *Crkvenog priručnika*.

Nakon svakog zasjedanja Generalne konferencije objavljuje se novo izdanje *Crkvenog priručnika*. Treba se uvijek služiti posljednjim izdanjem. Ovo izdanje uključuje dopune sa zasjedanja Generalne konferencije 2010. godine.

Gdje potražiti savjet

Za savjete koji se odnose na rad mjesne crkve ili za pitanja iz *Crkvenog priručnika*, crkveni službenici i vođe, propovjednici i vjernici trebaju se posavjetovati s konferencijom. Ako oni ne postignu obostrano razumijevanje, trebaju se savjetovati sa svojom unijom radi razjašnjenja.

Nazivi koji se upotrebljavaju u Crkvenom priručniku

Crkva – Radi uredničke i izdavačke efikasnosti, umjesto punog naziva “Kršćanska adventistička crkva” upotrebljava se “Crkva” s velikim početnim slovom “C” i prvenstveno se odnosi na crkvenu organizaciju, a ne na mjesnu crkvu ili skup, s iznimkom kada se upotrebljava s navodnicima.

Konferencija, misija, odjel, delegacija, polje, unija crkava – Radi ekonomičnosti u uređivanju i tiskanju, “konferencija” na ovim stranicama znači “konferencija, misija, odjel, delegacija, polje, unija crkava”, kako već naznačuje administrativni kontekst. Općenito, svaka mjesna crkva članica je sestrinstva crkava poznatog kao konferencija, ali dok lokalna organizacija ne dosegne status konferencije, u skladu s *Radnim pravilnikom* Generalne konferencije može se označiti kao misija, odjel, delegacija ili polje. U nekim divizijama u svijetu, unije crkava u određenoj zemlji funkcioniraju kao konferencija za potrebe mjesne crkve, a kao unija za druge crkvene organizacijske potrebe (vidi 3. poglavlje, Organizacija i ovlasti).

Pastor i propovjednik – Većina područja svjetske Crkve izrazom “pastor” označava člana svećenstva, stoga se na ovim stranicama taj izraz koristi umjesto termina “propovjednik”, bez

obzira na odgovornosti koje su mu dodijeljene od strane lokalne konferencije. Upotreba ovog izraza ne znači da se on mora koristiti tamo gdje se uobičajeno koristi riječ “propovjednik”. Pastori na koje se odnosi ovaj *Pravilnik* određeni su od konferencije da nadgledaju rad mjesne crkve ili okruga.

Kratice djela Ellen G. White navedene su na str. 184 i 185 ovog *Priručnika*.

Ako nije naznačeno drugačije, citati iz Biblije preuzeti su iz izdanja Kršćanske sadašnjosti.

DRUGO POGLAVLJE

Crkva živoga Boga

Da bi opisala Crkvu, Biblija se služi raznim izrazima kao što su: “Božja crkva” (Djela 20,28), “tijelo Kristovo” (Efežanima 4,12), i “crkva živoga Boga” (1. Timoteju 3,15).

Pripadnost Božjoj crkvi jedinstvena je prednost koja zadovoljava dušu. Božji je plan da okupi narod sa svih strana svijeta i da ga poveže u jedno tijelo, tijelo Kristovo, Crkvu, kojoj je On živa glava. Svi koji su djeca Božja u Isusu Kristu udovi su ovoga tijela, i u tom odnosu oni mogu uživati zajednicu jedan s drugim i zajednicu sa svojim Gospodinom.

Biblija se služi nazivom “Crkva” u najmanje dva smisla: u općem smislu označava Crkvu u cijelom svijetu (Matej 16,18; 1. Korinćanima 12,28), a u posebnom smislu označava crkvu u nekom mjestu ili kraju, kao što je bila crkva u Rimu (Rimljanima 1,6.7), u Korintu (1. Korinćanima 1,2), u Solunu (1. Solunjanima 1,1), u Galaciji (1. Korinćanima 16,1), u Aziji (1. Korinćanima 16,19), u Siriji i Ciliciji (Djela 15,41).

Krist, budući da je Glava Crkve i njezin živi Gospodar, osjeća duboku ljubav prema udovima svojega tijela. On treba biti proslavljen u Crkvi (Efežanima 3,21). Preko Crkve On će otkriti “mnogoliku mudrost Božju” (Efežanima 3,10). Dan za danom On “hrani i njeguje Crkvu” (Efežanima 5,29). Njegova je duboka težnja “da sam sebi privede Crkvu krasnu, bez ljage, bez bore, bez ičega tomu slična, da bude sveta i bez mane” (Efežanima 5,27).

Bez podvajanja

Krist je poukama i primjerom nastojao poučiti ljude da pred Bogom ne postoji zid koji odvaja Izrael od drugih naroda (Ivan 4,4-42; 10,16; Luka 9,51-56; Matej 15,21-28). Apostol Pavao je pisao da su “pogani baštinici iste baštine, udovi istoga tijela, dionici istog obećanja u Kristu Isusu Radosnom viješću” (Efežanima 3,6).

Među Kristovim sljedbenicima ne smije biti povlaštenih po kasti, nacionalnosti, rasi ili boji jer svi ljudi potječu od jedne krvi. Božji izabranici pripadnici su sveopćeg bratstva, novog ljudskog roda, “svi smo jedan u Isusu Kristu” (Galaćanima 3,28).

“Krist je donio na Zemlju poruku milosti i oprosta. On je postavio temelj religiji po kojoj su Židovi i neznabošci, crni i bijeli, slobodni i robovi povezani u opće bratstvo, priznati kao jednaki pred Bogom. Spasitelj osjeća beskrajnu ljubav prema svakom ljudskom biću.” (7T 225)

“Bog ne priznaje razlike po nacionalnosti, rasi ili kasti. On je Stvoritelj cijelog čovječanstva. Svi su ljudi stvaranjem pripadnici iste obitelji, svi su sjedinjeni otkupljenjem. Krist je došao porušiti svaki zid razdvajanja, otvoriti svaki odjel Hrama kako bi svaka duša mogla imati slobodan pristup k Bogu. ... U Kristu nema Židova ni Grka, roba ni slobodnjaka. Svi su oni sjedinjeni Njegovom dragocjenom krvlju.” (Ellen G. White, *Isusove usporedbe*, 264)

Najuzvišeniji predmet Kristove ljubavi

Oni koji su u Njegovoj službi, koji su pozvani da vode Crkvu, trebaju se “brinuti za Crkvu Božju” (1. Timoteju 3,5), “pasti Crkvu Božju” (Djela 20,28) i pokazivati “brigu za sve crkve” (2. Korinćanima 11,28).

“Svjedočim braći i sestrama da je Kristova Crkva, iako možda izgleda slaba i nesavršena, jedini predmet na Zemlji kojem Krist poklanja najveću pozornost i brigu. Dok šalje poziv cijelom svijetu da dođe i primi Njegovo spasenje, On daje vlast svojim anđelima da pomognu svakoj duši koja Mu prilazi s kajanjem i skrušeno. On osobno prebiva u svojoj Crkvi svojim Svetim Duhom.” (TM 15)

Od Crkve kao Kristove Zaručnice i predmeta Njegove najveće pozornosti, očekuje se da u svim svojim aktivnostima pokazuje božanski red i karakter.

“U ovo vrijeme Crkva se treba odjenuti u svoju prekrasnu haljinu – u Krista, našu pravednost. Trebaju se obnoviti i svijetu pokazati jasna, određena obilježja uzdizanjem Božjih zapovijedi i vjere Isusove. Ljepota svetosti treba se pojaviti u svojem prirodnom sjaju u suprotnosti s izopačenošću i tamom nevjernika, onih koji su se pobunili protiv Boga. Tako mi priznajemo Boga i potvrđujemo Njegov Zakon, temelj Njegove vladavine na Nebu i na svim zemaljskim područjima. Njegova se vlast treba uzdizati otvoreno i jasno pred svijetom; i nikakvi zakoni koji dolaze u sukob s Gospodnjim zakonima ne smiju se priznavati. Ako usprkos Božjim odredbama dopustimo svijetu da utječe na naše odluke i na naša djela, Božja će namjera biti osujećena. Koliko god izgovor naoko bio dobar, ako se Crkva bude kolebala u tom pogledu, protiv nje će se na Nebu u nebeskim knjigama zapisati da je izdala najsvetije povjerenje i da je postala izdajica Kristovog kraljevstva. Crkva se mora čvrsto i odlučno držati svojih načela pred cijelim nebeskim sve-mirom i kraljevstvima ovoga svijeta; nepokolebljiva odanost u čuvanju svetosti i časti Božjeg zakona izazvat će pozornost i divljenje čak i samoga svijeta, te će mnogi, zahvaljujući dobrim djelima koja će promatrati, biti navedeni da slave našega Oca koji je na nebesima.” (TM 16,17)

Crkva savršena u Kristu

“Gospodin je svojoj Crkvi dao sposobnosti i blagoslove kojima ona treba pokazati svijetu Njegovo savršenstvo. I ona treba u Njemu biti savršena, kako bi mogla biti stalni predstavnik jednog drugog, vječnog svijeta, zakona koji su uzvišeniji od svih zemaljskih zakona. Njegova Crkva treba biti hram koji je sagrađen po božanskom uzoru, koji anđeo graditelj mjeri svojim nebeskim mjerilom. U tom je hramu svaki kamen izmjeren Božjim mjerilom i isklesan Njegovim dlijetom, izglaćan da sjaji kao nebeski amblem koji baca na sve strane jasne i svijetle zrake Sunca Pravednosti. ...

Gospodin Isus Krist stavlja na ispit ljudska srca pokazujući im svoje milosrđe i obilnu naklonost. Krist stvara u ljudskoj duši takvu promjenu da ona zadivljuje Sotonu i sve njegove pristaše koje je ujedinio protiv Boga i Njegovog Zakona. On na njih gleda kao na tvrđave koje ne može osvojiti nikakvim svojim lažima ni prijevarama. Ti su ljudi za Sotonu neobjašnjiva tajna. Božji anđeli, serafini i kerubini, sile koje je Bog opunomoćio da surađuju s ljudima, promatraju s čuđenjem i radošću kako bivši grešnici, nekada djeca gnjeva, Kristovim naukom izgrađuju karakter po božanskom uzoru. Na taj način oni postaju Božji sinovi i kćeri i imaju bitnu ulogu u aktivnostima i radostima Neba.

Svojoj Crkvi Krist je dao nebrojene mogućnosti kako bi od nje, svojeg spašenog i otkupljenog vlasništva, mogao primiti obilje slave. Crkva kojoj je Krist dao svoju pravdu Njegova je riznica u kojoj će se bogatstvo Njegove milosti, Njegove ljubavi, Njegove naklonosti, pokazati u svojem punom i konačnom sjaju. ...

U svojoj neumrljanoj čistoći i savršenstvu bez mane, Krist gleda na svoj narod kao na nagradu za svoje patnje, svoje poniženje i svoju ljubav, i kao dodatak svojoj slavi – Krist, veliko središte iz kojega blista sva slava. ‘Blaženi oni koji su pozvani na večeru Janjetovu.’” (TM 18,19)

Crkva pokazuje predanost navedenim načelima jedinstva Kristovog Tijela. Mirom i silom koju donosi Kristova pravednost, Crkva se zavjetovala da će porušiti svaku prepreku koju je među ljudskim bićima podigao grijeh.

TREĆE POGLAVLJE

Organizacija i ovlasti

Crkvena organizacija temelji se na Božjim načelima. “Nikada ne dopustite da bilo čija ideja uzdrma vašu vjeru u odnosu na red i sklad koji treba postojati u crkvi. ... Nebeski Bog je Bog reda i On zahtijeva od svih svojih sljedbenika da imaju pravila i propise i da očuvaju red.” (5T 247)

Biblijski temelj organizacije

Kad je Bog pozvao Izraelce iz Egipta i odvojio ih kao svoj poseban narod, pobrinuo se za impresivan sustav organizacije koji treba upravljati njihovim ponašanjem u građanskim i vjerskim pitanjima.

“Karakteristika upravljanja u Izraelu bila je najtemeljitija organizacija, zadivljujuća i po svojoj savršenosti i po svojoj jednostavnosti. Red koji se tako uočljivo zapaža u savršenstvu i uredenju svih djela koja je Bog stvorio, ogledao se i u uredenju hebrejske države. Bog je bio središnji autoritet i upravitelj, bio je suvereni vladar Izraela. Mojsije je stajao pred njim kao njegov vidljivi vođa, kojeg je Bog odredio da primjenjuje zakone u Njegovo ime. Poslije je između plemenskih starješina izabran Savjet sedamdesetorice da pomaže Mojsiju u općim upravnim poslovima. Zatim su postavljeni svećenici koji su u Svetišću tražili savjete od Boga. Poglavari ili knezovi upravljali su plemenima. Njima su bili podložni tisućnici, stotnici, pedesetnici i desetnici te, na kraju, službenici koji su vršili različite dužnosti.” (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, 374)

Novozavjetna je Crkva pokazivala isto savršenstvo u svojoj

organizaciji. Sam Krist, koji je osnovao Crkvu (Matej 16,18), “razmjestio je svaki pojedini ud na tijelu kako je htio” (1. Korinćanima 12,18). On ih je sam obdario odgovarajućim darovima i sposobnostima za službe koje im je podijelio i organizirao ih u živo i djelotvorno tijelo kojem je On bio glava.

“Jer kao što u jednom tijelu imamo mnogo udova, a svi udovi nemaju iste službe, tako smo mi, mnogi, jedno tijelo u Kristu, a s obzirom na pojedince, udovi jedan drugome.” (Rimljanima 12,4.5) “On (Krist) je i Glava Tijela, Crkve: On je početak, prvorođenac od mrtvih, da u svemu bude prvi.” (Kološanima 1,18)

“Milosni su darovi različiti, ali je isti Duh. Različite su i službe, ali je isti Gospodin. ... Kao što je, naime, tijelo jedno, iako ima mnogo udova, i svi udovi tijela, iako su mnogi, tvore jedno tijelo, tako je i Krist. ... Vi ste tijelo Kristovo, a pojedinci udovi. I jedne je Bog postavio u Crkvi: prvo za apostole, drugo za proroke, treće za učitelje; zatim je dao dar čudesa, onda dar ozdravljanja, dar pružanja pomoći, dar upravljanja, dar različitih jezika.” (1. Korinćanima 12,4.5.12.27.28)

Važnost organizacije

Baš kao što ne može postojati živo i aktivno ljudsko tijelo ako njegovi udovi nisu organski povezani i ne funkcioniraju zajedno, tako nema ni života, rasta ni napretka Crkve ako njezini vjernici nisu organizirani u ujedinjenom duhovnom tijelu u kojem svatko obavlja dužnosti i obveze koje mu je dao Bog, pod vodstvom autoriteta koji je ustanovljen po božanskim uputama. Bez organizacije nijedna ustanova ni pokret ne mogu napredovati. Kad u nekom narodu ne bi bila organizirana vlast, on bi se uskoro našao u kaosu. Ako u poslovnom svijetu neki pothvat nije dobro organiziran, neizbježno propada. Tako bi bilo i s Crkvom: bez organizacije raspala bi se i propala.

Da bi se Crkva zdravo razvijala i da bi mogla izvršiti svoju zadaću objavljivanja Radosne vijesti o spasenju cijelom svijetu, Krist joj je dao jednostavan ali uspješan sustav organizacije. Uspjeh u nastojanjima da izvrši svoju zadaću ovisi o njezinoj odanosti ovom božanskom modelu.

“Neki su širili mišljenje da će s približavanjem svršetka vremena svako Božje dijete djelovati neovisno o bilo kakvoj vjerskoj organizaciji. No mene je Bog poučio da u ovom poslu takva neovisnost ne postoji.” (TM 489)

“Kako bi se Sotona radovao kad bi uspio u svojim naporima da se umiješa među Božji narod i dezorganizira Djelo upravo u vrijeme kad je potrebna temeljita organizacija i kad će to biti najveća sila za uklanjanje sumnjivih pokreta i pobijanje tvrdnji koje se ne zasnivaju na Božjoj riječi! Čvrsto zbijmo svoje redove da ne bude pukotina u organizaciji i redu koji su uspostavljeni mudrim i pomnijim promišljanjem. Punomoć se ne smije davati neurednima koji bi u ovo vrijeme htjeli voditi Božje djelo.” (TM 489)

Svrha organizacije

“Kako se povećavao broj naših vjernika, bivalo je sve jasnije da će bez nekog oblika organizacije doći do velike zbrke i da se Djelo neće moći uspješno razvijati. Organizacija je bila prijeko potrebna za uzdržavanje propovjednika, za širenje Djela u nova polja, za zaštitu crkava i propovjednika od nedostojnih vjernika, za vlasništvo nad crkvenim nekretninama, za objavljivanje istine putem tiska i za mnoge druge potrebe.” (TM 26)

“Kao članovi vidljive Crkve i radnici u Gospodnjem vinogradu, svi koji se smatraju kršćanima moraju učiniti najviše što mogu da sačuvaju mir, sklad i ljubav u Crkvi. Obratite pozornost na Kristovu molitvu: ‘Da svi budu jedno. Kao što si ti, Oče, u meni i ja u tebi, tako neka i oni u nama budu jedno, da svijet vjeruje da si me ti poslao.’ (Ivan 17,21) Jedinstvo Crkve uvjerljivi je dokaz koji svjedoči da je Bog poslao Isusa na svijet da bude Spasitelj svijeta.” (5T 619,620)

Novozavjetni model

Spasiteljev nalog Crkvi da odnese Evandjelje cijelom svijetu (Matej 28,19,20; Marko 16,15) nije se odnosio samo na propovijedanje vijesti, nego i na brigu za dobro onih koji vijest prihvate. Ovo je značilo brinuti se za hranu i smještaj stada,

kao i sređivanje eventualnih problema u međusobnim odnosima. Takva situacija zahtijevala je organizaciju.

Apostoli su najprije osnovali savjet koji je upravljao djelatnostima crkve u Jeruzalemu (Djela 6,2; 8,14). Kad je crkva u tom gradu postala tako velika da je rješavanje praktičnih pitanja postalo problem, izabrani su đakoni da vode brigu o crkvenim poslovima (Djela 6,2-4).

Poslije su narasle i druge mjesne crkve, ne samo u Aziji nego i u Europi, a to je zahtijevalo nove organizacijske korake. U Maloj Aziji u *svim crkvama* rukopoloženi su starješine (Djela 14,23). Širenje Djela u raznim pokrajinama Rimskog Carstva zahtijevalo je organiziranje crkava u tijela koja mi danas nazivamo konferencijama (Galaćanima 1,2). Tako je korak po korak organizirana Crkva u apostolsko doba. Kako su se javljale potrebe, tako je Bog usmjeravao i upućivao vode svojeg Djela, pa je na temelju savjetovanja s crkvama razvijen oblik organizacije koji je štitio interese Gospodnjeg djela.

Sadašnja organizacija Crkve

Oblik upravljanja u Kršćanskoj adventističkoj crkvi je predstavnički, prema kojemu autoritet počiva na članstvu i izražava se preko ispravno izabranih zastupnika na svim razinama organizacije, s izvršnim odgovornostima prenesenim na zastupnička tijela i službenike za upravljanje Crkvom na svakoj pojedinoj razini. Ovaj oblik upravljanja također priznaje rukopoloženje pastora od strane Crkve u cijelom svijetu.

“Svaki vjernik crkve ima pravo glasa u izboru crkvenih službenika. Crkva bira službenike konferencije. Zastupnici koje su izabrale konferencije biraju službenike unije, a zastupnici koje su izabrale unije biraju službenike Generalne konferencije. Ovakvim uređenjem svaka konferencija, svaka ustanova, svaka crkva i svaki pojedinac, bilo izravno ili preko predstavnika, ima glas u izboru djelatnika koji nose glavne odgovornosti u Generalnoj konferenciji.” (8T 236,237)

Današnji organizacijski sustav Crkve proizlazi iz razvoja teološkog razumijevanja poslanja Crkve, rasta članstva i geografskog širenja Crkve. Predstavnici konferencija sastali su se 1863.

i organizirali Generalnu konferenciju adventista sedmog dana. Postoji nekoliko organizacijskih razina unutar Crkve počevši od vjernika pojedinca pa do crkvene organizacije na svjetskoj razini. Područja na kojima se nalazi vjerništvo, na svakoj od ovih razina, periodično sazivaju službene poslovne sastanke poznate kao konstitutivni ili izborni sabori. (Sastanak ili sjednica mjesne crkve općenito se naziva poslovnim sastankom.) U strukturi Kršćanske adventističke crkve nijedna organizacija ne određuje samostalno svoj status, niti funkcionira kao da nema obveza prema crkvenoj obitelji izvan svojih granica.

Nacrt crkvene organizacije

1. *Mjesna crkva* – skupina vjernika u određenom mjestu kojoj je od strane zastupnika konferencije na saboru dodijeljen službeni status crkve.

2. *Konferencija* – skupina mjesnih crkava unutar određenog geografskog područja, kojoj je odlukom divizijskog izvršnog odbora na redovnom, polugodišnjem ili godišnjem sastanku ili divizijskom saboru dodijeljen službeni status konferencije/misije/polja Kršćanske adventističke crkve, te je posljedično prihvaćena na unijskom izbornom saboru u sestrinstvo konferencija/misija.

3. *Unija crkava* – skupina crkava unutar određenog geografskog područja, kojoj je na saboru Generalne konferencije dodijeljen službeni status unije crkava sa statusom bilo konferencije, bilo misije.

4. *Unija konferencija/misija* – skupina konferencija, unutar određenog geografskog područja, kojoj je na saboru Generalne konferencije dodijeljen službeni status unije konferencija/misija.

5. *Generalna konferencija i njezine divizije* – Generalna konferencija predstavlja globalnu razinu Crkve. Njezino izborno tijelo definirano je njezinim Statutom. Kako bi olakšala svoju aktivnost diljem svijeta, Generalna konferencija je ustanovila regionalne urede, poznate kao divizije Generalne konferencije, kojima je odlukom Izvršnog odbora Generalne konferencije na godišnjoj sjednici, povjereno opće administrativno nad-

gledanje naznačenih skupina unija i drugih crkvenih jedinica unutar određenih geografskih područja.

Biblija je temelj i izvor vjerovanja i prakse; po toj osnovi Generalna konferencija na svojim zasjedanjima određuje temeljna vjerovanja Crkve. Generalna konferencija na zasjedanju također odobrava osnivanje unija i pripajanje polja, revidira *Crkveni priručnik*, bira vodstvo Generalne konferencije i divizija, obavlja druge funkcije kako je zacrtano u njezinom Statutu i poslovnica, te razmatra točke koje su joj iznijete od strane Izvršnog odbora. Izvršni odbor Generalne konferencije opunomoćen je Statutom i poslovnica da između zasjedanja djeluje u ime svojih konstitutivnih članova. Tako crkvene organizacije po cijelom svijetu priznaju Generalnu konferenciju na zasjedanju kao glas Crkve.

Uloga ustanova

Na svim crkvenim razinama djeluju razne obrazovne, zdravstvene, nakladničke i druge ustanove kako bi u Kristovo ime doprle do ljudi u zadovoljenju njihovih potreba u uznemirenom svijetu. U adventističkoj teologiji i filozofiji te su ustanove od svojih začetaka neizostavni instrumenti za obavljanje duhovnog poslanja Crkve služenja cijeloj osobi i donošenja Evanđelja svijetu.

Nijedna crkvena organizacija ili ustanova ne preuzima odgovornost za obveze, dugove, aktivnosti ili propuste bilo koje druge crkvene organizacije samo na temelju svoje pripadnosti Crkvi.

Autoritet u prvoj Crkvi

Kao Stvoritelj, Otkupitelj i Održavatelj, Gospodar i Kralj svega stvorenja, Bog je jedini izvor autoriteta za Crkvu. On je opunomoćivao svoje proroke i apostole (2. Korinćanima 10,8). Oni su, dakle, zauzeli ključno i jedinstveno mjesto u prijenosu Božje riječi i izgradnji crkve (Efežanima 2,20).

Prva je Crkva nosila odgovornost za čistoću u doktrini i praksi. Starješine (ili biskupi) imali su veliki autoritet. Jedna

od njihovih glavnih funkcija bila je opća pastoralna skrb i nadzor (Djela 20,17-28; Hebrejima 13,17; 1. Petrova 5,1-3), s posebnim zadacima kao što su davanje uputa u zdravom nauku i suprotstavljanje onima koji su im se protivili (1. Timoteju 3,1,2; Titu 1,5,9). Bilo im je naloženo: “Duhove podvrgnite kušnji da vidite jesu li od Boga” (1. Ivanova 4,1) ili, kako kaže apostol Pavao, “sve provjeravajte” i “što je dobro, zadržavajte” (1. Solunjanima 5,21).

Isto je vrijedilo i u pogledu provođenja discipline (Matej 18,15-17), koja se kretala od osobnih i brižnih opomena (usp. Matej 18,16; Galaćanima 6,1), do isključivanja pojedinaca iz zajednice vjernika (Matej 18,18; 1. Korinćanima 5,11.13; 2. Korinćanima 2,5-11).

Crkva, prema tome, ima punomoć i autoritet da postavlja pravila prema kojima će se upravljati.

Generalna konferencija je najviši autoritet

Generalna konferencija na svojem zasjedanju, i Izvršni odbor između zasjedanja, najviše je crkveno tijelo u upravljanju Crkvom. Izvršni odbor Generalne konferencije ima pravo na temelju Statuta osnivati niže organizacije, s ovlašću da nadzire ostvarivanje njihovih uloga. Prema tome, sve niže crkvene organizacije i ustanove trebaju priznati zasjedanje Generalne konferencije i Izvršni odbor Generalne konferencije između dvaju zasjedanja kao najviši crkveni autoritet poslije Boga.

Kad se pojave razlike u mjesnoj crkvi ili između crkava i konferencija ili ustanova, ispravno je obratiti se sljedećoj višoj organizacijskoj razini, sve do godišnje sjednice Izvršnog odbora Generalne konferencije ili do zasjedanja Generalne konferencije. U međuvremenu, između dvaju zasjedanja, Izvršni odbor će biti konačni autoritet u svim pitanjima. Odluke Odbora mogu se ponovno razmotriti na zasjedanju Generalne konferencije ili na godišnjem zasjedanju Izvršnog odbora.

“Gospodin mi je često davao upute o tome da se ničiji sud ne smije pokoravati sudu drugoga čovjeka. Razum jednoga čovjeka, ili nekolicine njih, ne smije se nikada smatrati dovoljno mudrim i silnim da upravlja Djelom ili da određuje koje

planove treba provoditi. Ali kad se na Generalnoj konferenciji, gdje su okupljeni predstavnici svih zemalja, izrazi zajedničko mišljenje, onda se osobna neovisnost u radu i vlastito mišljenje ne smiju tvrdoglavo nametati, nego se treba pokoriti sudu većine. Neka nikada nijedan radnik u Božjem djelu ne smatra vrlinom da uporno ustrajava u svojem neovisnom stavu nasuprot odlukama glavnoga tijela.” (9T 260)

ČETVRTO POGLAVLJE

Pastori i drugi uposlenici u Crkvi

Služba koju je Bog utemeljio

“Bog ima Crkvu, a ona ima božanski utemeljenu propovjedničku službu. ‘A On dade jedne kao apostole, druge kao proroke, jedne kao evanđeliste, druge kao pastire i učitelje, da priprave svete za djelo službe, za izgradnju Kristova tijela, dok svi zajedno ne dođemo k jedinstvu u vjeri i pravoj spoznaji Sina Božjega, k savršenom čovjeku, k mjeri punine veličine Kristove.’ (Efežanima 4,11-13)

Ljudi koje je Bog odredio izabrani su da ljubomorno bdiju, da se brinu budnom ustrajnošću kako Sotona svojim zlim planovima ne bi uništio Crkvu, nego da opstane u svijetu i uzvisuje Božju slavu među ljudima.” (TM 52,53)

Predsjednik konferencije – Predsjednik konferencije treba biti rukopoloženi pastor, iskusan i na dobru glas. On stoji na čelu evanđeoske službe u svojoj konferenciji i glavni je starijina ili nadglednik svih crkava. Zalaže se za duhovno dobro crkava i savjetuje ih u vezi s njihovim djelatnostima i planovima. On ima pristup svim crkvama, bogoslužjima, skupštinama mjesnih crkava i sjednicama odbora bez prava glasa ako mu ga crkva ne odobri ili ako nije vjernik te crkve. On može, u skladu sa svojim položajem, predsjedati svim sastancima crkava kad je to potrebno. On ima pravo uvida u sve crkvene zapisnike.

Predsjednik konferencije nema pravo zanemarivati pravilno izabrane službenike crkve, nego treba surađivati s njima. S druge strane, priznajući povezanost crkava s konferencijom, oni

su se obvezni s njim savjetovati o svim pitanjima koja se tiču dobrobiti crkve. Ne smiju ga pokušavati ometati u pravilnom obavljanju njegovih dužnosti.

Vođe konferencijskih odjela – Vođe konferencijskih odjela unapređuju važna područja crkvenog rada pod općim vodstvom konferencijskog odbora i uz savjetovanje s predsjednikom konferencije. Kako bi uspješno obavili posao koji im je povjeren, ovi uposlenici moraju imati pristup crkvama kako bi predstavili i razvili svoje planove. Ovi će uposlenici s razumijevanjem uzeti u obzir sve crkvene planove, čak i one izvan njihovih odjela.

Vođama odjela nisu dodijeljene administrativne ili izvršne ovlasti, stoga je njihov odnos prema mjesnim crkvama savjetodavan. Njihov rad ne stavlja ih u isti odnos prema crkvama kakav ima konferencijski Odbor ili predsjednik. U promicanju svojeg posebnog područja rada oni rade diljem cjelokupne konferencije. Međutim, od njih se ne očekuje da savjetuju crkve u pitanjima izbora i drugih administrativnih dužnosti ili nekih drugih područja službe, osim ako to od njih posebno ne zatraži predsjednik konferencije.

Rukopoloženi pastori – Rukopoloženi pastori koje je konferencijski Odbor postavio za pastore ili starješine okruga, ne zauzimaju mjesto predsjednika u svojim poljima. Njima nije povjerena administrativna ovlast upravljanja kao predsjedniku, nego surađuju s njim u izvršavanju planova i ciljeva konferencije.

U obavljanju dužnosti u mjesnoj crkvi, rukopoloženom pastoru pomažu starješine mjesne crkve. Rukopoložanjem za propovjedničku službu on je kvalificiran za vođenje svih crkvenih obreda i svečanosti. On treba biti duhovni vođa i savjetnik crkve. On treba podučavati službenike crkve za njihove dužnosti i s njima zajedno planirati sve grane crkvenog posla i djelovanja.

Pastor je član crkvenog odbora i njegov je predsjedatelj. U slučaju da propovjednik želi biti oslobođen dužnosti predsjedatelja crkvenog odbora, tada jedan od starješina, u suradnji

s pastorom, vrši službu predsjedatelja (vidi poglavlje “Odnos prema pastoru”). Od pastora se očekuje da uz pomoć starješina planira i predvodi sve duhovne službe u crkvi kao što su drugi dio bogoslužja subotom prijepodne, molitveni sastanak, obred Gospodnje večere i krštenje. Pastori se ne trebaju okružiti nikakvim posebnim savjetnicima po njihovom osobnom izboru, nego uvijek trebaju surađivati s izabranim službenicima crkve.

Kad neki evanđelist bude zamoljen da održi niz evanđeoskih propovijedi u mjestu gdje postoji mjesna crkva, konferencija treba pozvati pastora da pomaže evanđelistu, dajući tako pastoru priliku da se upozna s potencijalnim vjernicima.

Pastore ili pomoćnike pastora ne imenuje niti bira na tu dužnost mjesna crkva. Njihova veza s crkvom nastaje imenovanjem od strane konferencijskog odbora i takvo se imenovanje može promijeniti u bilo koje vrijeme.

Konferencijski odbor može svojom odlukom razriješiti pastora njegove propovjedničke službe a da se ne dira njegovo članstvo u crkvi. Ali ako pastor bude isključen iz crkve i poslije ponovno primljen u članstvo, njegovim ponovnim primanjem u članstvo ne obnavlja se i njegovo propovjedničko zvanje.

Opunomoćeni propovjednici – Da bi se ljudima dala prilika da pokažu svoj poziv za službu, posebno na području zado-bivanja duša, potencijalnim kandidatima konferencija daje propovjedničku punomoć. Dodjeljivanje takve punomoći pruža priliku za razvijanje propovjedničkog dara.

Opunomoćeni propovjednik ima ovlasti propovijedati, sudjelovati u evangelizaciji, voditi misioni rad i pomagati u svim aktivnostima crkve.

Međutim, postoje okolnosti kad je potrebno da konferencija ili misija odredi opunomoćenog propovjednika kao vršitelja dužnosti rukopoloženog pastora ili pomoćnika pastora nekoj crkvi ili skupini crkava. Da bi mu se omogućilo obavljanje nekih pastorskih funkcija, ta crkva ili skupina crkava kojima treba služiti moraju ga izabrati za starješinu mjesne crkve. Budući da pravo proširenja ovlasti i odgovornosti počiva u prvome redu na izvršnom odboru divizije, taj odbor mora odobriti

proširenje ovlasti, pojedinačno i jasno definirajući dodatne djelatnosti koje taj opunomoćeni propovjednik može obavljati. Proširenje djelatnosti ograničene su jedino na mjesnu crkvu ili skupinu crkava kojima je pastor dodijeljen i u kojima je starješina. Nakon što izvršni odbor divizije donese zaključak, konferencija može dalje odlučivati.

Odbor konferencije ne smije prekoračivati ovlasti dobivene od divizijskog odbora. Isto tako, ne smije ovlastiti opunomoćenog propovjednika da obavlja proširenu djelatnost u bilo kojoj crkvi kojoj nije dodijeljen i u kojoj nije starješina. Odluka odbora konferencije ne može zamijeniti crkvene izbore ili propovjedničko rukopoložanje.

Biblijski učitelji – Konferencija može zaposliti biblijske učitelje i odrediti im da rade u nekoj evangelizaciji ili u mjesnoj crkvi. Iako biblijski učitelji rade pod općim nadzorom konferencije, učitelj dodijeljen nekoj evangelizaciji radi pod nadzorom evanđelista koji vodi evangelizaciju, dok biblijski učitelj koji je dodijeljen crkvi radi pod nadzorom pastora. Konferencijski biblijski učitelj ne smije, osim uz posebno odobrenje konferencije, obavljati nikakvu službu u crkvi, nego treba biti slobodan za osobni rad na zadobivanju duša.

Konferencija upravlja crkvenim uposlenicima – Predsjednik konferencije u suradnji s konferencijskim odborom upravlja svim uposlenicima konferencije, kao što su propovjednici, biblijski učitelji, tajnici odjela i drugi, te se oni nalaze pod upravom konferencijskog odbora. Oni od konferencije primaju punomoći i odgovorni su njoj, a ne nekoj mjesnoj crkvi u konferenciji. Crkve mogu preko predsjednika konferencije tražiti službu ili pomoć uposlenika konferencije, ali odluku u svim slučajevima donosi konferencijski odbor. Konferencijski odbor može promijeniti zaduženje uposlenika kada god smatra da je to potrebno. Uposlenik ili mjesna crkva mogu podnijeti molbu konferencijskom odboru da budu saslušani u vezi s odlukom o premještanju uposlenika i odbor će pomno razmotriti žalbu u svjetlu potreba cijele konferencije. Ako uposlenik odbije suradnju s odborom i ne bude htio postupiti u skladu s odlukom,

odbor može smatrati njegovo ponašanje nepokoravanjem i prema njemu može pokrenuti odgovarajući postupak. Ni u kom slučaju uposlenik se na takvu odluku ne može žaliti crkvi. Ako mjesna crkva podupire radnika u odbijanju pokoravanja odluci konferencijskog odbora, i ona podliježe disciplinskom postupku koji provodi konferencija.

Ovlasti i punomoći

Odgovorni vođe trebaju ljubomorno čuvati Božje djelo na svakom stupnju organizacije, od mjesne crkve do Generalne konferencije. Službene ovlasti i punomoći daju se svim ovlaštenim uposlenicima u Crkvi s punim radnim vremenom. Njih izdaje na ograničeno vrijeme izvršni odbor.

U mjesnoj konferenciji izvršni odbor dodjeljuje osobama kao što su pastori i evanđeoski radnici pravo da predstavljaju Crkvu. Prenošnje tog prava vrši se davanjem punomoći i ovlasti, to jest dozvola u pisanom obliku, s točnim datumom i potpisanih od strane službenika konferencije. Ovlasti udijeljene na ovaj način nisu osobne ili neodvojive od pojedinca koji ima punomoć, nego pripadaju tijelu koje je izdalo punomoć te se može opozvati u svako vrijeme ako postoji opravdani razlog. Punomoć i dozvola koja se daje uposleniku nije njegovo osobno vlasništvo i mora biti vraćena kod prekida uposlenja ili na zahtjev organizacije koja ih je izdala.

Da neprijatelji Djela ne bi imali pristupa našim propovjedaonicama, nikome ne treba dopustiti da govori u mjesnoj crkvi ako nema valjanu punomoć Crkve. Međutim, valja uzeti u obzir činjenicu da u našim crkvama katkada trebaju govoriti predstavnici vlasti ili građanstva. Ali svim neovlaštenim osobama pristup je propovjedaonici isključen.

Punomoći i ovlasti čija je valjanost istekla – Punomoći i ovlasti izdaju se na određeni mandat, u skladu sa Statutom i Radnim pravilnikom konferencije i obnavljaju se glasovanjem na izbornom saboru konferencije ili glasovanjem izvršnog odbora. Posjedovanje punomoći ili ovlasti čija je valjanost istekla ne daje toj osobi nikakva prava.

Umirovljeni uposlenici – Umirovljeni uposlenici zaslužuju poštovanje i ugled jer su pridonijeli izgradnji Božje crkve. Njih se može birati za bilo koju službu u crkvi, pri čemu služe dragovoljno u svemu što se odnosi na službu koju vrše. U skladu s uputama konferencijskog odbora, oni mogu obavljati i pastoralnu službu.

Bivši propovjednici bez punomoći – Pojedinci koji su prije služili kao rukopoloženi pastori, ali koji iz opravdanih razloga danas nemaju punomoć organizacije, mogu biti izabrani kao starješine. Ako je njihovo rukopolaganje pravomoćno, takve ljude ne treba rukopolagati, ali je njihova služba ograničena na djelovanje i prava starješine mjesne crkve.

PETO POGLAVLJE

Organiziranje, udruživanje i raspuštanje crkava i ogranaka

Organiziranje mjesne crkve

Crkvu organizira rukopoloženi propovjednik po preporuci izvršnog odbora konferencije. Budući da je organiziranje mjesne crkve nešto veliko, treba biti pozvan predsjednik konferencije.

Kad je jedna skupina krštenih vjernika spremna preuzeti odgovornost organizirane crkve, o tome se treba posavjetovati s predsjednikom konferencije i dobiti odobrenje od izvršnog odbora konferencije kako bi se odredio datum kad će se pristupiti organizaciji.

Kada se kršteni vjernici okupe u dogovoreni datum, onaj tko vodi treba prije svega iznijeti u kratkom pregledu glavna vjerovanja adventista sedmoga dana.

Nakon toga, predsjedatelj treba pozvati naprijed sve one koji se slažu s ovim načelima i žele se sjediniti u zajedništvo crkve. Treba zabilježiti ime svake osobe. Ako je bilo tko od njih već vjernik konferencijske ili neke druge crkve, onaj tko vodi sastanak treba pokazati ispisnice koje su prethodno pribavili ti vjernici. Oni koji prelaze iz druge crkve tvorit će jezgru nove crkve.

Međutim, ako među prisutnima nema takvih koji prelaze iz neke druge crkve, tada kao jezgru treba izabrati tri vjernika iz skupine (prvenstveno vjerne svetkovatelje subote). Njima se mogu postaviti sljedeća pitanja: Prihvaćate li Krista kao svojeg osobnog Spasitelja? Jeste li u potpunom skladu s načelima vjere koja su sada bila iznesena? Jeste li kršteni uronjavanjem?

Jeste li u dobrim međusobnim odnosima i uživete li uzajamno povjerenje?

Ako je odgovor na ova pitanja potvrđan, ova tri vjernika proglašavaju se jezgrom nove crkve. Zatim se prozivaju imena s popisa, jedno po jedno, te se svakoj osobi postavljaju prethodna pitanja, a zatim predsjedatelj stavlja na glasovanje članovima jezgre da se svaki od imenovanih vjernika pojedinačno primi u crkveno zajedništvo. Svatko tko je primljen na ovaj način postaje vjernikom crkve i ima pravo glasovati za sljedeće ime. Treba paziti na to da među onima koji se primaju u članstvo vlada potpuno zajedništvo i bratska ljubav. Ako bi nastala ikakva teškoća u bilo kojem pitanju, bilo u pitanju doktrine ili odnosa, odluku o primanju u članstvo u tom slučaju treba odgoditi, ako se stvar ne može srediti ljubazno i taktično.

Kada je jezgra nove crkve glasovanjem primila sve potencijalne vjernike, crkva je postala kompletna cjelina te se može pristupiti izboru službenika. Vjernici tada trebaju izabrati odbor za imenovanje kojem predsjeda pastor koji vodi sastanak. Odbor za imenovanje iznijet će prijedloge za različite crkvene službe. Kad se ovo obavi, treba rukopoložiti starješine ako već nisu rukopoloženi kao starješine. Sličan, ali nešto kraći postupak treba obaviti i pri rukopoložanju đakona i đakonica. Crkva je tada organizirana u potpunosti i spremna za službu.

Prije završetka sastanka za organizaciju vjernici trebaju konferenciji uputiti zahtjev za primanje novoorganizirane mjesne crkve u sestrinstvo crkava na sljedećem izbornom saboru konferencije.

Da bi se novoj zajednici omogućio najveći uspjeh u radu, konferencija i mjesni starješine trebaju se pobrinuti da svi službenici nove crkve budu potpuno poučeni i osposobljeni za svoje nove dužnosti. Crkva isto tako treba imati pribor potreban za Gospodnju večeru koja bi se, ako je to moguće, trebala održati u vrijeme organiziranja crkve. Blagajnik, tajnik i drugi službenici trebaju dobiti potrebne zapisnike ili opremu potrebnu za obavljanje njihovih dužnosti.

Organiziranje ogranaka

Kad određeni broj izoliranih vjernika žive u blizini ili kada pripadaju maloj skupini, kućnoj crkvi ili skupini za osnivanje nove crkve, oni trebaju razmisliti o formiranju crkvenog ogranaka radi zajedništva, bogoslužja i misije s ciljem prerastanja u organiziranu crkvu ili umnažanja kućnih crkava na tom geografskom području.

Status ogranka izglasava se na konferencijskom odboru, koji, ako to postane nužno, može ogranak raspustiti. Divizija i/ili konferencija trebaju imati pisane upute za osnivanje ogranaka na svojem području.

Crkveni članovi koji se nalaze u malim skupinama ili kućnim skupinama mogu formirati jezgru novog ogranaka. Članstvo svih onih koji žele biti dijelom ogranaka treba se zadržati ili u konferenciji ili u mjesnoj (matičnoj) crkvi. Ako se članstvo za one koji žele biti dijelom ogranaka zadržava u konferencijskoj crkvi, izvršni odbor konferencije izglasovat će slanje njihovih ispisnica u konferencijsku crkvu i naznačiti da su oni dio novog ogranaka.

Kada odbor konferencije odobri osnivanje ogranaka, treba imenovati vodstvo koje uključuje vođu, tajnika i blagajnika. Ovo imenovanje treba provesti okružni pastor ili drugi pastor imenovan od strane konferencijskog odbora, uz savjetovanje s dotičnim ogranakom.

Sve druge službenike ogranaka trebaju izabrati članovi skupine od koje nastaje ogranak. Takvim će sastancima predsjedati okružni pastor ili druge osobe koje je ovlastio konferencijski odbor. Mogu se imenovati samo redovni članovi Kršćanske adventističke crkve.

Voda ogranaka ne može biti rukopoložen za tu dužnost i nema ovlasti za obavljanje onih dužnosti koje su dodijeljene crkvenom starješini. Međutim, kada zahtijevaju okolnosti, konferencijski odbor može imenovati osobu s crkvenim iskustvom i liderskim sposobnostima kako bi služila kao starješina ogranaka.

Tajnik ogranaka zapisivat će sve aktivnosti i sastanake ogranaka, te slati redovne statističke izvještaje matičnoj crkvi ili

tajniku konferencije. Ovi izvještaji uključit će statistike prisutnosti i aktivnosti ogranka, uključujući aktivnosti u svjedočenju tijekom tjedna ili subote.

Blagajnik ogranka čuvat će zapise o primljenom i potrošenom novcu i slat će u vrijeme koje odredi konferencija sve desetine i darove, osim darova za mjesne potrebe, blagajniku konferencije koji je ujedno i blagajnik konferencijske crkve.

Ako su članovi organiziranog ogranka članovi konferencijske crkve, ogranak nema pravo provoditi disciplinske mjere ili primati i slati ispisanice. Sva ovakva pitanja moraju se iznijeti na konferencijski odbor, koji je dijelom odbora konferencijske crkve. Predsjednik konferencije starješina je konferencijske crkve.

Ako konferencija organizira ogranak preko susjedne matične crkve umjesto konferencijske crkve, gore navedene funkcije (kao što su izvještavanje i članstvo) obavit će se preko matične crkve.

Ako ogranak želi rasti i konačno biti priznat kao mjesna crkva, njegovo vodstvo treba pripremiti vjernike za status crkve promicanjem svih aktivnosti koje općenito provodi crkva.

Udruživanje crkava

Kada se čini razumnim udružiti dvije crkve, takav postupak predlaže konferencijski odbor. Na propisno sazvanom sastanku kojem predsjedava predsjednik konferencije ili pastor crkve ili neki drugi rukopoloženi pastor, svaka crkva treba glasovati o pitanju udruživanja. Kad obje crkve donesu željeni zaključak, treba sazvati zajednički sastanak obiju crkava kojem će predsjedati predsjednik konferencije ili, u njegovoj odsutnosti, rukopoloženi pastor kojeg odredi konferencija.

Treba pripremiti pomno sastavljenu izjavu o pristajanju na taj korak u kojoj će se iznijeti razlozi za udruživanje, navodeći sve posebnosti ili uvjete kao na primjer raspolaganje imovinom i odgovornost za financijske obveze. U toj izjavi treba biti navedeno ime nove udružene crkve i da se raspuštaju svi dotadašnji službenici obiju crkava.

Kada pripadnici obiju crkava na zajedničkom sastanku pri-

hvate ovaj sporazum, udruživanje je ostvareno. Nakon toga članovi nove crkve trebaju izabrati odbor za imenovanje koji će predložiti službenike udružene crkve radi vršenja službi do kraja tekuće godine.

Jedan primjerak tog sporazuma tada treba biti pohranjen u konferencijskom arhivu.

Cjelokupno vjerništvo obiju crkava ujedinjuje se u novu organizaciju. U vrijeme udruživanja crkava ne smije se izostaviti nikoga iz članstva crkve tako što neće biti upisan u knjigu vjernika. Tako sjedinjeno tijelo postaje odgovorno za red i disciplinu svih vjernika. S vjericima pod disciplinom treba postupati kako je predviđeno na drugom mjestu u ovom *Priručniku*.

Crkvene knjige obiju crkava postaju dijelom zajedničke crkvene knjige. O svemu treba obavijestiti konferenciju i na prvom izbornom saboru konferencije treba poduzeti odgovarajuće korake.

Raspuštanje ili isključivanje crkava

“Krist je ljubio Crkvu i sam sebe predao za nju, da je posveti čisteći je u kupelji vode uz pratnju riječi, da sam sebi privede Crkvu krasnu, bez ljage, bez bore, bez ičega tome slična, da bude sveta i bez mane. ... Bez sumnje, nitko nikada nije mrzio svoga tijela. Naprotiv, hrani ga i njeguje kao i Krist Crkvu. Mi smo, naime, udovi njegova tijela.” (Efežanima 5,25-30)

Takav duh treba prožimati svaki napor da se pomogne crkvi koja griješi i sve aspekte bilo koje disciplinske mjere koja se primjenjuje – uvijek u namjeri da se pomogne i spasi za Božje djelo.

Status neke crkve nije nužno trajan. Crkva može biti raspuštena ili isključena iz sestrinstva crkava na osnovi sljedećih razloga:

1. Gubitak vjernika – Događa se da, usprkos naporima da se crkva sačuva, raseljavanjem, smrću ili otpadom crkva izgubi toliko vjernika da joj je ugrožen opstanak. U takvim okolnostima konferencijski odbor treba predložiti eventualno ras-

puštanje dotične crkve.

Prije nego što crkva donese konačnu odluku o raspuštanju, treba pozvati ostatak vjernika da svoje članstvo prenesu u druge crkve.

Ako ima dovoljno vjernika, crkva može sazvati skupštinu kojoj će predsjedati predsjednik konferencije ili pastor kojeg on odredi da izglasuje izdavanje ispisnica svim preostalim ispravnim vjernicima kako bi se mogli priključiti drugim crkvama. Na taj način crkva se sama raspušta na osnovi preporuke konferencijskog odbora. Time se otvara put da konferencijski odbor donese odluku kojom se potvrđuje raspuštanje te mjesne crkve.

Ako prema ocjeni konferencijskog odbora ima premalo vjernika da bi se sazvala skupština crkve, konferencijski odbor ima pravo preporučiti preostale ispravne vjernike za primanje u druge crkve ili konferencijsku crkvu. Na taj način crkva će biti raspuštena.

Ako su u vrijeme raspuštanja neki vjernici pod disciplinskim postupkom ili im se ne može dati ispisnica kao ispravnim vjernicima, njihovo se članstvo privremeno treba zadržati u konferencijskoj crkvi s tim da uprava konferencije poduzme sve što je moguće, i to što prije, da se takvim vjernicima pomogne u stjecanju istinskog kršćanskog iskustva. Ako naponi uspiju, njihovo se članstvo može potvrditi u konferencijskoj crkvi ili im se mogu dati ispisnice za prijelaz u drugu crkvu. Ako im se ne može pomoći i vratiti ih natrag, treba ih na temelju glasovanja konferencijskog odbora brisati iz crkvenog članstva.

2. Disciplinski razlozi – Isključivanje mjesne crkve zbog disciplinskih razloga razmjerno je rijetko jer je zadaća Crkve da traži i spasi. Gdje postoje ozbiljni problemi, kao što su otpadništvo, odbijanje rada u skladu s *Crkvenim priručnikom* ili uporna pobuna protiv konferencije, treba uložiti ozbiljne napore da se izbjegne raspuštanje. Pastor treba nastojati produbiti duhovni život crkve svojim propovijedima i osobnim posjetima. Konferencija treba potaknuti održavanje niza sastanaka za buđenje kako bi vjernici obnovili svoj zavjet s Gospodinom.

Ako ovi napori ne uspiju, propovjednik se u suradnji s konferencijskim odborom treba savjetovati s crkvom i njezinim vodstvom u pokušaju da dođe do izlječenja i pomirenja i očuvanja crkve.

Takve mjere ozdravljenja poželjnije su od pogoršavanja odnosa koje bi moglo dovesti do raspuštanja crkve.

Međutim, ako nijedan napor da se crkva sačuva ne uspije, konferencijski odbor treba pažljivo proučiti pitanje raspuštanja te crkve. Ako se donese takva odluka, konferencija treba slijediti sljedeću proceduru:

a. Odluku da se preporuči isključenje, s razlozima koji je podupiru, treba iznijeti pred samu crkvu na skupštinskom sastanku kako bi se crkva informirala i razmotrila odluku.

b. Ako mjesna crkva ne prihvati preporuku, može odgovoriti na jedan od sljedećih načina:

1) Uklanjanjem uzroka discipline i prihvaćanjem zahtjeva konferencije, a zatim upućivanjem zahtjeva konferenciji da počne preporuku o isključenju ili raspuštanju.

2) Žalбом унијском извршном одбору, или у случају уније црквa, дивизији, да посредује у корист мјесне црквe.

c. Ako crkva ostane u pobuni, izvršni odbor konferencije daje preporuku redovnom ili izvanredno sazvanom saboru da se crkva raspusti.

d. Ako sabor donese odluku o isključenju, odluku će provesti konferencija.

Briga za vjernike, izvještaji, zapisnici i fondovi

Lojalni vjernici raspuštene ili isključene mjesne crkve mogu izraziti želju da zadrže svoje članstvo u Crkvi. Da bi se osiguralo njihovo dobro, članovi isključene crkve bit će privremeno, do godine dana, zadržani u konferencijskoj crkvi kako bi mogli potvrditi svoje članstvo u konferencijskoj crkvi ili ga prenijeti u drugu crkvu po svojem izboru. Njihovu ispravnost kao vjernika ocjenjuje izvršni odbor konferencije. Ako je ona zadovoljavajuća, izvršni odbor može dati preporuku za njihovo članstvo u konferencijskoj crkvi ili u crkvi po njihovom izboru.

Imena vjernika neke raspuštene ili isključene crkve koji

su pod crkvenom disciplinom predaju se tajniku konferencije da bi na njih što prije skrenuo pozornost konferencijskog odbora i da bi se postupilo kako je propisano pod gornjom točkom 1 – Gubitak vjernika.

Nakon raspuštanja neke mjesne crkve zbog gubitka članstva ili zbog disciplinskih razloga, svi darovi, financijski računi i sva imovina, pokretna i nepokretna, bilo da je u vlasništvu mjesne crkve, konferencije ili druge pravne osobe koja pripada crkvi, povjerava se konferenciji na čuvanje. Konferencija, prema tome, ima pravo i dužnost da upravlja, štiti ili raspolaže spomenutom imovinom i sredstvima. Sve knjige i arhivu takve crkve mora čuvati tajnik ili blagajnik konferencije.

U slučajevima kada nije u pitanju disciplina, alternativa raspuštanju ili isključenju crkve njezino je vraćanje na status ogranka. Takva će se odluka donijeti većinom glasova konferencijskog odbora nakon savjetovanja s okružnim pastorom i vjernicima, i dostaviti crkvi od strane pastora ili predstavnika konferencije.

Na skupštinskom sastanku (vidi str. 41), mogu se izglasovati ispisnice preostalim vjernicima ispravnog statusa u konferencijsku crkvu ili druge crkve u slučajevima kad bilo koji član želi ispisnicu. Na istom sastanku, pastor, u dogovoru s članovima mjesne crkve, imenovat će među članovima vodstvo novog ogranka uključujući vođu, tajnika i blagajnika. Za pojedinosti o drugim organizacijskim pitanjima vidi “Organiziranje ogranka” na str. 38.

ŠESTO POGLAVLJE

Članstvo u Crkvi

Svakome tko želi biti primljen u Crkvu trebaju biti dobro poznate ozbiljne i svečane obveze svakog njezinog člana. Samo oni koji daju dokaz da su iskusili novorođenje i koji uživaju radosno duhovno iskustvo u Gospodinu Isusu, spremni su za primanje u crkveno članstvo. Pastori moraju poučiti kandidate temeljnim doktrinama i s njima povezanom praksom kako bi mogli pristupiti Crkvi na zdravoj duhovnoj osnovi. Iako nema utvrđene dobi za krštenje, preporučuje se da svako mlađe dijete koje izrazi želju za krštenjem bude ohrabreno i uđe u program podučavanja koji može voditi krštenju.

Apostol Pavao piše: “Ili zar ne znate da smo svi koji smo kršteni u Krista Isusa, u njegovu smrt kršteni? Dakle, s njim smo zajedno ukopani po krštenju u smrt da bismo, kao što je Krist uskrsnuo od mrtvih Očevom slavom, i mi živjeli novim životom.” (Rimljanima 6,3.4)

Luka također kaže: “Obratite se – reče im Petar. – Neka se svaki od vas krsti u ime Isusa Krista. ... Oni, dakle, prihvatite njegovu riječ i krstite se. Tako se onoga dana pridruži Crkvi oko tri tisuće duša.” (Djela 2,38-41)

“Vjernici Crkve, oni koje je pozvao iz tame u svoje divno svjetlo, trebaju odsjajivati Njegovu slavu. Crkva je riznica bogatstva Kristove milosti i po njoj će se u konačnici čak i ‘poglarstvima i vlastima na nebesima’ objaviti vrhunski i cjeloviti prikaz Božje ljubavi.” (Ellen G. White, *Djela apostolska*, 9)

Krštenje

Preduvjet za članstvo u crkvi – “Krist je učinio krštenje znakom ulaska u Njegovo duhovno kraljevstvo. On ga je učinio pozitivnim uvjetom koji moraju zadovoljiti svi koji žele biti priznati kao oni koji se nalaze pod vlašću Oca, Sina i Svetoga Duha. ...

Krštenje je najsvečanije odricanje od svijeta. Oni koji su kršteni u ime Oca, Sina i Svetoga Duha, na samom ulasku u svoj kršćanski život javno izjavljuju da su odbacili služenje Sotoni i da su postali članovi kraljevske obitelji, djeca nebeskog Kralja. Oni su poslušali zapovijed: ‘Izidite između njih i odvojite se ... ne dotičite se ničega nečista.’ Na njima se izvršava obećanje: ‘Ja ću vas primiti! Ja ću vam biti Otac, a vi ćete mi biti sinovi i kćeri, veli Gospodin Svemogući.’ (2. Korinćanima 6,17.18)” (6T 91)

Krštenje je put uvođenja u Crkvu. Ono je u osnovi zavjet ulaska u Kristov spasonosni savez i treba ga shvatiti kao ozbiljnu i radosnu dobrodošlicu u Božju obitelj.

Članstvo u Crkvi moguće je samo u onim crkvama koje su uključene u sestinstvo crkava priznato od strane konferencije.

Način krštenja – Adventisti sedmoga dana vjeruju u krštenje uronjavanjem i prihvaćaju u članstvo samo one koji su kršteni na taj način. (Vidi 14. poglavlje – “Temeljna vjerovanja adventista sedmoga dana”.) Oni koji uvide svoje izgubljeno stanje kao grešnika, iskreno se pokaju za svoje grijehе i iskuse obraćenje, nakon propisanog poučavanja mogu biti prihvaćeni kao kandidati za krštenje i članstvo u Crkvi.

Temeljito poučavanje i javni ispit kandidata prije krštenja – Kandidati za članstvo u Crkvi, pojedinačno ili u razredu za krštenike, trebaju biti poučeni iz Biblije osnovnim doktrinama i crkvenoj praksi, ali i odgovornostima koje podrazumijeva članstvo. Javnim ispitom kandidata pastor treba pokazati crkvi da su kandidati temeljito poučeni i odlučni da naprave taj važan korak, da praksom i ponašanjem pokazuju

spremnost da prihvate doktrine Crkve i načela ponašanja kojima javno izražavaju te doktrine, jer “prepoznat ćete ih po njihovim rodovima” (Matej 7,20).

Ako je javni ispit nepraktičan, onda ga treba obaviti pred crkvenim odborom ili odborom koji odredi crkveni odbor, kao što je na primjer odbor starješina, čiji izvještaj treba iznijeti crkvi prije krštenja.

“Test učenitva nije primijenjen u onoj mjeri u kojoj bi trebao biti primijenjen nad onima koji se predstavljaju za krštenje. Treba vidjeti da li oni samo uzimaju ime adventista sedmoga dana ili potpuno prelaze na Gospodnju stranu izlazeći iz svijeta, odvajajući se od njega da više ne dodiruju ništa nečisto.

Prije krštenja treba temeljito provjeriti iskustva kandidata. Neka se ta provjera ne obavlja hladno i s odstojanjem, nego ljubazno i nježno, ukazujući novoobraćenima na Božjeg Jaganjca koji uzima na se grijeh svijeta. Neka se kandidatima za krštenje jasno iznesu zahtjevi Evandolja.” (6T 95,96)

Kršteničko obećanje i predaja

Kršteničko obećanje – Kandidati za krštenje ili oni koji se primaju u zajedništvo na osnovi priznanja vjere, trebaju potvrditi da su prihvatili temeljna vjerovanja Adventističke crkve u prisutnosti mjesne crkve ili drugog na ispravan način određenog tijela.

Pastor ili starješina treba uputiti pitanja kandidatima, a oni mogu svoje prihvaćanje izraziti riječima ili podizanjem ruke, ili na neki drugi način koji je prikladan u njihovoj kulturi.

Krštenička prisega

1. Vjerujem u jednoga Boga: Oca, Sina i Svetoga Duha, vječno jedinstvo triju Osoba.

2. Prihvaćam smrt Isusa Krista na Golgoti kao žrtvu pomirnicu za moje grijeh, i vjerujem da se Božjom milošću i vjerom u Njegovu prolivenu krv spašavam od grijeha i kazne za grijeh.

3. Prihvaćam Isusa Krista za svojega Gospodina i osobnog Spasitelja te vjerujem da mi je Bog u Kristu oprostio grijeha i dao mi novo srce. Odričem se grešnih putova ovoga svijeta.

4. Prihvaćam vjerom Kristovu pravednost i Njegovo posredovanje u nebeskom Svetištu. Prihvaćam Njegovo obećanje o preobražavajućoj milosti i sili da u svom domu i pred svijetom živim u ljubavi, životom kojemu je središte Krist.

5. Vjerujem da je Biblija ili Sveto pismo Božja nadahnuta Riječ, jedino pravilo kršćanske vjere i življenja. Obećavam da ću redovno provoditi vrijeme u molitvi i proučavanju Svetoga pisma.

6. Prihvaćam Deset zapovijedi kao izraz Božjega karaktera i objavu Njegove volje. Moja je namjera da silom koju mi Krist daje vršim taj Zakon, uključujući i četvrtu zapovijed koja zahtijeva svetkovanje sedmoga dana tjedna kao Gospodnje subote i uspomene na stvaranje svijeta.

7. Radujem se skorom Isusovu dolasku i ispunjenju blažene nade, kad će se smrtno preobraziti u besmrtno. Pripremajući se za susret s Gospodinom, želim svjedočiti o Njegovu spasenju te životom i riječju pomagati drugima da se pripreme za Njegov slavni dolazak.

8. Prihvaćam biblijski nauk o duhovnim darovima i vjerujem da je dar Duha proroštva jedno od obilježja Crkve Ostatka.

9. Vjerujem u organizaciju Crkve i odlučujem pomagati Crkvu desetinom i prinosima od svojih prihoda, kao i osobnim trudom i utjecajem.

10. Vjerujem da je moje tijelo hram Svetoga Duha. Štovat ću Boga brinući se za svoje tijelo, izbjegavajući upotrebu onoga što je štetno, i suzdržavajući se od nečiste hrane; uživanja, proizvodnje ili prodaje alkoholnih pića i duhana, te uzdržavajući se od zloupotrebe i trgovine narkoticima.

11. Poznajem i razumijem osnovna biblijska načela kako ih uči Kršćanska adventistička crkva te odlučujem da ću Božjom milošću ispunjavati Njegovu volju usklađivanjem svojega života s ovim načelima.

12. Prihvaćam novozavjetni nauk o krštenju uronjavanjem i želim biti tako kršten, očitujući time javno svoju vjeru u Krista i Njegov oprost mojih grijeha.

13. Prihvaćam i vjerujem da je Kršćanska adventistička crkva Crkva Ostatka iz biblijskog proročanstva te da se u njezinu zajednicu pozivaju i primaju ljudi svih naroda, rasa i jezika. Želim postati vjernikom svoje mjesne crkve kao dijela Crkve u svijetu.

Alternativna prisega

1. Prihvaćate li Isusa Krista kao svojega osobnog Spasitelja i Gospodina, i želite li živjeti u spasonosnom odnosu s Njim?

2. Prihvaćate li biblijske doktrine kao što su izražene u Izjavi o temeljnim vjerovanjima Kršćanske adventističke crkve i obećavate li da ćete Božjom milošću živjeti u skladu s ovim doktrinama?

3. Želite li biti kršteni kako biste javno izrazili svoje vjerovanje u Isusa Krista, te bili prihvaćeni u zajedništvo Kršćanske adventističke crkve i podupirali Crkvu i njezino poslanje kao vjerni upravitelj svojim osobnim utjecajem, desetinama i darovima, te životom službe?

Krštenički zavjet – Crkva je prihvatila dvadeset osam temeljnih vjerovanja, zajedno s kršteničkom prisegom i potvrdom o krštenju i predaji, kao krštenički zavjet.

Tiskani primjerak ovog zavjeta, s propisno ispunjenom potvrdom o krštenju i predaji treba biti uručen svima primljenima u članstvo krštenjem. Prikladnu potvrdu treba uručiti i onima koji su primljeni na priznanju vjere.

Potvrda o krštenju i predaji sadrži i prostor gdje će se novi član potpisati u znak predaje. Nakon krštenja, kandidatu treba uručiti potvrdu o krštenju kao dokument zavjeta. Predaja treba ovako glasiti:

Predaja

1. Vjerujem da postoji jedan Bog: Otac, Sin i Sveti Duh, vječno jedinstvo triju Osoba.

2. Prihvaćam smrt Isusa Krista na Golgoti kao žrtvu pomirnicu za moje grijeh e i vjerujem da sam Božjom milošću i vje-

rom u Njegovu prolivenu krv spašen od grijeha i kazne za grijeh.

3. Prihvaćam Isusa Krista kao svojega Gospodina i osobnog Spasitelja, vjerujem da mi je Bog u Kristu oprostio moje grijeha i dao mi novo srce te se odričem grešnih putova ovoga svijeta.

4. Prihvaćam vjerom pravednost Krista, koji je moj Posrednik u nebeskom Svetištu, prihvaćam Njegovo obećanje o preobražavajućoj milosti i sili da živim u ljubavi životom čije je središte Krist u domu i pred svijetom.

5. Vjerujem da je Biblija Božja nadahnutu riječ, jedino pravilo vjere i života kršćanina. Obećavam da ću redovno provoditi vrijeme u molitvi i proučavanju Biblije.

6. Prihvaćam Deset zapovijedi kao izraz Božjeg karaktera i otkrivenje Njegove volje. Moj je cilj da Kristovom silom koji živi u meni vršim taj Zakon, uključujući četvrtu zapovijed koja zahtijeva svetkovanje sedmoga dana tjedna kao Gospodnje subote i uspomene na stvaranje.

7. Željno iščekujem skori Isusov dolazak u blaženoj nadi "kad se ovo raspadljivo ... obuče neraspadljivošću" (1. Korinćanima 15,54). Dok se pripremam za susret s Gospodinom, svjedočit ću o Njegovom spasenju te, služeći se svojim talentima u osobnom zadobivanju duša, nastojat ću pomagati drugima da se pripreme za Njegov slavni dolazak.

8. Prihvaćam biblijski nauk o duhovnim darovima i vjerujem da je dar proroštva jedno od obilježja Crkve Ostatka.

9. Vjerujem da Crkva treba biti organizirana. Namjeravam obožavati Boga i potpomagati Crkvu svojom desetinom i prinosima, kao i svojim osobnim trudom i utjecajem.

10. Vjerujem da je moje tijelo hram Svetoga Duha. Štovat ću Boga brinući se za svoje tijelo, izbjegavajući upotrebu onoga što je štetno; suzdržavati se od svake nečiste hrane, upotrebe, proizvodnje ili prodaje alkoholnih pića; upotrebe, proizvodnje ili prodaje duhana u bilo kojem njegovom obliku za ljudsku upotrebu, te zloupotrebe i trgovine narkoticima i drugim drogama.

11. Poznajem i razumijem osnovna biblijska načela kako ih uči Adventistička crkva. Odlučujem da ću Božjom milošću

ispunjavati Njegovu volju usklađivanjem svojeg života s ovim načelima.

12. Prihvaćam novozavjetni nauk o krštenju uronjavanjem i želim biti tako kršten izražavajući time javno svoju vjeru u Krista i Njegov oprost mojih grijeha.

13. Prihvaćam i vjerujem da je Adventistička crkva Crkva Ostatka iz biblijskog proročanstva i da se u njezinu zajednicu pozivaju i primaju ljudi svih naroda, rasa i jezika. Želim biti vjernik ove mjesne crkve kao dijela Crkve u svijetu.

Izglasavanje primanja pod uvjetom krštenja – Nakon što su kandidati pozitivno odgovorili na pitanja Kršteničke prisege u prisutnosti vjernika ili drugog ispravno imenovanog tijela ili je crkvi dano jamstvo da su takvi odgovori već dobiveni, crkva treba izglasovati njihovo primanje u članstvo Crkve nakon krštenja, koje ne bi trebalo nepotrebno odgađati.

Primanje vjernika koji nisu poznati crkvi – U pripremanju obraćenika za krštenje evangelist bi trebao pozvati pastora ili starješinu u posjet kršteničkom razredu da se upozna s kandidatima. Takvi će kontakti omogućiti crkvi da bude bolje pripremljena za prihvaćanje novih vjernika.

Priprema za krštenje – Za ovaj obred đakoni trebaju izvršiti potrebne pripreme i pomoći muškim kandidatima kod ulaska i izlaska iz vode. Đakonice trebaju u tome pomagati ženskim kandidatima.

Treba se pobrinuti da kandidati imaju odgovarajuću svečanu odjeću. Poželjna je odjeća od teškog materijala. Ako takvo ga nema, kandidati se trebaju obući u skromnu odjeću.

Nakon krštenja treba slijediti kratka svečanost dobrodošlice.

Ponovno krštenje

Ponovno krštenje posebno je spomenuto samo u Djelima 19,1-7, gdje ga je apostol Pavao odobrio za skupinu vjernika čije je prethodno krštenje pokajanja obavio Ivan. Uz pokajanje, kršćansko je krštenje povezano s razumijevanjem osobne preda-

je Evandelju i Isusovom nauku te primanju Svetoga Duha. S ovim produbljenim razumijevanjem i predajom, ponovno je krštenje prihvatljivo.

Pojedinci iz drugih kršćanskih zajednica – Na biblijskim temeljima, pojedinci iz drugih kršćanskih zajednica koji su prigrlili vjerovanja Kršćanske adventističke crkve i koji su se prethodno krstili uranjanjem, mogu zatražiti ponovno krštenje.

Sljedeći primjeri, međutim, pokazuju da se ponovno krštenje ne mora zahtijevati. Očito je primjer iz Djela 19 bio poseban, jer se za Apolona kaže da je primio Ivanovo krštenje (Djela 18,25), a nema naznake da je bio ponovno kršten. Očito su neki od apostola primili Ivanovo krštenje (Ivan 1,35-40), ali nije zabilježeno da su bili ponovno kršteni.

Ako novi vjernik prihvati značajne nove istine, Ellen G. White podupire ponovno krštenje ako Duh vodi novog vjernika da to zatraži. Ovo je u skladu s Djelima 19. Pojedinaac koji je prethodno doživio krštenje uranjanjem, treba procijeniti svoje novo vjersko iskustvo i odlučiti hoće li zatražiti ponovno krštenje. Tu ne bi trebalo biti nikakvog nagovaranja.

“O ovom predmetu svaki pojedinac mora zauzeti svoj stav savjesno i u strahu Božjem. Ovaj predmet treba iznositi pažljivo, u duhu nježnosti i ljubavi. Nakon toga nagovaranje pripada jedino Bogu; dajte Bogu priliku da svojim Duhom djeluje na um tako da pojedinac bude potpuno osvjedočen i zadovoljan u vezi s ovim daljnjim korakom.” (Ev 373)

Otpad i ponovno krštenje – Premda je otpad postojao i u apostolskoj Crkvi (Hebrejima 6,4-6), Pismo se ne bavi pitanjem ponovnog krštenja. Ellen G. White podupire ponovno krštenje kad su vjernici otpali i onda se iznova obratili i željeli se opet pridružiti Crkvi.

“Bog poziva na odlučnu reformu. Kada je neka duša istinski ponovno obraćena, neka se ponovno krsti. Neka obnovi svoj zavjet s Bogom, pa će i Bog obnoviti svoj zavjet s njom.” (Ev 375)

Nepropisno ponovno krštenje – Na temelju biblijskog nauka i uputa Ellen G. White, ponovno se krštenje treba odi-

grati samo u posebnim okolnostima i biti razmjerno rijetko. Opetovano krštavanje i to na temelju emocija, umanjuje njegovo značenje i pokazuje nerazumijevanje težine i značenja koje mu Pismo dodjeljuje. Član čije je duhovno iskustvo postalo hladno treba duh pokajanja koji vodi oživljavanju i obnovi. Ovo iskustvo bit će praćeno sudjelovanjem u Gospodnjoj večeri kako bi se time označilo obnovljeno čišćenje i zajedništvo u Kristovom tijelu, pa ponovno krštenje postaje nepotrebno.

Priznanje vjere

Pojedinci koji su prihvatili Temeljna vjerovanja Kršćanske adventističke crkve i koji žele članstvo u crkvi na osnovi priznanja vjere, mogu biti primljeni u bilo kojoj od sljedeće četiri okolnosti:

1. Predani kršćanin koji dolazi iz druge kršćanske zajednice i koji je već kršten uranjanjem kako to prakticira Kršćanska adventistička crkva.

2. Član Kršćanske adventističke crkve koji zbog situacije u svijetu ne može osigurati ispisnicu iz svoje matične crkve.

3. Član Kršćanske adventističke crkve na čiji zahtjev za ispisnicom nije odgovorila crkva čiji je član. U takvom slučaju crkva će tražiti pomoć od konferencije ili konferencija o kojima se radi.

4. Pojedinaac koji je bio član, a čije je članstvo zagubljeno ili je bio izbrisan zbog izostanka; ipak je ostao vjeran svojem kršćanskom opredjeljenju.

Veliku pozornost treba pokazati u primanju članova koji su prije bili članovi u drugim adventističkim crkvama. Kad osoba zatraži članstvo na osnovi priznanja vjere, mora se istražiti njezino prijašnje iskustvo. Crkveni dužnosnici trebaju zatražiti savjet i pomoć od predsjednika konferencije. Treba posvetiti dovoljno vremena istraživanju činjenica.

Kad osoba podnese zahtjev za članstvom na temelju priznanja vjere i ustanovi se da je i dalje član druge mjesne crkve, nikakve korake ne treba poduzimati radi primanja te osobe u članstvo dok crkva u kojoj je član ne pošalje ispisnicu. Ako crkva, pošto se pokrene proces prenošenja članstva, odbije dati

ispisnicu i član osjeti da je njegov zahtjev nepravredno odbijen, on ima pravo žaliti se konferencijskom odboru. Pridržavanje ove procedure rezultirat će većim poštivanjem svetosti članstva u Crkvi i ispravljanjem nepravilnosti. Nijedna crkva nema pravo odbiti ispisnicu, izuzev osobi pod disciplinskom mjerom.

Kada osoba čije je članstvo izbrisano zatraži ponovno primanje u redove vjernika crkve, tome uobičajeno prethodi ponovno krštenje.

Prijenos članstva

Kad se članovi sele u drugi kraj, tajnik crkve u kojoj se vode kao članovi treba pisati tajniku konferencije o kojoj se radi i tražiti da ih pastor u njihovom novom kraju posjeti i pomogne im u prijenosu članstva u novu mjesnu crkvu.

Tajnik crkve koja ima zapis o njihovom članstvu treba obavijestiti članove koji se sele o namjeri da se njihove nove adrese dostave konferenciji.

Vjernici crkve koji se sele u drugo mjesto na razdoblje duže od šest mjeseci, trebaju odmah zatražiti ispisnicu. Vjernici koji se sele u izoliranu sredinu gdje nema adventističke crkve u razumnoj udaljenosti, trebaju zatražiti primanje u konferencijsku crkvu.

Postupak izdavanja ispisnice – Vjernici trebaju zatražiti ispisnicu od tajnika crkve kojoj se vjernik želi pridružiti. Tajnik crkve šalje zahtjev za izdavanje ispisnice tajniku crkve iz koje vjernik želi preseljenje (crkva koja izdaje ispisnicu.)

Kada tajnik mjesne crkve koja daje ispisnicu dobije zahtjev, obavještava pastora ili starješinu, a oni isto tako iznose zahtjev pred crkveni odbor. Nakon dužnog razmatranja crkveni odbor glasuje i daje crkvi preporuku: povoljnu ili nepovoljnu. Tada pastor ili starješina iznosi zahtjev i preporuku odbora crkvi kao prvo čitanje. Konačno izglasavanje vrši se sljedeći tjedan, kada se zahtjev iznosi pred crkvu na glasovanje.

Cilj ovog razdoblja od tjedan dana jest da svaki vjernik dobije priliku iznijeti svoju primjedbu u vezi s davanjem ispisnice. Primjedbu u pravilu ne treba iznositi javno, nego pro-

povjedniku ili starješini, koji ih onda prenosi odboru na razmatranje. Odbor treba dati priliku svakom tko pred tim tijelom želi iznijeti svoju primjedbu. Ako primjedba nije utemeljena na vjerodostojnim činjenicama, vjernika treba pozvati da je opozove. Ako su razlozi utemeljeni, dužnost je odbora da pokrene potrebnu istragu. Konačna odluka o izdavanju ispisnice odgađa se dok se stvari ne riješe na zadovoljavajući način.

Ako primjedba uključuje osobne odnose, treba uložiti svaki mogući napor da dođe do pomirenja. Ako je u pitanju javni prijestup, mogu se primijeniti disciplinske mjere. Ako je u pitanju neki duhovni propust, treba poduzeti sve da se takvom vjerniku pomogne.

Tajnik treba pripremiti ispisnicu – Kad je crkva odobrila slanje ispisnice, tajnik crkve ispunjava propisani obrazac i šalje ga tajniku crkve kojoj se vjernik želi priključiti. Tajnik crkve koja ga prima predaje ispisnicu propovjedniku ili starješini crkve, koji je najprije iznosi crkvenom odboru radi preporuke, a nakon toga se iznosi pred crkvu na prvom redovnom bogoslužju. Opet treba proći tjedan dana, pa se tada glasanjem donosi odluka o primanju vjernika u članstvo dotične mjesne crkve. Glasovanje o primanju vjernika u članstvo obično se obavlja na redovnom sastanku crkve nakon tjedan dana. Tajnik crkve koja ga prima nakon toga upisuje ime vjernika u crkvenu knjigu s datumom primanja. Tajnik također ispunjava povratni dio ispisnice (potvrdu o prijemu), potvrđujući da je vjernik primljen i šalje je tajniku crkve iz koje je vjernik došao.

Ispisnica vrijedi šest mjeseci – Ispisnica s prijenosom članstva vrijedi šest mjeseci od datuma izdavanja.

Alternativna metoda davanja ispisnice – Divizija može odobriti alternativne metode slanja ispisnica unutar divizije, ali kada članovi zatraže ispisnicu za mjesnu crkvu u drugoj diviziji, mora se slijediti gore navedeni postupak izdavanja ispisnice.

Članstvo za vrijeme postupka izdavanja ispisnice –

Ni pod kojim okolnostima tajnik crkve koja šalje ispisnicu ne smije brisati vjernikovo ime iz crkvene knjige dok ne dobije potvrdu o primanju iz koje se vidi da je vjernik glasovanjem primljen u novu crkvu. To bi značilo lišiti vjernika crkvenog članstva tijekom postupka prelaska iz jedne crkve u drugu. Tajnik crkve, starješina, pastor i predsjednik konferencije odgovorni su da se navedeni postupak dosljedno provodi u svim crkvama.

Primanje vjernika u teškim uvjetima –

Okolnosti u svijetu katkad ometaju komuniciranje u vezi s prijenosom članstva. U takvim slučajevima crkva koja prima vjernike, u dogovoru s konferencijom treba ispitati njihovo stanje i u slučaju zadovoljavajućeg zaključka, primiti ih na osnovi priznanja vjere. Ako se poslije otvori mogućnost za povezivanje s crkvom iz koje dolaze ili s konferencijom na čijem se području ta crkva nalazi, crkva koja ih je primila treba poslati obavijest o onome što je učinjeno.

Ubrojeni u statistički izvještaj –

Kad se prave crkveni statistički izvještaji na kraju tromjesečja i godine, vjernik za kojeg je poslana ispisnica, a čija povratna potvrda nije stigla, računa se kao član crkve koja je poslala ispisnicu. Kada stigne potvrda o primitku ispisnice s izvještajem da je vjernik primljen u novu crkvu, crkva koja je poslala ispisnicu ispisuje dotično ime iz svojeg popisa i ne uključuje ga u statistički izvještaj sljedećeg tromjesečja.

Ako vjernik ne bude primljen –

Crkva kojoj je poslana ispisnica mora primiti vjernika, osim u slučaju da postoji valjan razlog da mu uskrati prednost na članstvo. U slučaju da crkva ne primi vjernika, tajnik crkve treba vratiti ispisnicu s punim obrazloženjem crkvi koja ju je izdala. Članstvo takve osobe ostaje u crkvi koja je poslala ispisnicu i koja treba surađivati s vjernikom u rješavanju problema.

Ispisnice se daju samo za ispravne vjernike – Ispisnice se daju samo za ispravne vjernike, a nikada vjerniku koji je pod crkvenom disciplinskom mjerom. Opisne primjedbe o vjerniku ne dolaze u obzir osim u slučaju kada pastor ili odbor crkve koja izdaje ispisnicu raspolaže činjenicama ili dokazima da je član bio umiješan u zlostavljanje djeteta. U tom slučaju, radi sigurnosti djeteta, pastor ili starješina treba poslati povjerljivo upozorenje u pisanom obliku pastoru ili starješini crkve u koju član odlazi.

Ako je član koji se preselio u novo mjesto postao ravnodušan i nezainteresiran, pastor ili starješina crkve iz koje dolazi može, da bi mu stvar bila jasna prije slanja ispisnice, to razmotriti s pastorom ili starješinom crkve koja bi ga trebala primiti.

Ne izglasavati ispisnicu bez pristanka vjernika – Ni u kojem slučaju crkva ne smije izglasavati ispisnicu suprotno želji vjernika niti druga crkva smije primiti u članstvo vjernika za kojeg je ispisnica poslana u takvim okolnostima. Članstvo u crkvi osobni je odnos pojedinca prema Kristovom Tijelu. Crkva treba prepoznati ovaj odnos i izbjegavati svaku odluku koja bi se mogla smatrati samovoljnom.

S druge strane, vjernikova je obveza raditi za dobrobit crkve i učiniti svaki napor da crkvi ne stvara probleme vezane uz odsutne vjernike. Kad se član preseli, treba odmah zatražiti ispisnicu.

Kada je mjesna crkva isključena iz sestrinstva crkava odlukom konferencijskog sabora, članstvo svih njezinih lojalnih vjernika, osim onih koji to odbiju, prenosi se na konferencijsku crkvu na privremenoj osnovi. Konferencijska crkva tada može poslati ispisnice svim ispravnim članovima, a s ostalim pitanjima vjerništva može postupiti prema potrebi.

Crkveni odbor ne može poslati ispisnicu – Crkveni odbor nema pravo izglasovati ispisnicu niti ispisnicom primiti vjernike iz drugih crkava. Ovlasti odbora ograničene su na davanje preporuke crkvi. Odluku o svakom prijenosu članstva, o njegovom prihvaćanju ili odbijanju, donosi crkva. Tajnik crkve

nema pravo brisati ili upisivati imena u crkvenu knjigu ako to nije izglasovala crkva. Kada vjernik umre, tajnik upisuje datum smrti u matičnu knjigu; nije potrebna nikakva odluka mjesne crkve.

Članstvo u konferencijskoj crkvi – Izolirani se vjernici trebaju pridružiti konferencijskoj crkvi, koja je organizirana radi dobra vjernika koji bi inače ostali bez prednosti da uživaju u crkvenom zajedništvu. Ostarjeli i tjelesno onemoćali vjernici, zatim službenici konferencije i drugi službenici uključujući i pastore, koji žive na području organizirane mjesne crkve, trebaju biti članovi dotične mjesne crkve, a ne konferencijske crkve.

Predsjednik konferencije glavni je predsjedavajući starješina konferencijske crkve, a posao koji obično obavlja blagajnik i tajnik mjesne crkve, obavlja blagajnik i tajnik konferencije. Svaki posao koji normalno obavlja mjesna crkva i njezin odbor, u konferencijskoj crkvi, koja po svojoj naravi nema odbora, obavlja konferencijski odbor. On također određuje zastupnike konferencijske crkve koji će prisustvovati izbornim saborima.

Crkvena knjiga – Mjesna crkva treba imati jednu crkvenu knjigu. Imena se dodaju ili brišu glasovanjem crkve ili smrću. Ni pod kojim uvjetima crkva ne smije čuvati popis bivših članova.

SEDMO POGLAVLJE

Crkvena disciplina

Opća načela

Biblija i Duh proroštva jasnim i nedvosmislenim jezikom iznose svečanu odgovornost koja počiva na Božjem narodu da održava čistoću, cjelovitost i duhovnu revnost. Ako vjernici postanu ravnodušni ili otpadnu od vjere, crkva mora tražiti načina da ih vrati Gospodinu.

Postupanje s vjernicima koji griješe – “Ako ti brat sa-griješi, pođi te ga ukori nasamo. Ako te poslušā, dobio si svo-ga brata. Ako te ne poslušā, dovedi još jednoga ili dvojicu sa sobom da sve, oslanjajući se na izjave dvojice ili trojice svje-doka, bude vjerodostojno. Ako ni njih ne poslušā, saopći to Crkvi! Ako li ni Crkve ne poslušā, smatraj ga poganinom ili carinikom! Zaista, kažem vam: što god svežete na zemlji, bit će svezano i na nebesima, i što god razriješite na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima.” (Matej 18,15-18)

“U postupanju prema vjernicima koji griješe Božji narod treba slijediti upute koje je dao Spasitelj u osamnaestom poglavlju Evandjelja po Mateju.

Ljudska bića su Kristovo vlasništvo, koja je On kupio po beskrajno visokoj cijeni i povezao sa sobom ljubavlju koju su On i Njegov Otac pokazali prema njima. Kako bismo, dakle, pažljivo trebali postupati jedan s drugim! Ljudi nemaju pravo nagadati o zlu kad su u pitanju njihovi bližnji. Vjernici crkve nemaju pravo slijediti svoje pobude i sklonosti u postupanju prema vjernicima koji griješe. Oni čak ne bi trebali izražavati

svoje predrasude u vezi s onima koji griješe jer na taj način stavljaju u misli drugih kvasac zla. ...

‘Ako ti brat sagriješi’, rekao je Isus, ‘pođi te ga ukori nasamo’. ... Ne govori drugima o pogrešci koja ti je učinjena. Najprije se kaže jednome, pa drugome, pa trećemu; tako se glas neprestano širi i zlo raste dotle da strada cijela crkva. Sredi stvar između ‘sebe i njega’. Ovo je Božji plan.” (7T 260)

Božji plan – “Bez obzira na narav prijestupa, ne mijenja se Božji plan za rješavanje nesporazuma i osobnih uvreda. Razgovor nasamo, u Kristovom duhu, s onim tko je pogriješio često će ukloniti teškoće. Idi k onome tko je pogriješio sa srcem punim Kristove ljubavi i nježnosti, i nastoj ispraviti stvar. Razgovaraj s njim smireno i tiho. Neka iz tvojih usta ne izide nijedna srdita riječ. Govori mu riječima koje će ga potaknuti na bolje prosuđivanje. Sjeti se riječi: ‘Neka zna da će onaj koji vrati grešnika s njegovog krivog puta spasiti njegovu dušu od smrti i postići oprostjenje mnogih grijeha.’ (Jakov 5,20) ...

Cijelo se Nebo zanima za razgovor između uvrijeđenog i onoga koji je pogriješio. Kad onaj koji je pogriješio prihvati ukor koji mu je upućen s Kristovom ljubavlju i prizna svoju pogrešku tražeći oprost od Boga i svojega brata, njegovo srce ispunjava nebesko svjetlo. ... Božji Duh povezuje srce sa srcem i na Nebu vlada radost zbog ostvarenog jedinstva. ...

‘Ako te ne posluša, dovedi još jednoga ili dvojicu sa sobom da sve, oslanjajući se na izjave dvojice ili trojice svjedoka, bude vjerodostojno.’ ... Povedi sa sobom one koji su duhovno usmjereni i razgovarajte s onim koji griješi u vezi s onim što je pogrešno. ... Možda će mu se um prosvjetliti kad vidi njihovo zajedničko gledanje na stvar.

‘Ako ni njih ne posluša’, što učiniti tada? Hoće li nekoliko članova odbora na sjednici preuzeti odgovornost za isključenje onoga koji griješi? ‘Ako ni njih ne posluša, saopći to *Crkvi*.’ ... Neka crkva odlučuje o svojim vjernicima.

‘Ako li ni Crkve ne posluša, smatraj ga poganinom ili carinikom.’ ... Ako ne posluša glasa crkve, ako odbije sve napore da ga se vrati, na crkvi počiva odgovornost da ga udalji iz svojeg zajedništva. Njegovo ime treba biti izbrisano iz njezinih

knjiga.

Nijedan službenik crkve ne treba savjetovati, nijedan odbor ne treba preporučiti niti ijedna crkva glasovati da se ime grešnika izbriše iz crkvenih knjiga dok se u potpunosti nije postupilo prema uputama koje je dao Krist. Kada postupi prema tim uputama, crkva je sebe oprala pred Bogom. Zlo se tada mora prikazati kakvim jest te se mora ukloniti da se ne bi širilo sve više i više. Zdravlje i čistoća crkve moraju se sačuvati kako bi ona mogla stajati pred Bogom neokaljana, obučena u haljine Kristove pravednosti. ...

‘Zaista, kažem vam,’ nastavio je Krist, ‘što god svežete na zemlji, bit će svezano i na nebesima, i što god razriješite na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima.’ ...

Ova izjava zadržala je svoju snagu kroz sva stoljeća. Crkvi je predana vlast da djeluje u Kristovo ime. Ona je Božje oruđe za očuvanje reda i discipline u Njegovom narodu. Njoj je Gospodin udijelio vlast da sređuje sva pitanja koja se tiču njezinog napretka, čistoće i reda. Na njoj počiva odgovornost da iz svojih redova isključuje sve one koji nisu dostojni, koji svojim nekršćanskim vladanjem obeščašćuju istinu. Što god Crkva učini, a u skladu je s uputama danima u Božjoj riječi, bit će priznato i na Nebu.” (7T 261–263)

Ovlasti Crkve – “Otkupitelj svijeta obdario je svoju Crkvu velikom snagom. Utvrdio je pravila koja se trebaju primijeniti ako se pojave problemi među njezinim članovima. Pošto je dao izričite upute o načinu postupanja, dodao je: ‘Zaista, kažem vam: što god svežete na zemlji, bit će svezano i na nebesima; i što god razriješite na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima.’ Tako čak nebeski autoritet potvrđuje odluke Crkve koje ona donosi u vezi sa svojim članovima kada slijedi biblijsko pravilo.

Božja riječ ne daje dopuštenje nijednom čovjeku da svoje prosuđivanje suprotstavi prosuđivanju Crkve niti mu je dopušteno da nameće svoje mišljenje nasuprot mišljenju Crkve.” (3T 428)

Odgovornost Crkve – “Bog smatra svoj narod kao tijelo odgovornim za grijehе pojedinaca unutar toga tijela. Ako crkveni vođe ne budu ozbiljno pristupali grijesima koji su uzrokovali Božje nezadovoljstvo Tijelom, bit će odgovorni za te grijehе.” (3T 269)

“Kada ne bi bilo crkvene discipline i uprave, Crkva bi se raspala; ona se ne bi održala kao tijelo.” (3T 428)

Neposvećeni vjernici odupiru se disciplini – “Ima mnogo onih koji nemaju Jošuinu razboritost i koji nemaju posebnu dužnost da istražuju zlo i na brz način postupaju prema grijehu koji se nalazi među njima. Neka takvi ne sprečavaju one na kojima počiva odgovornost za ovaj posao, neka ne staju na put onima kojima je povjerena ta dužnost. Neki u tome nalaze razloga za sumnju i dovode u pitanje rad onih koji rade posao koji Bog njima nije povjerio. Ovakvi se postavljaju izravno kao prepreka na putu onima na koje je Bog položio teret ukoravanja i ispravljanja prevladavajućih grijehа da bi se Njegova srdžba odvrtila od Njegovog naroda. Kad bi se među nama dogodio slučaj sličan Ahanovom, bilo bi mnogo takvih koji bi optužili one koji bi preuzeli ulogu Jošue i počeli istraživati zlo, da su ispunjeni užasnim, kritičarskim duhom. Izopaćeni ljudi ne mogu se igrati s Bogom niti prezirati Njegove opomene a da ne budu kažnjeni. ...

Oni koji u strahu Božjem rade na tome da Crkvu očiste od smetnji i poprave strašna zla da bi Božji narod mogao uvidjeti potrebu da zamrzi grijeh i da bi mogao napredovati u čistoći te da bi se proslavilo Božje ime, uvijek će nailaziti na protivljenje onih koji su neposvećeni.” (3T 270,271)

Čuvanje jedinstva u Crkvi – Kršćani trebaju ulagati sve moguće napore kako bi izbjegli sklonost k razjedinjavanju i svemu što bi moglo nanijeti sramotu Božjem djelu. “Božji je cilj da se Njegova djeca stope u jedinstvu. Zar ona ne očekuju da žive zajedno na istom Nebu? ... Oni koji odbijaju skladan rad jako sramote Boga.” (8T 240) Crkva treba obeshrabrivati svako djelovanje koje ugrožava sklad među vjernicima, te treba dosljedno poticati jedinstvo.

Iako svi vjernici imaju ista prava u Crkvi, nijedan pojedinac niti skupina vjernika ne mogu osnovati neki pokret ili organizaciju ili podupirati takvo djelovanje radi postizanja bilo kojeg cilja ili da bi se propovijedala bilo koja doktrina ili vijest koja nije u skladu s osnovnim religijskim ciljevima ili naukom Adventističke crkve. Takvo bi djelovanje dovelo do poticanja duha podjele i do nejedinstva u misijskim naporima Crkve, i u tom bi smislu onemogućilo Crkvu da izvrši svoje obveze prema svojoj Glavi i prema svijetu.

Usklađivanje razlika – Potrebno je uložiti svaki mogući napor da bi se sredili sporovi među vjernicima i da bi se nesporazumi sveli na najmanju moguću mjeru. Razlike unutar crkve i među njezinim vjernicima u većini će slučajeva biti moguće riješiti bez pribjegavanja procesu mirenja koje organizira sama crkva ili parničnom sudskom postupku.

“Koliko bi zla bilo spriječeno kad se nesporazumi među braćom ne bi iznosili drugima, kad bi ih oni rješavali među sobom iskreno i u duhu kršćanske ljubavi! Koliko bi gorčine, kojom su mnogi ukaljani, bilo uništeno! Kako bi prisno i nježno Kristovi sljedbenici mogli biti sjedinjeni u Njegovoj ljubavi!” (Ellen G. White, *Misli s Gore blaženstava*, 55)

“Prepirke, sukobi i sudske rasprave među braćom sramote istinu. Oni koji krenu takvim putem izlažu Crkvu podsmijehu njezinih neprijatelja i daju povoda silama tame da likuju. Oni iznova ranjavaju Krista i izlažu Ga javnom sramoćenju. Zaneamarujući autoritet Crkve, oni iskazuju svoj prijezir prema Bogu koji je Crkvi dao njezin autoritet.” (5T 242,243)

Često se vode građanski sporovi u svadalačkom duhu koji proizlazi iz ljudske sebičnosti. Crkva mora obeshrabrivati ovakve sudske postupke jer ona treba pokazati Kristov duh. Kršćanska nesebičnost dovest će Kristove sljedbenike do toga da “radije pretrpe štetu” (1. Korinćanima 6,7) nego da “traže pravdu pred nepravednima, a ne pred svetima” (1. Korinćanima 6,1).

Iako u današnjem svijetu postoje prilike kada rješenja treba tražiti na građanskim sudovima, kršćani trebaju radije rješavati sporove u okviru autoriteta Crkve. Traženje takvih rješe-

nja treba ograničiti samo na slučajeve za koje je jasno da su pod isključivom nadležnošću građanskih sudova, a ne pod nadležnošću Crkve, odnosno na slučajeve za koje Crkva zaključi da nema odgovarajućeg postupka za njihovo uredno sređivanje. Takvi slučajevi pred građanskim sudovima ne smiju nikada biti prožeti duhom neprijateljstva i osvete, nego željom da se sve sredi na prijateljski način uz posredovanje suda.

Takvi slučajevi, na primjer, mogu biti, mada nisu ograničeni samo na njih, zahtjev za isplatu osiguranja, određivanje međa i razgraničenje vlasništva, odluke o upravljanju imovinom ili određivanje skrbništva za malodobnu djecu.

Iako Crkva treba provoditi odgovarajuće postupke u okvirima pravne prakse da bi se izbjeglo sporenje o kojem je riječ u 1. Korinćanima 6, pritom je dužna neprestano paziti da ne zanemari svoje evandeosko poslanje preuzimajući dužnosti građanskih vlasti. (Vidi Luka 12,13.14; 9T 216–218.)

Božji ideal za vjernike Njegove Crkve jest: “Ako je moguće – koliko je do vas – budite u miru sa svima.” (Rimljanima 12,18) Crkva se treba koristiti svojom lako dostupnom i razmjerno brzom procedurom kojom se mnogi sporovi među vjernicima mogu razriješiti. Ako se Crkva ne odazove na zahtjev nekog vjernika za posredovanje u sređivanju nekog spora ili uvidi da narav spora izlazi izvan njezine nadležnosti, ona treba priznati da je vjernik iscrpio mogućnosti da spor sredi na biblijski način te da ono što on poduzima nakon toga postaje stvar njegove savjesti. (Vidi *SDA Bible Commentary*, sv. 6, str. 698.)

Međutim, kada Crkva u nastojanju da pravodobno i prijateljski pomogne u rješavanju sporova među svojim vjernicima, predloži neko rješenje, vjernici ne bi smjeli olako odbacivati ponudeno rješenje. Kao što tekst u 1. Korinćanima 6,7 ukazuje, nije mala stvar kad vjernik izvan postupka koji Crkva uredno vodi povede sudsku parnicu protiv drugog vjernika.

Na vjernike koji iskazuju nestrpljenje i sebičnost svojom nespremnosti da pričekaju i prihvate preporuke Crkve u sređivanju njihovih sporova s drugim vjernicima, može se s pravom primijeniti crkvena disciplina zbog razornog utjecaja koji će na Crkvu imati njihovo odbijanje da priznaju valjano uspostavljen autoritet Crkve.

Rješavanje sporova koje vjernici imaju s Crkvom – Ista načela koja se primjenjuju na rješavanje sporova među vjernicima, primjenjuju se i na rješavanje sporova između vjernika i crkvenih organizacija i ustanova.

Vjernici ne trebaju pokretati spor ni protiv jednog crkvenog odjela, osim ako Crkva nije predvidjela uredan postupak za ispravno rješavanje pritužbi u okviru Crkve ili ako je narav slučaja takva da jasno izlazi izvan okvira nadležnosti Crkve.

Rješavanje sporova koje Crkva ima sa svojim vjernicima – S vremena na vrijeme crkvene organizacije ili ustanove mogu imati sporove sa svojim vjernicima. U takvim slučajevima crkvena administracija mora, s kršćanskim strpljenjem, imati na umu biblijski savjet za rješavanje sporova među kršćanima i primijeniti ga i na rješavanje sporova Crkve prema svojim vjernicima. Umjesto spora pred svjetovnim sudom, Crkva treba poduzeti svaki razuman napor da se u suradnji s vjernikom osigura proces kojim će postići pošteno rješenje problema.

Crkva prepoznaje potrebu da vrlo brižno štiti najviše duhovne interese svojih članova kako bi se osiguralo pravedno postupanje te očuvalo dobro ime Crkve. Ona si ne može priuštiti da se olako odnosi prema takvim grijesima ili dopustiti da osobna promišljanja utječu na njezine odluke, a u isto vrijeme mora nastojati povratiti u svoje krilo i zadobiti one koji griješe.

“Ako se onaj tko je sagriješio pokaje i pokori Kristovoj disciplini, treba mu dati novu priliku da se dokaže. Čak i ako se ne pokaje, ako ostane izvan Crkve, Božji sluge još uvijek su se dužni zalagati za njega. Oni trebaju usrdno nastojati da ga pridobiju na pokajanje. I koliko god ozbiljan bio njegov prijestup, ako se pokori utjecaju Svetoga Duha priznavanjem i ostavljanjem svojih grijeha, pruži dokaze o svojem pokajanju, treba mu oprostiti i radosno ga primiti iznova u stado. Njegova braća trebaju ga ohrabriti na pravi način postupajući s njime kao što bi željela da se postupa s njima kada bi ona bila na njegovom mjestu, pazeći da ne bi i sama bila iskušana.” (7T 263)

Razlozi za pokretanje disciplinskog postupka

Razlozi zbog kojih vjernici trebaju biti podvrgnuti disciplinskom postupku jesu:

1. Odbacivanje vjere u osnovne evanđeoske istine i u temeljne doktrine Crkve, ili naučavanje doktrine koja se protivi crkvenoj.

2. Kršenje Božjeg zakona, kao što je klanjanje idolima, ubojstvo, krađa, bogohuljenje, kockanje, kršenje subote i hotimično i učestalo laganje.

3. Kršenje sedme zapovijedi Božjeg zakona koja se odnosi na bračnu ustanovu, kršćanski dom i biblijska mjerila moralnog ponašanja.

4. Seksualno zlostavljanje djece, mladih i ugroženih odraslih, blud, nemoral, incest, homoseksualna praksa, proizvodnja, upotreba i širenje pornografije i druge seksualne izopačenosti.

5. Ponovno vjenčanje razvedene osobe, osim bračnog partnera koji je ostao vjeran bračnom zavjetu u razvodu zbog preljuba ili seksualnih izopačenosti.

6. Fizičko nasilje, uključivši nasilje u obitelji.

7. Varanje ili namjerno pogrešno predstavljanje u poslu.

8. Neuredno vladanje koje nanosi sramotu Crkvi.

9. Pridruživanje ili uključenost u raskolničke ili nelojalne pokrete ili organizacije.

10. Uporno nepriznavanje uredno uspostavljenog crkvenog autoriteta ili pokoravanja redu i disciplini Crkve.

11. Uživanje, proizvodnja ili prodaja alkoholnih pića.

12. Uživanje, proizvodnja ili prodaja duhana u bilo kojem obliku za ljudsku upotrebu.

13. Upotreba ili proizvodnja nedopuštenih droga ili njihova zloupotreba ili prodaja narkotika i drugih droga.

Disciplinski postupak

Kada se radi o teškim grijesima, crkva može na dva načina primijeniti disciplinske mjere:

1. Glasovanjem o izricanju crkvenog ukora.

2. Glasovanjem o brisanju iz članstva.

Izricanje crkvenog ukora – U slučajevima kada crkva smatra da prijestup nije tako ozbiljan da bi opravdao krajnju mjeru – brisanje iz članstva – crkva može izraziti svoje negodovanje izricanjem ukora.

Crkveni ukor ima dvije svrhe: (1) Omogućiti crkvi da izrazi svoje negodovanje zbog teškog prijestupa koji je Božjem djelu nanio sramotu. (2) Ukazati vjerniku koji je pogriješio na potrebu za obnovom života i promjenom u ponašanju i pružiti mu razdoblje milosti i kušnje u kojem treba izvršiti te promjene.

Ukor se izglasava na vremensko razdoblje od najmanje jednog mjeseca do najviše dvanaest mjeseci. Ukori poništava onome koji je sagriješio sve službe i imenovanja u crkvi kao i pravo da bude biran dok je pod ukorom. Vjernik koji je pod ukorom nema pravo sudjelovati u glasovanju ili govoriti kad je riječ o crkvenim pitanjima niti ima pravo voditi crkvene aktivnosti kao što je poučavanje u subotnjoj školi. Međutim, on nije lišen prava sudjelovanja u blagoslovima subotnje škole, bogoslužja ili obreda Gospodnje večere. Članstvo se ne može prenijeti u drugu crkvu tijekom razdoblja ukora.

Crkveni ukor ne smije sadržavati nikakvu odredbu koja podrazumijeva isključenje iz crkvenog članstva u slučaju neispunjavanja bilo kojeg uvjeta koji je vjerniku postavljen. Po isteku razdoblja za koje je izrečen crkveni ukor, treba izvršiti procjenu da bi se utvrdilo je li vjernik pod ukorom promijenio svoj stav. Ako je utvrđeno ponašanje zadovoljavajuće, pojedinac se može smatrati ispravnim vjernikom bez ikakvog daljnjeg postupka i treba ga izvijestiti da mu je ukor istekao. Ako njegovo ponašanje nije zadovoljavajuće, crkva treba ponovno razmotriti primjenu odgovarajuće disciplinske mjere. Takvom se vjerniku bilo koja služba u crkvi vraća na izborima.

Disciplinska mjera brisanja iz članstva – Brisanje pojedinca iz članstva Crkve, Kristovog Tijela, krajnja je disciplinska mjera koju može primijeniti mjesna crkva.

Pojedinac može biti izbrisan iz crkvenog članstva samo onda kada se iscrpe sve mogućnosti koje su navedene u ovom poglavlju, i to nakon savjetovanja s pastorom ili s konferencijom kada pastor nije prisutan i kada su poduzeti svi mogući

napori da se grešnik zadobije i da ga se vrati na pravu stazu.

Nema dodatnih uvjeta za članstvo – Nijedan pastor, mjesna crkva ili konferencija nemaju ovlasti provoditi bilo kakve dodatne ispite za članstvo u zajednici. Ovaj autoritet počiva na Generalnoj konferenciji na zasjedanju. Onaj tko pokušava provesti ispite koji nisu navedeni u ovom *Priručniku*, ne predstavlja Crkvu ispravno. (Vidi 1T 207)

Pravovremenost disciplinskih mjera – Crkva se mora pobrinuti da se disciplinski postupak provede u razumnom vremenu i onda priopćiti svoju odluku ljubazno i izravno. Odugovlačenje u primjeni disciplinskih mjera može povećati nezadovoljstvo i patnju vjernika i same crkve.

Oprez u ocjenjivanju karaktera i pobuda – “Krist je jasno naglašavao da oni koji ustrajavaju u otvorenom grijehu moraju biti odvojeni od Crkve, ali nije nama predao posao da ocjenjujemo karaktere i pobude. On previše dobro poznaje našu narav da bi nam povjerio to djelo. Kad bismo pokušali iz Crkve iskorijeniti one koje smatramo lažnim kršćanima, sigurno bismo učinili pogreške. Često upravo one koje Krist želi privući k sebi mi proglašavamo beznadnim slučajevima. Kad bismo se mi bavili ovim dušama i njihov slučaj rješavali u skladu s našim nesavršenim sudovima, možda bismo im oduzeli i posljednju nadu. Mnogi koji sebe smatraju kršćanima na kraju će biti proglašeni laki. Na Nebu će se naći mnogi koje su njihovi susjedi smatrali nedostojnima Neba. Ljudi sude po izgledu, a Bog sudi po srcu. Korov i pšenica trebaju rasti zajedno do žetve; a žetva je kraj vremena kušnje.

Spasiteljeve riječi kriju još jednu pouku, pouku o divnoj strpljivosti i nježnoj ljubavi. Kao što je korijenje ljulja tijesno isprepletено s korijenjem dobrog zrna, tako su i lažna braća u Crkvi usko povezana s istinskim Kristovim sljedbenicima. Pravi karakter tih lažnih vjernika još se nije potpuno pokazao. Kad bi oni bili odvojeni od Crkve, možda bi se sablaznili mnogi koji bi inače ostali čvrsti u vjeri.” (Ellen G. White, *Isusove usporedbe*, str. 41)

Na propisno sazvanoj skupštini – Vjernicima se mogu izreći disciplinske mjere ako za to ima valjanih razloga, ali samo na propisno sazvanoj skupštini mjesne crkve, nakon što slučaj ispita crkveni odbor. Skupštinu mora voditi rukopoloženi propovjednik ili opunomoćeni pastor koji je rukopoloženi starješina dotične crkve, ili u odsutnosti pastora i uz savjetovanje s pastorom ili predsjednikom konferencije, starješina mjesne crkve.

Većinom glasova – Vjernici mogu biti isključeni iz crkve ili im može biti izrečena koja druga disciplinska mjera samo većinom glasova prisutnih vjernika na propisno sazvanom sastanku. “Većina u mjesnoj crkvi je snaga koja treba upravljati svojim vjernicima kao pojedincima.” (5T 107)

Crkveni odbor ne može isključiti – Crkveni odbor može preporučiti mjesnoj crkvi isključenje nekog vjernika, ali ga ni u kakvim okolnostima crkveni odbor nema pravo sam isključiti. Tajnik crkve može izbrisati neko ime iz crkvene knjige samo ako je crkva to izglasovala, osim u slučaju smrti vjernika.

Pravo vjernika da iznese svoju obranu – Temeljno je pravo vjernika da budu unaprijed obaviješteni o održavanju skupštinskog sastanka na kojem će biti izrečena disciplinska mjera te pravo da govore u svoju obranu, da iznesu činjenice i dovedu svjedoke. Nijedna crkva ne smije izglasovati isključenje vjernika pod okolnostima koje ga lišavaju ovog njegovog prava. Vjerniku treba uručiti pismenu obavijest najmanje dva tjedna prije sastanka koja uključuje razloge disciplinskog saslušanja.

Odvjetnici ne mogu zastupati vjernike – Provođenje reda i discipline u svojoj sredini funkcija je Crkve i ni u kojem slučaju nema veze s građanskim ili zakonskim postupkom. Prema tome, Crkva ne daje pravo vjerniku da ga zastupa odvjetnik ni na kojem crkvenom sastanku ili odboru sazvanom radi provođenja reda i disciplinskih mjera ili za obavljanje bilo kak-

vih poslova koji se tiču crkve. Vjernike koji na sastanak žele dovesti odvjetnika treba obavijestiti da neće biti saslušani ako na tome budu ustrajavali.

Crkva, osim toga, treba sve one koji nisu vjernici mjesne crkve udaljiti sa sastanka mjesne crkve sazvanog da se bavi crkvenim redom ili disciplinom, osim u slučaju kada su pozvani kao svjedoci.

Ispisnica za članove pod ukorom – Nijedna crkva ne smije primiti u članstvo osobe koje su pod ukorom u drugoj mjesnoj crkvi, jer bi to značilo da odobrava prijestupe zbog kojih su članovi pod ukorom. Primanje u članstvo osoba koje se nalaze pod disciplinskim ukorom toliko je ozbiljan prekršaj *Crkvenog pravilnika* da crkva koja u tome sagriješi može biti podvrgnuta disciplinskom postupku na saboru konferencije.

Vjernici se ne smiju isključivati zbog nedolaženja u crkvu – Vođe crkve trebaju revno posjećivati sve one koji ne dolaze te ih poticati da ponovno počnu dolaziti u crkvu i uživaju u blagoslovima bogoslužja s ostalim vjernicima.

Kada zbog starosti, slabosti ili drugih neizbježnih uzroka vjernici ne mogu redovno dolaziti na bogoslužja, ipak trebaju ostati u kontaktu s crkvenim vodama pismeno ili na drugi način. Međutim, sve dok su članovi vjerni doktrinama Crkve, nepohadanje bogoslužja ne treba smatrati razlogom za isključenje.

Vjernici koji su se odselili a da se nisu javili – Kada se vjernici odele, trebaju obavijestiti crkvenog tajnika ili starješinu o svojem novom prebivalištu. Dok god su vjernici te crkve, trebaju se redovno javljati crkvi i slati desetinu i prinose najmanje jedanput tromjesečno. Međutim, ako se vjernici presele a ne ostave novu adresu ili ne učine nikakav napor da stupe u kontakt i obavijeste crkvu te ih je nemoguće pronaći, tada, nakon odsutnosti od najmanje dvije godine, crkva može glasovanjem izbrisati iz članstva dotičnog vjernika pod uvjetom da crkveni službenici posvjedoče da su učinili sve da ga pronađu, ali u tome nisu uspjeli. Tajnik crkve u matičnoj će knjizi

upisati: “Prebivalište nepoznato. Izglasovano da se proglašuje nestalim.”

Vjernici ne mogu biti isključeni zbog financijskih razloga – Iako je dužnost vjernika da financijski potpomažu rad crkve u skladu sa svojim mogućnostima, oni nikada ne smiju biti isključeni iz crkve zbog svoje nemogućnosti ili propusta da pruže financijsku pomoć crkvi.

Brisanje vjernika na osobni zahtjev – Treba obratiti veliku pozornost postupanju s vjernicima koji zatraže isključenje iz crkvenog članstva. Iako Crkva priznaje pravo vjernika da odlučuju o tome žele li pripadati Crkvi, treba im ostaviti dovoljno vremena da o tome razmisle. Treba učiniti svaki mogući napor da se vrate i da steknu zadovoljavajuće duhovno iskustvo.

Pisma u kojima se traži brisanje iz crkvenog članstva treba dostaviti crkvenom odboru koji će ih iznijeti na skupštinskom sastanku. Iz kršćanskog obzira prema takvim osobama, odluku treba donijeti bez javne rasprave.

Obavještanje isključenih vjernika – Crkva koja isključi vjernika mora mu poslati pismenu obavijest o odluci uvjeravajući ga da je Crkva trajno zainteresirana za njegovo duhovno dobro i osobni napredak. Ovo priopćenje, kad je moguće, treba osobno uručiti pastor ili osoba određena od strane odbora. Bivše vjernike treba uvjeriti da Crkva očekuje njihov povratak i jednog dana vječno sjedinjenje u Božjem kraljevstvu.

Ponovno primanje isključenih vjernika – S isključenim vjernicima crkva treba, gdje god je to moguće, ostati u kontaktu i pokazati duh prijateljstva i ljubavi pokušavajući ih vratiti Gospodinu.

Osoba koja je isključena iz crkve može biti ponovno primljena ako prizna grijeh koji je počinila, po isteku vremenskog razdoblja koje je crkva odredila na svojoj skupštini, kada dođe do priznanja grijeha, kada se pruži dovoljno dokaza o pravom pokajanju i promijenjenom životu, kada se život uskladi

s crkvenim mjerilima te je jasno da će se vjernik potpuno pokoravati crkvenom redu i disciplini. Poželjno je da takvo ponovno primanje bude obavljeno u crkvi u kojoj je vjernik bio isključen. Međutim, kada to nije moguće, mjesna crkva u kojoj vjernik traži ponovno primanje mora tražiti informacije od prijašnje crkve o razlozima zbog kojih je osoba bila izbrisana iz članstva.

Kad je riječ o počiniteljima spolnog zlostavljanja, treba imati na umu da obnova članstva ne uklanja sve posljedice takvog ozbiljnog prijestupa. Dok se prisutnost crkvenim aktivnostima može dopustiti prema pravilno postavljenim smjernicama, osobi koja je osuđena ili kojoj je izrečena disciplinska mjera zbog spolnog zlostavljanja ne smije se davati uloga koja bi ih dovela u kontakt s djecom, mladima i drugim ranjivim osobama. Niti se takvima smije povjeriti bilo kakva služba koja bi navela ranjive osobe da im poklone svoje puno povjerenje.

Budući da je brisanje iz članstva najozbiljnija disciplinska mjera, vremensko razdoblje, određeno na skupštinskom crkvenom sastanku, nakon kojeg se član može ponovno primiti, treba biti dovoljno dugo da se pokaže kako su pitanja koja su vodila brisanju iz članstva riješena izvan svake sumnje. Očekuje se da ponovno primanje u članstvo bude povezano s ponovnim krštenjem.

Pravo na žalbu – Iako mjesna crkva ima pravo provoditi disciplinske mjere, to ne ukida pravo članova da zahtijevaju pošten postupak. Ako članovi smatraju da je mjesna crkva prema njima postupila nepravedno ili da nisu imali pravedno saslušanje, a mjesna crkva nije voljna ponovno razmatrati slučaj ili službenici razmotriti molbu za ponovno primanje, bivši članovi imaju pravo na pismenu žalbu crkvi sa zahtjevom da ih se sasluša. Crkva ne smije zanemariti ili odbiti takvo saslušanje. Ako ipak zanemari, ili bivši članovi smatraju da se prema njima nepošteno postupa, oni imaju pravo uputiti konačnu molbu za saslušanje izvršnom odboru konferencije.

Ako je nakon iscrpnog i nepristranog saslušanja konferencijski odbor utvrdio da je crkva učinila nepravdu, izvršni odbor konferencije može preporučiti ponovno primanje isključivo

nog vjernika. Međutim, ako ga ta mjesna crkva i dalje odbija primiti u članstvo, izvršni odbor konferencije može preporučiti njegovo primanje u nekoj drugoj crkvi. S druge strane, ako izvršni odbor konferencije utvrdi da postoje opravdani razlozi zbog kojih mjesna crkva odbija ponovno primanje vjernika, donijet će odluku s pismenim obrazloženjem.

OSMO POGLAVLJE

Službenici i odjeli mjesne crkve

Izbor kvalitetnih službenika važan je za napredak crkve koja treba pokazati najveću ozbiljnost kada poziva muškarce i žene na položaje svete odgovornosti.

Opće kvalifikacije

Moralna i vjerska podobnost – “Proberi između sveg puka ljude sposobne, bogobožne i pouzdane, koji mrze mito, te ih postavi za glavare puku: tisućnike, stotnike, pedesetnike i desetnike.” (Izlazak 18,21)

“Pronađite, braćo, među sobom sedam ljudi na dobru glasu, punih Duha i mudrosti, pa ćemo njih postaviti nad tim poslom.” (Djela 6,3)

“A treba da ima i od onih vani lijepo svjedočanstvo da ne bi upao u beščašće i đavolsku zamku.” (1. Timoteju 3,7)

“Ono što si od mene čuo pred mnogim svjedocima, povjeri pouzdanim ljudima koji će biti sposobni i druge poučiti.” (2. Timoteju 2,2)

“Prema tome, nadglednik mora biti: besprijekoran, samo jedanput oženjen, trijezan, razborit, otmjen, gostoljubiv, sposoban za poučavanje. Ne smije biti goropadan ni svadljivac, već blag, tuđ prepirci i lakomstvu. Treba da dobro upravlja svojom kućom i drži svoju djecu u podložnosti s punim dostojanstvom – a ako tko ne zna upravljati svojom kućom, kako će se brinuti za Crkvu Božju? Neka ne bude novoobraćenik, da se ne bi uzoholio te upao u istu osudu kao i đavao! A treba da ima i od onih vani lijepo svjedočanstvo, da ne bi upao u beščašće i đav-

volsku zamku.

Isto tako treba da đakoni budu ozbiljni ljudi – ne dvoznačni u riječima, ne skloni mnogom vinu, ne odani prljavom dobitku – koji čvrsto drže tajnu vjere s čistom savješću. I neka se najprije iskušaju pa onda, ako budu besprijekorni, neka vrše đakonsku službu. Isto tako treba da žene (đakona) budu poštene, ne sklone klevetanju, nego trijezne i u svemu pouzdane. Đakoni neka budu samo jedanput ženjeni, neka dobro upravljaju svojom djecom i svojim kućama, jer oni koji dobro vrše đakonsku službu stječu sebi častan položaj i veliku sigurnost u vjeri u Isusa Krista.” (1. Timoteju 3,1-13; vidi i Titu 1,5-11; 2,1.7.8)

“Neka te nitko ne prezire zbog tvoje mladosti! Štoviše, budi uzorom vjernicima u riječi, u vladanju, u ljubavi, u vjeri, u čistoći! ... Pazi na samog sebe i na nauku! Ustraj u ovim dužnostima, jer radeći ovo spasit ćeš i samog sebe i svoje slušatelje.” (1. Timoteju 4,12-16)

Crkvu treba čuvati i hraniti – Apostol Pavao je sazvao “crkvene starješine” i dao im savjet: “Pazite na se i na cijelo stado u kojem vas Sveti Duh postavi nadglednicima da pasete crkvu Božju koju sebi steče krvlju svojom. Znam da će poslije mog odlaska provaliti među vas okrutni vuci koji neće štedjeti stada; i između vas samih dići će se neki koji će naučavati opaku nauku da odvuku učenike za sobom. Zato bdijte i sjećajte se da tri godine – noć i dan – nisam prestajao sa suzama opominjati svakog pojedinog među vama.” (Djela 20,17.28-31; vidi i 1. Petrova 5,1-3)

Poštovanje pastora i službenika crkve – “Molimo vas braćo da poštujuete one koji se trude među vama, koji upravljaju vama u Gospodinu, koji vas opominju. Iskazujte im izvanrednu ljubav zbog njihove službe.” (1. Solunjanima 5,12.13; vidi i 1. Timoteju 5,17; Hebrejima 13,7.17)

“Vjernicima u Solunu posebno su dosađivali ljudi koji su donosili fanatične ideje i naučavanja. Neki od njih živjeli su ‘neuredno: ništa ne rade, nego dangube’ (DF). Crkva je bila ustrojena tako da su bili postavljeni službenici koji će služiti

kao propovjednici i dakoni. Ali bilo je nekih vjernika, samovoljnih i neobuzdanih, koji se nisu htjeli pokoravati onima koji su u crkvi imali vodeće dužnosti. Takvi su ne samo tvrdili da imaju pravo na osobno mišljenje, već su svoja gledišta javno nametali crkvi. Zbog toga je Pavao pozvao Solunjane da slušaju one koji su bili izabrani za vodeće dužnosti u crkvi i ukažu im dužno poštovanje.” (Ellen G. White, *Djela apostolska*, str. 164)

“Oni koji zauzimaju odgovorne položaje u crkvi mogu počinuti pogreške kao i drugi ljudi i mogu pogriješiti u svojim odlukama; ali bez obzira na to, Božja im je Crkva na Zemlji dala autoritet koji se ne smije olako uzimati.” (4T 17)

Ne žuriti se s dodjelom službi – “Na mnogim mjestima sreli smo ljude koji su prebrzo izabrani za odgovorne službe kao što je starješina iako nisu bili osposobljeni za takvu službu. Oni ne vladaju sobom na ispravan način. Njihov utjecaj nije dobar. Crkva se nalazi u stalnim poteškoćama koje su posljedica manjkavog karaktera vođe. Na te ljude prebrzo su položene ruke.” (4T 406,407; vidi isto 5T 617; 1. Timoteju 5,22)

Protivnici jedinstva nepogodni za službu – “U posljednje vrijeme među nama su se pojavili ljudi koji tvrde da su Kristovi sluge, ali njihov se rad protivi jedinstvu koje je naš Gospodin uspostavio u Crkvi. Oni imaju dobre planove i metode rada. Oni u Crkvu žele uvesti promjene koje odgovaraju njihovim predodžbama o napretku i smatraju da će na taj način postići velike rezultate. Ovi bi ljudi trebali biti prije učenicima nego učiteljima u Kristovoj školi. Oni su uvijek užurbani u težnji da postignu nešto veliko, da učine nešto što će njima donijeti čast. Oni trebaju naučiti najkorisniju od svih pouka – poniznost i vjeru u Isusa. ...

Učitelji istine, misionari i službenici Crkve mogu obaviti veliko djelo za svojega Gospodara ako očiste svoju dušu poslušnošću istini.” (5T 238)

Nesigurno je birati ljude koji odbijaju suradnju – “Bog je u Crkvu kao svoje pomoćnike stavio ljude s različitim darovima da bi nadopunjavanjem mudrosti mnogih bila dokučena namjera Duha. Ljudi koji žive u skladu s vlastitim snažnim karakternim crtama i ne žele se ujarmiti s drugima koji imaju dugogodišnje iskustvo u Božjem djelu, bit će zaslijepljeni samopouzdanjem, nesposobni da razlikuju lažno od istinitog. Za takve nije dobro da budu izabrani za vođe u crkvi jer će, bez obzira na mišljenje svoje braće, slijediti svoj vlastiti sud i namjere. Neprijatelju je lako raditi preko onih koji, premda sami na svakom koraku trebaju savjet, u svojoj snazi preuzimaju skrbništvo nad dušama a da nisu naučili Kristovu poniznost.” (Ellen G. White, *Djela apostolska*, str. 175)

Članstvo u mjesnoj crkvi – Članovi u ispravnom odnosu s crkvom mogu se izabrati na vodeće položaje u crkvi u kojoj imaju članstvo. Moguće su sljedeće iznimke:

1. Studenti i učenici koji su ispravni članovi, ali koji zbog školovanja žive daleko od doma i redovno posjećuju crkvu u području svojeg privremenog boravišta.

2. Uposlenik konferencije kojemu je konferencija dodijelila ulogu pastora/vođe u dvije ili više crkava.

3. Starješina koji se, kad je to nužno i uz preporuku izvršnog odbora konferencije, može izabrati da služi u više crkava u okrugu.

Drugi se izuzetci mogu razmotriti na izvršnom odboru konferencije.

Davanje primjera u desetini – Svi službenici trebaju biti primjer u vjernom vraćanju desetine Crkvi. Svatko tko ne daje takav primjer, ne smije biti izabran na crkvenu dužnost.

Nema zastupnika po službenoj dužnosti – Nijedan crkveni službenik nije po službenoj dužnosti (*ex officio*) zastupnik na saboru konferencije. Ako crkva želi da službenik bude njezin zastupnik, ona mora izabrati tog službenika za zastupnika.

Raspodjela odgovornosti – Crkva ne treba previše odgovornosti položiti na malu skupinu službenika koji su spremni raditi, dok su ostali nedovoljno iskorišteni. Ako okolnosti to ne čine nužnim, treba obeshrabrivati izbor jedne osobe na nekoliko dužnosti.

Brisanje i ponovno primanje – Kada se službenik izbriše iz članstva i poslije ga se ponovno primi, ponovno primanje ne vraća ga na prijašnju dužnost.

Trajanje mandata

Mandat za službenike mjesne crkve i njezine pomoćne organizacije traje godinu dana, osim kada crkva na skupštinskom sastanku odluči održavati izbore svake druge godine kako bi pridonijela kontinuitetu i razvoju duhovnih darova, a sebi uštedjela napor koji je potreban da izbore održava svake godine.

Premda se ne savjetuje da jedna osoba beskonačno služi na istom položaju, službenici se mogu ponovno izabirati.

Starješine crkve

Vjerski vođe crkve – Starješine moraju biti prepoznati od strane crkve kao snažni duhovni vođe i moraju uživati dobar glas u crkvi i u društvu. U odsutnosti propovjednika oni su vjerski vođe crkve. Riječju i primjerom oni moraju stalno voditi crkvu u sve dublje i potpunije kršćansko iskustvo.

Starješine trebaju biti sposobni obavljati crkvene službe, služiti Riječju i podučavati crkvu kada pastor koji im je dodijeljen nije dostupan. Konferencija ne može uvijek svakoj crkvi omogućiti pomoć pastora, stoga starješina mora biti spreman služiti u riječi i nauku. Međutim, njega ne treba birati prvenstveno zbog njegovog društvenog položaja niti zbog govorničkih sposobnosti, nego zbog njegovog posvećenog života i sposobnosti da vodi.

Starješine se mogu iznova birati, ali nije preporučljivo da služe neprestano. Međutim, crkva nema nikakvu obvezu da ponovno izabere istu osobu, već može izabrati drugoga starješini-

nu kad god se crkvi čini da je to preporučljivo. Nakon izbora novog starješine, prijašnji starješina ne služi više kao starješina, ali može biti izabran na drugu službu u crkvi.

Rukopolaganje starješine mjesne crkve – Izbor starješine sam po sebi ne kvalificira starješinu za tu službu. Potrebno je izvršiti rukopolaganje kako bi neki starješina dobio ovlast da obavlja tu službu. U vremenu između izbora i rukopolaganja izabrani starješina može djelovati kao vođa crkve, ali ne može voditi crkvene obrede.

Službu rukopolaganja može obaviti jedino rukopoloženi pastor koji ima valjanu punomoć konferencije. Kao znak pažnje, rukopoloženi pastor koji se nalazi u posjetu crkvi može biti pozvan da pomogne. Međutim, gostujući rukopoloženi pastor ili umirovljeni rukopoloženi pastor može voditi rukopolaganje samo na poseban zahtjev konferencije.

Sveti obred polaganja ruku treba obaviti jednostavno i u prisutnosti crkve. Obred može uključiti kratak opis službe starješine, nabranje kvaliteta koje se traže i glavnih dužnosti koje će starješina imati pravo obavljati u crkvi. Rukopoloženi će pastor nakon toga, s drugim rukopoloženim pastorima i rukopoloženim mjesnim starješinama koji sudjeluju u službi, rukopoložiti starješinu molitvom i polaganjem ruku.

Odnos prema rukopoloženom pastoru – U slučaju kada izvršni odbor konferencije odredi pastora ili pastore u nekoj mjesnoj crkvi, pastora ili starijeg pastora, ako ih je više, treba smatrati vodećim službenikom, a starješine mjesne crkve njegovim pomoćnicima. Budući da je njihov posao usko povezan, trebaju djelovati skladno i zajednički. Pastor ne treba na sebe preuzeti sve odgovornosti, nego ih treba podijeliti sa starješinom i ostalim crkvenim službenicima. Pastor koji redovno služi crkvi, predsjedava odboru mjesne crkve. Međutim, mogu se javiti okolnosti kada će biti mudro da starješina crkve preuzme tu ulogu. Pastoralnu službu u crkvi trebaju vršiti obojica. U dogovoru s pastorom, starješine trebaju posjećivati vjernike, služiti bolesnima, poticati molitvu, organizirati ili voditi službe pomazanja i posvećenje djeteta, ohrabrivati klonule i

pomagati u drugim pastoralnim odgovornostima. Kao potpastiri, starješine trebaju stalno bdjeti nad stadom.

Ako je dodijeljeni pastor opunomoćeni propovjednik, mjesna crkva ili mjesne crkve kojima služi trebaju ga izabrati za starješinu.

Budući da je pastora na službu u mjesnu crkvu postavila konferencija, on služi crkvi kao konferencijski uposlenik i odgovoran je izvršnom odboru konferencije. On uspostavlja blizak i suradnički odnos te djeluje u skladu sa svim planovima i pravilima mjesne crkve. Starješine koje bira mjesna crkva, odgovorni su tom tijelu kao i njezinom odboru. (Vidi tekst u nastavku.)

Djelokrug rada starješine je mjesna crkva – Ovlast i djelovanje starješina ograničeni su na crkvu koja ih je izabrala. Nije dopušteno da izvršni odbor konferencije izglasuje jednom starješini status koji se dodjeljuje rukopoloženom pastoru tražeći od njega da kao starješina služi drugim crkvama. Ako postoji takva potreba, izvršni odbor konferencije može preporučiti crkvi kojoj je potreban starješina da pozove i izabere starješinu iz obližnje mjesne crkve da im služi. Tako pojedinac može putem izbora, kada je to potrebno, služiti u više crkava. Ovako se može postupiti samo u sporazumu s izvršnim odborom konferencije. Ovlast za izbor starješina ima mjesna crkva, a ne izvršni odbor konferencije. Jedini način da se netko ovlasti za službu u Crkvi na cijelom svijetu jest rukopolaganje za propovjedničku službu.

Vodenje bogoslužja – Kao pomoćnik pastora, ili u njegovoj odsutnosti, starješina je odgovoran za crkvena bogoslužja. On ih mora voditi ili odrediti nekoga tko će ih voditi. Obred Gospodnje večere mora uvijek voditi rukopoloženi/opunomoćeni pastor ili sam starješina. Pastor obično predsjedava skupštini mjesne crkve. Kad je pastor odsutan, skupštini predsjedava starješina uz odobrenje pastora ili predsjednika konferencije.

Obred krštenja – U odsutnosti rukopoloženog pastora, starješina treba zatražiti od predsjednika konferencije da orga-

nizira obred krštenja za one koji su izrazili želju da se pridruže Crkvi. Starješina ne smije obavljati krštenje bez prethodnog odobrenja predsjednika konferencije.

Obred vjenčanja – Prilikom obreda vjenčanja samo rukopoloženi propovjednik smije iznijeti bračni nalog, tražiti izjave obećanja i proglasiti brak, osim u onim područjima za koja je divizijski odbor donio zaključak da se za obavljanje službe vjenčanja ovlaste izabrani opunomoćeni pastori koji su rukopoloženi kao starješine mjesne crkve. Lokalni zakoni mogu zahtijevati da osobe koje obavljaju službu vjenčanja moraju imati odobrenje države. Rukopoloženi, opunomoćeni ili ovlašteni pastor ili starješina, može održati kraću propovijed, pomoliti se i udijeliti blagoslov.

Poticanje na vjernost u desetini – Svojim vjernim vraćanjem desetine, starješine ohrabruju vjernike da i oni budu vjerni u vraćanju desetine. Starješine mogu poticati na vjernost u desetini javnim iznošenjem duhovnih prednosti i odgovornosti upraviteljske službe kao i osobnim radom s vjernicima na taktičan i koristan način.

Starješina treba sva financijska pitanja vjernika crkve smatrati povjerljivim te ih ne smije prenositi neovlaštenim osobama.

Poticati proučavanje Biblije, molitvu i odnos s Isusom – Kao duhovni vođe, starješine su odgovorni za poticanje članova na razvijanje osobnog odnosa s Isusom, jačajući njihove navike osobnog proučavanja Biblije i molitve. Starješine trebaju biti ugled u predanosti proučavanju Biblije i molitvi. Učinkoviti osobni molitveni život svakog vjernika, koji podupire svaku službu i program mjesne crkve, ojačat će crkveno poslanje. Starješine mogu zatražiti od odbora da se imenuje savjetodavni odbor koji će im pomagati u ovoj ulozi razvijanja i ohrabivanja.

Pomagati sve oblike rada – Pod vodstvom pastora i u suradnji s njim, starješine su duhovni vođe crkve, odgovorni

za pomaganje svim odjelima i aktivnostima. Starješine trebaju održavati odnose povjerenja i uzajamnog pomaganja drugim crkvenim službenicima.

Suradnja s konferencijom – Pastor, starješine i svi službenici mjesne crkve trebaju surađivati sa službenicima konferencije i vodama odjela u provođenju odobrenih planova. Oni trebaju obavijestiti crkvu o svim redovnim i posebnim skupljanjima sredstava, trebaju unapređivati sve programe i djelatnosti crkve i ohrabrivati sve crkvene službenike da podupiru konferencijske planove i propise.

Starješina treba vrlo usko surađivati s blagajnikom mjesne crkve i brinuti se da se svi fondovi konferencije pravovremeno proslijede blagajniku konferencije u vremenu koje je odredila konferencija. Starješine se trebaju angažirati da izvještaj tajnika mjesne crkve odmah na kraju tromjesečja bude poslan tajniku konferencije.

Oni trebaju smatrati važnom svu pisanu korespondenciju s konferencijom. Pisma s informacijama treba iznijeti crkvi u pravo vrijeme.

U odsutnosti pastora, prvi starješina treba voditi brigu da se izaberu zastupnici za izborni sabor konferencije i da njihova imena tajnik mjesne crkve pošalje konferenciji.

Pružanje potpore misiji Crkve u cijelom svijetu – Starješine trebaju isto tako poticati globalno misijsko djelovanje, pažljivo proučavajući misiju u cijelom svijetu i ohrabrujući vjernike da osobno podupiru misijsko djelo. Njihovo ljubavno, taktično ponašanje ohrabrit će vjernike na dragovoljno davanje i u drugom dijelu bogoslužja i u subotnjoj školi.

Podučavanje i priprema starješina – Odjel za propovjedničku službu u suradnji s odjelima, promiče podučavanje i pripremu starješina. Međutim, pastor ima primarnu ulogu u podučavanju starješine.

Slobodni da bi uspješno radili – Starješine trebaju biti oslobođeni drugih tereta da bi mogli uspješno obavljati svoje

brojne dužnosti. U nekim je slučajevima preporučljivo tražiti da starješina vodi misijski rad crkve, no čak i to treba izbjegavati ako postoji netko drugi s odgovarajućim talentom.

Prvi starješina – U crkvama s velikim brojem vjernika može biti korisno izabrati više starješina zato što su tereti službe preveliki za jednog čovjeka. Ako crkva izabere više starješina, jedan između njih treba biti označen kao “prvi starješina”. Posao među starješinama treba podijeliti u skladu s njihovim iskustvom i sposobnostima.

Ograničenja ovlasti – Starješine nemaju ovlasti da sami primaju niti otpuštaju vjernike crkve. Ovo se čini samo na temelju glasovanja vjernika mjesne crkve. Jedino crkveni odbor može preporučiti vjernicima da izglasuju primanje ili otpuštanje vjernika.

Crkveni vode

Ponekad nema nikoga tko bi imao potrebno iskustvo i sposobnosti da služi kao starješina. U takvim okolnostima crkva treba izabrati osobu za koju će se znati da je “voda crkve”. U odsutnosti pastora ili pastora zaduženog od strane konferencije, vođa je odgovoran za crkvena bogoslužja uključujući skupštinu mjesne crkve. On ih mora voditi sam ili odrediti nekoga tko će to činiti.

Voda crkve nema pravo voditi nijedan crkveni obred, dijeliti Gospodnju večeru i vršiti obred vjenčanja, niti može voditi skupštinu mjesne crkve na kojoj se raspravlja o disciplinskim mjerama prema vjernicima. Za vođenje takvih sastanaka od konferencije treba tražiti rukopoloženog pastora.

Đakoni

Đakonska služba opisana je u Novom zavjetu, gdje je upotrijebljena grčka riječ *diakonos* iz koje je izvedena naša riječ “đakon”. Grčka se riječ prevodi na razne načine, na primjer kao “sluga”, “službenik”, “pisar” i “poslužitelj”, a u kršćanskim

krugovima dobila je posebno značenje koje se sada primjenjuje na “đakona”.

Ljudi koji su postali poznati kao sedam đakona apostolske Crkve, bili su izabrani i rukopoloženi da se brinu o poslovima Crkve (vidi Djela 6,1-8). Njihove kvalifikacije bile su samo malo blaže nego za starješine nabrojene u 1. Timoteju 3,8-13.

“Činjenica da su ova braća bila određena za posebno djelo vođenja brige o siromasima, nije ih isključila iz poučavanja vjere. Naprotiv, bili su potpuno osposobljeni podučavati druge istinu pa su se s velikom ozbiljnošću i uspjehom uključili u posao.” (Ellen G. White, *Djela apostolska*, 56)

“Imenovanje sedmorice da preuzmu nadzor nad određenim granama djela pokazalo se velikim blagoslovom za Crkvu. Ovi službenici pomnjivo su razmatrali pojedinačne potrebe kao i opće financijske interese Crkve, i svojim su mudrim upravljanjem i pobožnim primjerom bili važna pomoć drugim službenicima u povezivanju različitih potreba Crkve u jedinstvenu cjelinu.” (Isto)

Postavljanje đakona u današnjoj Crkvi po izboru vjernika, donosi slične blagoslove u upravljanju Crkvom jer oslobađa proповjednike, starješine i druge crkvene službenike dužnosti koje mogu vrlo dobro obaviti đakoni.

“Vrijeme i snaga onih kojima su po Božjoj providnosti dodijeljeni vodeći odgovorni položaji u Crkvi trebaju biti posvećeni rješavanju težih pitanja koja zahtijevaju posebnu mudrost i širinu srca. Nije u skladu s Božjim nalogom da se takve ljude poziva na rješavanje manje važne stvari koje su drugi sposobni riješiti.” (Isto, 58)

Đakonski odbor – Kada jedna crkva ima veći broj đakona, treba organizirati đakonski odbor gdje će prvi đakon predsjedati, a neki drugi đakon biti tajnik. Takvo tijelo iznalazi načina za raspodjelu odgovornosti i usuglašavanje svih aktivnosti kojima đakoni mogu doprinijeti dobrobiti crkve. Ono također služi kao poligon gdje se mladi đakoni poučavaju svojim dužnostima.

Đakoni moraju biti rukopoloženi – Novoizabrani đakoni ne mogu izvršavati svoju dužnost sve dok ne budu rukopoloženi od strane rukopoloženog pastora koji ima valjanu punomoć konferencije.

Sveti obred rukopoložanja treba biti obilježen jednostavnošću i obavljen u prisutnosti crkve. Pastor može iznijeti kratak pregled biblijske službe đakona, kvalitete koje se traže za službu i glavne dužnosti za koje su đakoni ovlašteni. Nakon kratkog poziva na vjernost u službi, propovjednik uz pomoć starješine, gdje je to primjereno, obavlja rukopoložanje đakona molitvom i polaganjem ruku.

Ako je već prije bio rukopoložen kao đakon i u međuvremenu ostao vjeran crkvi, nije potrebno da bude ponovno rukopoložen ako se preseli u drugu crkvu. Kada prođe razdoblje za koje je izabran, mora biti ponovno izabran da bi mogao služiti kao đakon.

Ako je netko tko je bio rukopoložen za starješinu crkve izabran za đakona crkve, ne treba biti rukopoložen kao đakon jer njegovo rukopoloženje za starješinu obuhvaća i ovu službu.

Đakoni nisu ovlašteni da predsjedaju – Đakoni nisu ovlašteni za vođenje nijednog crkvenog obreda niti mogu obavljati vjenčanje. Oni ne mogu predsjedati skupštini mjesne crkve niti mogu voditi postupak primanja i otpuštanja vjernika.

Ako crkva nema nekoga tko bi bio ovlašten za obavljanje takvih poslova, treba se obratiti konferenciji za pomoć.

Dužnosti đakona – Rad đakona obuhvaća široki spektar službi u crkvi:

1. *Pomoć pri službama i na sastancima* – Đakoni obično pozdravljaju vjernike i posjetitelje koji ulaze u crkvu, a ako je potrebno, trebaju ih odvesti do njihovih mjesta. Oni također surađuju s pastorom i starješinama da bi se svi sastanci odvijali mirno i neometano.

2. *Posjeti vjernicima* – U mnogim crkvama posjeti vjernicima uređeni su podjelom vjernika po područjima pri čemu se svakom đakonu dodjeljuje jedno područje te se od njega

očekuje da svaki dom posjeti najmanje jednom u tromjesečju.

3. *Pripreme za obred krštenja* – Đakoni obavljaju potrebne pripreme za obred krštenja.

4. *Pomoć pri obredu Gospodnje večere* – Pri obavljanju obreda pranja nogu, đakoni ili đakonice brinu se za sve što je potrebno za tu službu kao što su ručnici, umivaonici, voda – topla i hladna, kante. Nakon službe oni se trebaju pobrinuti da se posude i ručnici operu i isprano pospreme.

Preostali se kruh i vino ne smiju konzumirati, nego ga đakoni i đakonice trebaju nakon Gospodnje večere ukloniti na dostojan način.

5. *Skrb za bolesne i pomoć siromašnima i potrebitima* – Đakoni i đakonice zaduženi su za pomaganje bolesnima, siromašnima i nesretnima, te trebaju obavještavati crkvu o njihovim potrebama i angažirati pomoć vjernika. Za navedene svrhe novac treba trošiti iz crkvenog fonda za siromašne. Blagajnik će, na preporuku crkvenog odbora, predati đakonima ili đakonicama sve što je potrebno za slučajeve potrebitih.

6. *Čuvanje i održavanje imovine* – U crkvama gdje odgovornost za čuvanje i održavanje imovine nije povjerena odboru za gradnju, ovu odgovornost imaju đakoni i đakonice.

Đakonice

U prvim kršćanskim crkvama među službenike crkve bile su uključene i đakonice. “Preporučujem vam našu sestru Febu, službenicu [u nekim prijevodima: đakonicu] crkve u Kenhrej: lijepo je primite u Gospodinu, kako dolikuje svetima, i pomozite joj u svemu što od vas ustreba, jer je i sama pomogla mnogima i meni samome.” (Rimljanima 16,1.2)

Đakonice treba birati prema njihovoj posvećenosti i posjedovanju drugih sposobnosti koje su im potrebne da bi obavljale tu dužnost.

Odbor đakonica – Ako crkva izabere više đakonica, treba oformiti odbor đakonica kojem će predsjedati glavna đakonica, a neka druga vršiti službu tajnice. Ovaj odbor je ovlašten da određuje dužnosti pojedinim đakonicama i usko surađuje s

odborom đakona, osobito u pozdravljanju vjernika i posjetitelja, kao i u posjetu domovima. On također pruža mjesto za podučavanje, gdje se nove đakonice pripremaju za svoje dužnosti.

Obred rukopologanja đakonica – Takvu službu treba obaviti rukopoloženi pastor koji ima ovlast od strane konferencije. Obred rukopologanja treba odlikovati jednostavnost i treba se obaviti u prisutnosti crkve.

Ako je već prije bila rukopoložena kao đakonica i u međuvremenu ostala vjerna crkvi, ne treba biti ponovno rukopoložena ako se preseli u drugu crkvu. Kada prođe razdoblje za koje je izabrana, mora biti ponovno izabrana da bi mogla služiti kao đakonica.

Dužnosti đakonica – Đakonice služe crkvi u širokom spektru aktivnosti, uključujući:

1. *Pozdravljanje posjetitelja i vjernika* – U mnogim crkvama đakonice pomažu u pozdravljanju gostiju i vjernika na crkvenim sastancima i u posjećivanju vjernika u njihovim domovima kada ne mogu prisustvovati bogoslužjima.

2. *Pomoć pri krštenjima* – Đakonice osiguravaju da se kandidatkinje zbrinu prije i nakon obreda. Ako je potrebno, one daju savjete o odgovarajućoj odjeći za krštenje. Treba pripremiti odjeću od odgovarajućeg materijala. Nakon obavljenog krštenja, đakonice se trebaju pobrinuti da odjeća bude oprana i pažljivo spremljena.

3. *Pripreme za Gospodnju večeru* – Đakonice i đakoni pripremaju sve potrebno za ovaj obred i brinu se da sve što je korišteno bude oprano i sredeno nakon obreda.

Prije nego što obred Gospodnje večere počne, đakonice pripremaju stol za obred uključujući pripremu kruha i vina – toče vino u čaše, stavljaju posude s beskvasnim kruhom, prekrivaju stol stolnjakom koji je pripremljen za tu svrhu.

Đakonice pomažu pri obredu pranja nogu posebno pružajući pomoć posjetiteljicama ili novim vjericama.

4. *Brigu za bolesne i siromašne* – Đakonice pomažu đakonima u brizi za bolesne, nemoćne i nesretne.

5. *Čuvanje i održavanje imovine* – U crkvama gdje odgovornost za čuvanje i održavanje imovine nije povjerena odboru za gradnju, ovu odgovornost imaju dakoni i dakonice.

Tajnik mjesne crkve

Uspješno djelovanje crkve umnogome ovisi o tajniku crkve. Zbog važnosti i posebnih funkcija ove službe, mudro je izabrati takvoga tajnika koji će moći biti ponovno izabran da bi se tako osigurao kontinuitet u vođenju zapisnika i izvještavanju. U većim crkvama može se izabrati i pomoćnik tajnika. Kada tajnik, kao zapisničar, ne može biti prisutan na skupštinskom sastanku mjesne crkve, tajnik treba urediti da zapisnik vodi njegov pomoćnik.

Bez glasovanja vjernika mjesne crkve imena se ne mogu ni dodavati ni brisati – Tajnik nema pravo dodavati niti brisati imena iz popisa vjernika bez glasovanja vjernika crkve, koji uvijek moraju glasovati kada se upisuje ili briše neko ime iz popisa članova crkve, osim kada je u pitanju smrt vjernika. Kada neki vjernik umre, tajnik unosi datum smrti pokraj imena u crkvenoj knjizi.

Preseljenje vjernika – Tajnik crkve vodi korespondenciju između vjernika i crkava u postupku prenošenja članstva.

Dopisivanje s vjernicima – Tajnik treba nastojati održavati pismeni kontakt s odsutnim vjernicima.

Obavještavanje o zastupnicima za izborni sabor konferencije – Po ovlaštenju crkvenog odbora, tajnik točno i pravodobno izvještava konferenciju o izabranim zastupnicima koji će predstavljati mjesnu crkvu na zasjedanju izbornog sabora konferencije na formularima koje je dobio od konferencije.

Izveštaji trebaju biti dostavljeni na vrijeme – Tajnik crkve mora pravovremeno slati izvještaje konferenciji. Neki izvještaji su godišnji, dok su drugi tromjesečni. Bitno je da se

izvještaji pošalju tajniku konferencije u roku koji je određen, jer utječu na točnost izvještaja koje pripremaju druge ustanove na razini cijelog svijeta. Tajnik prikuplja podatke za ove izvještaje od ostalih službenika mjesne crkve i vođa odjela.

Crkvena dokumentacija – Tajnik mjesne crkve pažljivo čuva sve crkvene zapisnike. Svi zapisi i sve financijske knjige koje vode crkveni službenici vlasništvo su crkve i treba ih predati novoizabranom tajniku na završetku razdoblja službe, ili crkvi u bilo koje vrijeme za trajanja službe na zahtjev pastora ili starješine.

Blagajnik mjesne crkve

Zbog važnosti funkcije blagajnika, mudro je izabrati takvog blagajnika koji će moći biti ponovno izabran da bi se tako osigurao kontinuitet u vođenju zapisnika i izvještavanju. Veće crkve mogu izabrati pomoćnika blagajnika ako je to potrebno.

Blagajnik može snažno potaknuti članove crkve na vjernost u davanju desetine i produbljivanju duha darežljivosti. Savjet upućen u Isusovom duhu pomoći će bratu ili sestri da budu vjerni Gospodinu u desetini i prinosima čak i u vrijeme financijske oskudice.

Blagajnik je čuvar svih crkvenih fondova – Blagajnik mjesne crkve čuvar je svih crkvenih fondova. To su: (1) konferencijski fondovi, (2) fondovi mjesne crkve i (3) fondovi pomoćnih organizacija mjesne crkve.

Sve fondove (konferencijske, mjesne crkve i pomoćnih organizacija mjesne crkve) blagajnik polaže u banku na račun i ime crkve ako nadležna konferencija ne uvede neki drugi sustav.

Ako odluči crkveni odbor, višak crkvenih fondova može se položiti kao štednja. Za veće pothvate, kao što su gradnja ili drugi projekti, crkveni odbor može odobriti otvaranje posebnih računa. Međutim, blagajnik mjesne crkve vodi brigu i za takve račune i o njima izvještava mjesnu crkvu kao i o svim drugim crkvenim fondovima.

Svi crkveni bankovni računi isključivo su namijenjeni za crkvene fondove i nikada se ne smiju kombinirati s bilo kakvim osobnim računom ili fondovima.

Konferencijski fondovi – Konferencijski fondovi – desetine, svi redovni misioniski fondovi i svi fondovi za posebne konferencijske projekte i ustanove, sredstva su na čuvanju. Na kraju svakog mjeseca, ali i češće, ako to zatraži blagajnik konferencije, blagajnik mjesne crkve šalje blagajniku konferencije cjelokupni iznos konferencijskih fondova primljenih tijekom mjeseca. Crkva ne smije pozajmljivati, koristiti niti zadržavati konferencijske fondove ni u koju svrhu.

Fondovi subotnje škole – Sve darove subotnje škole za misije, tajnik/blagajnik subotnje škole treba tjedno predavati blagajniku mjesne crkve, a ovaj ih mora točno evidentirati. Takvi misijski fondovi predaju se konferenciji kako je to uređeno prethodnim člankom. Novac koji se odvaja u fondove za troškove subotnje škole čuva se u pologu, a po nalogu odbora subotnje škole, koristi se za podmirenje troškova subotnje škole.

Fondovi mjesne crkve – Fondovi mjesne crkve obuhvaćaju fond za crkvene troškove, fond za održavanje crkvene zgrade i fond za siromašne. Ovi fondovi pripadaju mjesnoj crkvi te blagajnik mjesne crkve njima raspolaže samo po ovlaštenju odbora mjesne crkve ili na temelju odluke skupštine mjesne crkve. Međutim, blagajnik mjesne crkve će iz fonda za troškove mjesne crkve isplaćivati sve račune koje je odobrio odbor mjesne crkve.

Fondovi pomoćnih organizacija – Fondovi pomoćnih organizacija namijenjeni su za misioniski program crkve, obiteljski život, adventističku mladež, samaritanstvo, troškove subotnje škole, kao i dio fonda za zdravlje i umjerenost koji pripada crkvi, a mogu uključiti i fondove crkvene škole. Sav novac koji primaju te organizacije i koji se prima za njih, tajnik organizacije ili đakoni, ili tko god je primio taj novac, predaju odmah blagajniku crkve. Ovi fondovi pripadaju pomoćnim cr-

kvenim organizacijama/odjelima. Oni se mogu trošiti samo po nalogu organizacije/odjela kojem pripadaju.

Blagajnik izdaje potvrde za sva sredstva koja prima. Kad primi novac od crkvenog blagajnika, tajnik pomoćne organizacije izdat će blagajniku crkve odgovarajuću potvrdu o primitku.

Čuvanje namjene fondova – Kad se vrši skupljanje dara za misijsko djelovanje Crkve u cijelom svijetu ili za bilo koji opći ili lokalni projekt, sav prikupljeni novac (ako darovatelj ne odredi drugačije) treba se računati dijelom tog posebnog dara. Svi prinosi i darovi koje pojedinci daju za neki posebni fond ili namjenu moraju biti upotrijebljeni u tu svrhu. Ni blagajnik crkve niti crkveni odbor nemaju pravo preusmjeriti bilo koji fond u svrhu za koju nije bio namijenjen.

Fondovi pomoćnih organizacija, često donacije za posebne namjene, skupljaju se za taj posebni dio djelovanja crkve radi kojeg je pomoćna organizacija osnovana. Takve fondove blagajnik mjesne crkve čuva kao depozite. Iz ovih se fondova ne smije posuđivati niti crkveni blagajnik ili crkveni odbor smiju mijenjati namjenu radi koje su skupljeni.

Kad neka od pomoćnih crkvenih organizacija prestaje s radom, mjesna crkva na svojem redovnom skupštinskom sastanku može donijeti zaključak o raspolaganju sredstvima koja su ostala na računu takve pomoćne organizacije.

Novac za narudžbu literature – Za novac od osobnih narudžbi literature – knjiga, brošura, časopisa i pretplate za časopise – u područjima gdje ne postoji crkvena knjižara, brine se blagajnik.

Pravilan način uplaćivanja novca od strane vjernika – Blagajnik treba nastojati da vjernici sav novac koji daju, osim redovitih priloga, stavljaju u omotnice za desetinu i prinos, osim u slučaju da je konferencija uvela alternativnu metodu. Vjernici trebaju točno navesti svaku pojedinu svrhu i iznos, kako bi svota novca koja je stavljena u omotnicu odgovarala zbrojenoj sumi na listiću. Vjernici se trebaju potpisati i

navesti svoju adresu, te staviti omotnicu u košaricu za dar ili je predati blagajniku. Omotnice s listićem blagajnik čuva kao dokumente o uplati sve dok konferencijski revizor ne pregleda njegovo knjigovodstvo.

Vjernici koji svoju desetinu i prinos daju u čekovima ili poštanskim uplatnicama, trebaju ih, gdje god je to zakonski moguće, uplaćivati na ime crkve, a ne na ime pojedinca.

Potvrde o prijemu vjernicima – Za sav novac koji prima, bez obzira na veličinu iznosa, blagajnik mjesne crkve odmah izdaje potvrdu te treba voditi točan zapis o svim potvdama za primljeni i izdani novac. Sve darove koji se ne nalaze u omotnicama treba prebrojiti blagajnik u prisutnosti nekog crkvenog službenika, po mogućnosti jednog đakona, i o tome izdati potvrdu.

Ispravan način slanja novca konferenciji – Kod slanja novca blagajniku konferencije svi čekovi, bankovni nalozi, uplatnice i slični novčani dokumenti, gdje god je to zakonski moguće, trebaju glasiti na organizaciju, a ne na pojedinca. Uz novac treba poslati kopiju obračuna iz blagajničke knjige za određeno vremensko razdoblje. Konferencija priprema takve formulare za slanje sredstava.

Čuvanje financijskih dokumenata – Financijski dokumenti, uplatnice ili isplatnice čuvaju se za sva sredstva primljena i izdana u skladu sa sustavom koji je odobrila nadležna konferencija.

Knjige trebaju pregledati revizori – Blagajnik konferencije ili neka druga osoba koju odredi konferencijski odbor treba izvršiti pregled svih financijskih izvještaja mjesne crkve, obično jedanput godišnje.

Blagajničke knjige i druge financijske izvještaje koji se odnose na blagajnika mjesne crkve, blagajnika crkvene škole i blagajnika bilo koje druge crkvene organizacije može zatražiti i pregledati u bilo koje vrijeme revizor konferencije ili okružni pastor, glavni starješina crkve ili bilo tko drugi koga za to

ovlasti crkveni odbor. No to ne može učiniti nijedna druga neovlaštena osoba.

Na redovnoj skupštini mjesne crkve treba iznijeti sve izvještaje o primljenim i izdanim sredstvima. Presliku ovih izvještaja treba dati vodećim službenicima crkve.

Kad se izvještava o broju onih koji daju desetinu, u taj broj treba, uz glavu obitelji, uračunati ženu i manju djecu koji ne zarađuju, a vjernici su crkve.

Odnosi s vjernicima povjerljive su naravi – Blagajnik treba uvijek imati na umu da je njegov odnos prema vjernicima strogo povjerljive naravi. Blagajnik nikada ne smije komentirati desetinu koju je dao bilo koji vjernik, njegove prihode ili išta u vezi s tim, osim s onima koji zajedno s njim nose odgovornost. Mnogo se štete može načiniti nepoštovanjem ovog načela.

Koordinator za rad s prijateljima

Treba izabrati koordinatora za rad s prijateljima, da bi se odmah pokazala briga za osobe koje su pokazale zanimanje zahvaljujući raznim vrstama evandeoskog rada. Ova je osoba ujedno član crkvenog i misionorskog odbora te surađuje izravno s propovjednikom i vodom misionorskog odjela.

Dužnosti ove službe obuhvaćaju:

1. Sastavljanje pregledne liste svih zainteresiranih osoba na području mjesne crkve.

2. Pomaganje pastoru ili vodi misionstva u angažiranju sposobnih vjernika za nastavak rada.

3. Davanje mjesečnog izvještaja crkvenom odboru o broju zainteresiranih i o broju onih s kojima se radi. Kada se tko dovoljno zainteresira, treba o njemu izvijestiti pastora.

Crkveni odjeli i druge organizacije

Crkvena struktura, pod vodstvom Svetoga Duha, vitalna je za duhovni rast vjernika i ispunjenje poslanja Crkve. Ona je skelet crkvenoga tijela. "I sve Tijelo, usklađeno i povezano sva-

kovrsnim zglobovom zbrinjavanja po djelotvornosti primjerenoj svakomu pojedinom dijelu, promiče svoj rast na sazidivanje u ljubavi.“ (Efežanima 4,16)

Najvažniji elementi strukture i organizacije jesu službenici i odjeli i druge organizacije. Ovaj dio *Priručnika* opisuje njihove ciljeve, vođenje i djelatnosti.

Rad odjela i pomoćnih organizacija tijesno je povezan s radom pastora, jer su svi podjednako angažirani u upoznavanju ljudi s Evanđeljem. Pastor služi kao savjetnik ovim organizacijama, a one zauzvrat pomažu u sveopćem propovijedanju Evanđelja. U hitnim slučajevima, ili kada to okolnosti zahtijevaju, pastor može sazvati sastanak bilo kojeg odbora ili organizacije. Svaka se mjesna crkva treba koristiti službama odjela i organizacija kako bi hranila svoje vjernike i ostvarila poslanje koje joj je dao Krist (vidi Matej 28,19; Otkrivenje 10,11; 14,6).

Dječji odjel

Dječji odjel razvija vjeru djece od rođenja do četrnaeste godine, vodeći ih u zajedništvo s Crkvom. On treba pružiti više službi koje će djecu voditi k Isusu i podučiti ih u njihovom svakidašnjem hodu s Njime. On surađuje sa subotnjom školom i drugim odjelima kako bi se djeci omogućilo vjersko obrazovanje i ispunjava svoje poslanje razvijanjem raznovrsnih službi milosrđa za djecu koje su sveobuhvatne, usredotočene na službu, sigurne i evandeoski usmjerene.

“Nije moguće prenasiti rani odgoj djece. Pouke koje dijete svlada tijekom prvih sedam godina života važnije su za oblikovanje karaktera nego sve ostalo što nauči u godinama koje slijede.” (Ellen G. White, *Odgovorno roditeljstvo*, 163)

“Još uvijek je točno da su djeca najprijemčivija za pouke iz Evanđelja; njihova srca su otvorena božanskom utjecaju, snažna da zadrže primljene pouke. Mala djeca mogu biti kršćani s iskustvom koje je u skladu s njihovim godinama. Trebaju se obrazovati u duhovnosti i roditelji im trebaju pružiti svaku prednost kako bi oblikovala karakter po uzoru na Kristov.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 421)

“Djeca od osam, deset ili dvanaest godina dovoljno su zre-

la da bi im se govorilo o osobnoj vjeri. ... Ako ih se pravilno poduči, vrlo mala djeca mogu imati ispravne poglede na njihovo stanje kao grešnika i put spasenja u Kristu.” (1T 400)

“Kad je Isus rekao svojim učenicima da ne brane djeci dolaziti k Njemu, govorio je svojim sljedbenicima svih vjekova – službenicima Crkve, propovjednicima, pomoćnicima i svim kršćanima. Isus privlači djecu i nalaže nam: ‘Nemojte im priječiti da dođu k meni’, kao da kaže – ona će doći ako ih ne spriječite.” (*Isusov život*, str. 422,423)

Koordinator dječjeg odjela i odbor – Crkva izabire koordinatora dječjeg odjela kako bi razvio službe koje njeguju vjeru djece. Koordinator bi trebao imati sposobnost vođenja kao i iskustvo i volju za rad s djecom.

Koordinator dječjeg odjela suraduje s pastorom i odborom mjesne crkve na osnivanju odbora za rad s djecom radi unapređenja službe djeci. Odbor se treba sastojati od pojedinaca koji pokazuju zanimanje i imaju i iskustvo u radu s djecom. Članove odbora obično čine vođe subotnje škole, organizatori ljetnih biblijskih tečajeva, vođe odjela za mlade i još dvoje ili troje drugih koji pokazuju volju za rad s djecom.

Ako crkva ima dječji odjel i ljetne biblijske tečajeve, ogranke dječje subotnje škole, klub za dječju evangelizaciju ili klub za pričanje biblijskih priča, oni dolaze pod upravu dječjeg odjela.

Svi vjernici koji su uključeni u rad s djecom moraju ispunjavati crkvena i zakonska mjerila i zahtjeve, kao što su provjera stručnosti i prošlosti. Vođe mjesne crkve trebaju se savjetovati s konferencijom koja će im razjasniti i uputiti ih koje su potvrde o stručnosti i prošlosti dostupne i/ili se zahtijevaju.

Materijali – O materijalima za dječji odjel vidi Napomene.

Komunikacije

Služba komunikacija poziva na potporu od strane svakog vjernika-laika, službenika Crkve i crkvene ustanove. Odjel komunikacija unapređuje upotrebu zdravih programa u javnim odnosima i svih suvremenih komunikacijskih tehnika, održivih tehnologija i medija u širenju Evandjelja. Crkva treba izabrati tajnika za komunikacije, a gdje je potrebno, i odbor za komunikacije.

“Moramo se koristiti svakim prihvatljivim sredstvom da bismo ljudima donijeli svjetlo. Upotrijebimo tisak i poslužimo se svakim reklamnim sredstvom da bismo skrenuli pozornost na Djelo.” (6T 36)

“Trebamo pronaći sredstva kojima ćemo doprijeti do srca ljudi. Neke od metoda koje će se koristiti u ovom poslu razlikovat će se od metoda kojima smo se koristili u prošlosti.” (Ev 105)

Tajnik za komunikacije – Tajnik za komunikacije treba imati sposobnost uspostavljanja kontakta s ljudima i na ispravan način predstavljati crkvu, treba imati zdravo prosuđivanje, dobre organizacijske sposobnosti, učinkovitu vještinu pisanja i spremnost da ostvari ono što mu je povjereno.

Tajnik za komunikacije prikuplja i šalje vijesti lokalnim medijima, surađuje s konferencijskim tajnikom za komunikacije i podnosi periodične izvještaje na skupštini mjesne crkve. Odjel za komunikacije pri konferenciji pruža opširne upute i pomoć tajnicima za komunikacije.

Pastor, koji je najodgovorniji za komunikacijski program svoje crkve, usko će surađivati u svojstvu savjetnika s tajnikom ili odborom za komunikacije.

Svaki pomoćni odjel crkvene organizacije može imenovati jednu osobu koja će tajniku za komunikacije prenositi obavijesti o važnim događajima.

Odbor za komunikacije – U većoj crkvi odbor za komunikacije mogao bi uspješnije provoditi mnogostruke aspekte odnosa s javnošću i programa komunikacija. Crkva bira odbor, a

tajnik za komunikacije djeluje kao predsjedatelj. Pojednim članovima odbora mogu se dodijeliti posebne dužnosti kao što je suradnja s novinarima, radijem i televizijom, s medijskim producentima, on-line portalima i unutarnjim crkvenim medijima.

Ako na području mjesne crkve postoji i crkvena ustanova, jedan član njihovog odbora za društvene odnose ili komunikacije treba biti u ovom crkvenom odboru za komunikacije.

Središnji odbor za komunikacije – Ako u nekom području više crkava organizira središnji odbor za komunikacije, tajnik svake mjesne crkve za komunikacije treba biti član tog odbora i treba raditi u skladu s općim planom koji će bolje usklađivati objavljivanje vijesti i druge medijske aktivnosti za crkve koje surađuju. Organizaciju ovakvog odbora potaknut će konferencijski tajnik za komunikacije. Sjednice središnjeg odbora saziva i vodi predsjedatelj kojega odbor izabere.

Obrazovanje

Crkvene ustanove osnivaju i vode škole, od razine dječjih vrtića do razine sveučilišta, s ciljem da djeci prenesu ideale, vjerovanja, stavove, vrijednosti, navike i običaje Crkve. Izvor, sredstva i cilj adventističkog obrazovanja je prava spoznaja Boga, zajedništvo i druženje s Njim u učenju i u službi te sličnost s Njim u razvoju karaktera.

Tajnik za odgoj – Crkva bira i obrazuje tajnika za odgoj koji unapređuje i pruža potporu kršćanskom odgoju i obrazovanju. Tajnik za odgoj član je izvršnog odbora Zajednice doma i škole te surađuje s tom udrugom.

Zajednica doma i škole – Crkva koja ima školu treba osnovati Zajednicu doma i škole, čija je zadaća educirati roditelje, povezati obitelj, školu i crkvu u njihovim nastojanjima da djeci pruže kršćansko obrazovanje i odgoj. Roditelje učenika, pokrovitelje škole i vjernike crkve treba poticati da budu aktivni članovi ove udruge.

Službenici ove udruge trebaju biti predsjednik, pomoćnik

predsjednika, tajnik-blagajnik, knjižničar i tajnik za odgoj. Kako bi se održao kontinuitet, neke bi službenike trebalo izabrati i po drugi put. Svi trebaju biti vjernici crkve.

Predsjednik udruge treba biti osoba koja ima uspjeha u odgoju djece, čiji je um otvoren za nove ideje i koji vjeruje u važnost kršćanskog odgoja.

Tajnik-blagajnik vodi i čuva zapisnike udruge i izvještava konferencijskog tajnika za odgoj na početku i na kraju svake školske godine. Brigu o sredstvima Zajednice vodi crkveni/školski blagajnik, te ih drži na odvojenom računu, a revizija se provodi prema pravilniku Crkve.

Ravnatelj je po službenoj dužnosti član Zajednice doma i škole.

Školski odbor crkvene škole – Upravno tijelo svake osnovne i srednje škole koju vodi neka crkva treba biti školski odbor koji bira crkva, ili školski odbor koji imenuje odbor mjesne crkve. Prema tome, to tijelo može biti posebni školski odbor, crkveni odbor ili odbor koji je imenovao crkveni odbor u tu svrhu. Divizijski radni pravilnici objašnjavaju funkcije školskih odbora.

Članovi školskog odbora biraju se zbog svoje posvećenosti, vjerovanja i odanosti načelima kršćanskog odgoja, zdravog prosuđivanja i taktičnosti, iskustva u pitanjima škole i njihove financijske prosudbe i sposobnosti. Oni trebaju vjerovati u obrazovne propise i preporuke crkve i biti spremni da ih slijede.

Tamo gdje se dvije ili više crkava ujedine da vode jednu školu, poznatu kao višekonstitutivna škola, upravno tijelo bit će izabrano iz tih konstitutivnih crkava.

Jedan ili više članova školskog odbora trebaju biti izabrani između članova odbora mjesne crkve kako bi školski odbor bio tijesno povezan s crkvenim odborom.

Pastor crkve treba biti član školskog odbora. Tamo gdje školu vodi više crkava, uobičajeno je da su pastori tih crkava ujedno i članovi školskog odbora.

U srednjim i osnovnim školama ravnatelj škole ili glavni učitelj treba biti član školskog odbora.

Neki članovi školskog odbora mogu biti roditelji djece koja

pohadaju školu kako bi odbor imao koristi od roditeljskog pogleda ili savjeta koji su rezultat njihovog neposrednog zapažanja i iskustva.

Službenici školskog odbora jesu predsjedatelj i tajnik. Tamo gdje školu vodi jedna crkva, predsjedatelja bira crkva.

U školskom odboru višekonstitutivne škole treba imati i dodatne službenike koji uključuju blagajnika, potpredsjednika i pomoćnika tajnika. Predsjedatelja bira ujedinjeni školski odbor između svojih članova na prvoj sjednici nakon izbora. U slučaju da crkve ne mogu postići suglasnost, imenovanje će izvršiti konferencijski odbor za odgoj ili izvršni odbor konferencije. Ravnatelj škole obično se imenuje tajnikom školskog odbora.

Gdje dvije ili više crkava vode zajedničku školu, svaki zaključak školskog odbora koji se odnosi na financijske obveze crkava mora biti predočen odborima tih crkava na odobrenje.

Kada se bira školski odbor, mogu se u odnosu na trajanje dužnosti u odboru primijeniti dvije mogućnosti: (1) Svi članovi odbora mogu biti birani na kraju kalendarske ili proračunske godine i mogu vršiti dužnost godinu dana. (2) Članovi prvog saziva odbora mogu biti izabrani jedni na jednu, drugi na dvije, treći na tri godine. Poslije se svake godine oni koji ih mijenjaju biraju na tri godine. Svrha je ovog plana da u odboru uvijek bude jezgra iskusnih članova radi kontinuiteta upravljanja. Kada netko postane član sredinom mandata, on služi do kraja tog mandata.

Školski odbor treba u redovito vrijeme i mjesto održavati sjednice i to najmanje jednom mjesečno tijekom školske godine.

Predsjedatelj saziva sjednice, predsjedava i brine se o provođenju donesenih odluka. On također potpisuje sve financijske naloge koje ispostavlja tajnik. Predsjedatelj je po službenoj dužnosti član inspekcijskog odbora za osnovnu i srednju školu, koji prati i vrednuje školu i njezin rad.

Tajnik trajno čuva zapisnike sa sastanaka, izdaje novčane naloge za isplatu računa ili obveza i obavlja u ime odbora potrebnu korespondenciju.

Tamo gdje školu vodi jedna crkva, posao blagajnika obično

vrši blagajnik mjesne crkve ili njegov pomoćnik, koji prima školarinu i ostala novčana sredstva; isplaćuje račune koje je izdao tajnik i supotpisao predsjedatelj; vodi točnu evidenciju o svim transakcijama i na svakoj mjesečnoj sjednici školskog odbora iznosi detaljan financijski izvještaj. U zajedničkom odboru, gdje dvije ili više crkava vode jednu školu, blagajnika imenuje školski odbor.

Odjel za obitelj

Cilj je odjela za obitelj osnažiti brak i obitelj. Obitelj je ustanovljena božanskim stvaranjem, a brak je njezino središte. Kao primarno mjesto na kojemu se uče vrijednosti i razvijaju sposobnosti za bliske odnose s Bogom i ljudima, njezino je zdravlje od životnog značenja za ulogu Crkve u stvaranju učenika.

Odjel za obitelj zagovara biblijski nauk o obitelji i uzdiže Božje ideale za život obitelji. Istodobno, on ima razumijevanja za stanja koja doživljavaju pojedinci i obitelji u palome svijetu. Odjel njeguje razumijevanje, jedinstvo i ljubav u domu i u Božjoj obitelji. On podupire pomirenje među naraštajima, koje je obećano u poruci o Iliji u Malahiji 4,5 i širi nadu i potporu onima koji su povrijeđeni zlostavljanjem, disfunkcionalnošću obitelji i prekinutim odnosima. Prilike za uspostavljanje i jačanje odnosa pružaju se putem odgoja i obogaćivanja obiteljskog života. Pojedincima, bračnim parovima i obiteljima nudi se stručno savjetovanje kad je to potrebno.

Odjel za obitelj u mjesnoj crkvi usredotočuje se na predbračno savjetovanje parova, programe za osnaživanje braka i obrazovanje roditelja. Odjel za obitelj također pazi na posebne potrebe samohranih roditelja i posvojiteljskih obitelji i daje potuku u obiteljskom evangeliziranju.

“Naš rad za Krista treba započeti u obitelji, u domu. ... Nema misijskog polja važnijeg od ovoga. ... Mnogi su ovo kućno polje sramotno zanemarili i vrijeme je da se predoče božanska sredstva i lijekovi kako bi se ispravilo ovo zlo stanje.” (AH 35)

“Bog planira da obitelji na Zemlji budu simbol nebeske obitelji. Kršćanski su domovi, zasnovani i vođeni u skladu s Božjim planom, među Njegovim najučinkovitijim sredstvima za

oblikovanje kršćanskog karaktera i napredak Njegovog djela.” (6T 430)

“Misija doma širi se izvan kruga njegovih članova. ... Utjecaj pravog doma na ljudska srca i živote moćniji je od bilo kakve propovijedi.” (MH 352)

Vođe odjela za obitelj – Pojedinaac ili bračni par mogu se izabrati kao vođe odjela za obitelj. Oni trebaju biti primjer snažnih i rastućih obiteljskih odnosa i pokazati iskreni interes u skrbi za dobrobit svih obitelji. Kako bi bili učinkoviti, vođe odjela obitelji moraju imati razumijevanja za Božji otkupiteljski plan za rješavanje neskladnih odnosa što ih je donio grijeh. Vođe moraju poštovati prikladnu povjerljivost i znati kada i kako ohrabriti pojedince u kritičnim situacijama da potraže stručni savjet.

Odbor odjela za obitelj – Odbor mjesne crkve može osnovati odbor odjela za obitelj kojim predsjeda vođa odjela za obitelj.

Materijali – O materijalima za odbor za obitelj vidi Napomene.

Zdravstveni odjel

Crkva prihvaća svoju odgovornost da Krista objavi svijetu uključujući i moralnu obvezu očuvanja ljudskog dostojanstva postizanjem najviše razine tjelesnog, umnog i duhovnog zdravlja.

Osim služenja onima koji su bolesni, ova se odgovornost proteže na prevenciju bolesti putem uspješnog zdravstvenog odgoja i rada na unapređivanju zdravlja, odvikavanju od duhanskih proizvoda, alkohola, droga i nečiste hrane. Gdje je to moguće, vjernike bi trebalo poticati da prihvate prvenstveno vegetarijansku prehranu.

Vođa zdravstvenog odjela – Radi planiranja i uspješnog provođenja programa, crkva bira vođu zdravstvenog odjela i

ako je potrebno pomoćnika vode. On treba biti pobornik crkvenih mjerila zdravog načina života među vjernicima i u društvu preko crkvenih zdravstvenih programa. Voda treba poznavati programe i informacije koje podupiru zdravstvena načela Adventističke crkve i uključiti ih u uspješno duhovno i tjelesno svjedočenje.

Savjet zdravstvenog odjela – Tamo gdje je to provedivo, mjesna crkva može imenovati savjet zdravstvenog odjela kao pomoć vjernicima crkve i društvu na području zdravog načina života kao i da pripomogne u aktivnostima spašavanja duša putem djelotvornih programa o zdravlju i umjerenosti s duhovnim naglaskom. Savjet zdravstvenog odjela u suradnji s misioniskim odborom treba razvijati programe i aktivnosti na području zdravlja, koji će uključivati programe odvikavanja od pušenja, tečajevе kuhanja, predavanja o zdravlju, programe za svladavanje stresa i druge slične aktivnosti. Ako pastor nije predsjedatelj, on treba biti član savjeta po službenoj dužnosti.

Zdravstvena služba ili Društvo za umjerenost – U nekim se područjima može organizirati Zdravstvena služba ili Društvo za umjerenost kao odvojena jedinica, neovisna o crkvenoj organizaciji. Tajnik zdravstvenog odjela pri konferenciji treba se uključiti u organizaciju takvih društava.

Subotnji dar za svjetski zdravstveni odjel – Cijeli subotnji dar za svjetski zdravstveni odjel šalje se konferenciji da bi se razdijelio prema *Crkvenom pravilniku*. Na zahtjev mjesne crkve koji se upućuje konferenciji, do 25 % od skupljenog dara može se vratiti mjesnoj crkvi za programe zdravstvenog odjela.

Materijali – O materijalima za zdravstveni odjel vidi Napomene.

Glazba

Izbor koordinatora za glazbu – Crkva treba posvetiti veliku pozornost izboru zborovođa, birajući samo one osobe za koje se zna da su potpuno posvećene i koje će osigurati prikladnu glazbu za sva bogoslužja i obrede. U naša bogoslužja nikada ne bi trebalo uvoditi svjetovnu glazbu niti glazbu sumnjive naravi.

Vode glazbe trebaju usko surađivati s pastorom ili starješinom crkve da bi izbor glazbe odgovarao sadržaju propovijedi. Vođa glazbe treba raditi po uputama pastora i starješina crkve, a ne neovisno o njima. On se treba savjetovati o izboru glazbe koja će se izvoditi i o izboru pjevača i svirača.

Odabir glazbenika – Sveta glazba važan je dio javnog bogoslužja. Crkva treba paziti pri izboru članova zbora i drugih glazbenika koji će ispravno predstavljati načela Crkve. Oni trebaju biti vjernici crkve, članovi subotnje škole ili Društva adventističke mladeži. Budući da članovi zbora zauzimaju istaknuto mjesto u crkvenim bogoslužjima, oni trebaju biti primjer skromnosti i pristojnosti u izgledu i odijevanju.

Zborne odore nisu obvezatne.

Crkva može imati više zborova. Dječji zbor je sredstvo za duhovnu njegu, vezivanje za crkvenu obitelj i propovijedanje Evandelja.

Odjel za vjersku slobodu

Odjel za odnose s javnošću i vjersku slobodu promiče i skrbi se o vjerskoj slobodi, s osobitim naglaskom na slobodu savjesti. Vjerska sloboda uključuje ljudsko pravo da svatko prihvati vjeru koju odabere, da promijeni religijsko uvjerenje prema savjesti, da izražava svoju vjeru individualno ili zajednički s istomišljenicima u vjeri, bogoslužjem, svetkovanjem, praksom, svjedočenjem i poučavanjem, uz priznavanje jednakih prava drugima.

Vođa za vjersku slobodu – Izabrani vođa za vjersku slobodu surađuje s pastorom i konferencijskim ili unijskim odbo-

rom za vjersku slobodu. Voda treba vršiti pozitivan duhovni utjecaj, biti sposoban obraćati se javnosti, zainteresiran za javna zbivanja, uspješan kao dopisnik i angažiran u očuvanju slobode Božjeg naroda.

Udruge za vjersku slobodu – Svaka crkva smatra se neformalnom udrugom za vjersku slobodu i svaki vjernik smatra se članom udruge. Pastor ili starješina je predsjedatelj.

Materijali – O materijalima za odjel za vjersku slobodu vidi Napomene.

Odjel izdavaštva

Odjel izdavaštva promiče i koordinira literarni evangelizam pod nadzorom savjeta za izdavaštvo i odgovarajuće izdavačke kuće na svojem teritoriju. On pomaže drugim odjelima u promicanju, prodaji i distribuciji časopisa i druge misionarske literature. Odjel suraduje s pastorom i drugim odjelima u planiranju sustavnih načina uključivanja vjernika u izdavačku službu.

“Ima mnogo mjesta na kojima se riječ propovjednika ne može čuti, mjesta do kojih mogu doprijeti samo naša izdanja – knjige, članci i traktati s biblijskim istinama koje su ljudima potrebne.” (CM 4)

Poslanje je odjela izdavaštva evangeliziranje i njegovanje članova crkve. Ellen G. White ohrabrila je članove da “prodaju ili poklanjaju našu literaturu”. (Ms 126, 1902.)

Prodaja preko kolportera – “Bog poziva radnike iz svih crkava da stupe u Njegovu službu kao kolporteri [literarni evangelisti].” (CM 20)

Davanje (dijeljenje) od strane vjernika – “Neka svaki vjernik dijeli traktate, letke i knjige koje sadrže poruku za ovo vrijeme.” (CM 21)

Koordinator odjela izdavaštva – Crkva izabire koordinatora za izdavaštvo kako bi se omogućilo vođenje literarnih

evangelizacijskih aktivnosti.

Izdavački savjet – Odbor mjesne crkve imenuje izdavački savjet koji radi pod nadzorom crkvenog odbora. Koordinator odjela izdavaštva predsjedava savjetom. Pastor, vođa odjela za misionstvo i tajnik odjela za misionstvo članovi su po službenoj dužnosti. Članovi trebaju imati interesa i iskustva u literarnom evangeliziranju.

Materijali – U vezi s materijalima za odjel izdavaštva vidi Napomene.

Subotnja škola i osobno svjedočenje

Subotnja škola

Subotnja škola, osnovni vjerski obrazovni program Crkve, ima četiri cilja: proučavanje Biblije, zajedništvo, propovijedanje ljudima u društvenoj zajednici i naglasak na svjetsku misiju. Odjel Generalne konferencije za subotnju školu i osobno svjedočenje distribuira subotnjoškolske pouke za sve uzraste, izrađuje plan i program subotnje škole u kontekstu različitih kultura u svijetu, omogućava sredstva i sustave podučavanja za učitelje subotnje škole i promiče subotnjoškolski dar za misiju u svijetu.

“Subotnja škola je važna grana misijskog rada ne samo zato što mladima i starima pruža znanje o Božjoj riječi, nego i zato što u njima pobuđuje ljubav za njezine svete istine, te želju da ih samostalno proučavaju; iznad svega, ona ih uči da usklade svoj život s njezinim svetim istinama.” (CSW 10,11)

“Ako je pravilno vođena, subotnja škola je snažno Božje sredstvo za dovodenje duša u spoznaju istine.” (CSW 115)

Službenici odbora subotnje škole – Mjesna crkva bira službenike subotnje škole i članove odbora subotnje škole. Službenici su: vođa subotnje škole i svi pomoćnici vođe; tajnik i svi pomoćnici tajnika; vođe svih pododjela, uključujući odrasle i ogranke; koordinator dječjeg odjela i/ili upravitelj za ljetne

biblijske tečajeve; i tajnik za ulaganja.

Službenici, učitelji i svi članovi subotnje škole trebaju surađivati s drugim crkvenim odjelima u cjelokupnom evanđeoskom radu i djelatnostima u spašavanju duša putem redovnih razreda subotnje škole, dana odluke, propovjednikovih biblijskih razreda, dana posjetitelja, ljetnih biblijskih tečajeva, ograna subotnje škole, biblijskih klubova susjeda i sata priče.

Odbor subotnje škole upravno je tijelo subotnje škole. Nje ga čine: vođa (kao predsjedatelj), njegovi pomoćnici, tajnik subotnje škole (koji služi kao zapisničar odbora), pomoćnici tajnika, vode raznih uzrasta, tajnik za darove i ulaganja, vođa misionstva, koordinator službe za djecu ili vođa ljetnog biblijskog tečaja, jedan starješina (određuje ga crkveni odbor ili odbor starješina) i pastor.

Što je moguće prije, vođa će odmah nakon izbora službenika sazvati odbor subotnje škole da bi imenovao druge službenike za razne uzraste, a nisu članovi odbora subotnje škole. U tu skupinu spadaju pomoćnici vođa odjela, tajnici odjela, odgovorni za glazbu, organisti i oni koji dočekuju i pozdravljaju priđoše.

Osim gore navedenih službenika, odbor subotnje škole proučava potrebe svih pododjela i skupina, imenuje učitelje čija se imena predaju crkvenom odboru na odobrenje. Zbog važnosti očuvanja cjelovitosti istine koju naučava, crkva treba posvetiti veliku pozornost izboru učitelja subotnje škole. Osobito kada se biraju dječji učitelji, odbor se treba konzultirati s vođama raznih uzrasta subotnje škole. Svi učitelji trebaju biti redovni i ispravni članovi crkve.

Odbor subotnje škole je, na čelu sa svojim vođom kao predsjedateljem, odgovoran za uspješno djelovanje cjelokupne subotnje škole. Odbor se treba sastajati redovno, prema potrebi. Treba se pobrinuti da programski materijali, uključujući pomoćno štivo za učitelje koje priprema Generalna konferencija, budu pribavljeni u dostatnim količinama.

Vođa subotnje škole i drugi službenici subotnje škole – Vođa subotnje škole glavni je službenik subotnje škole. Čim bude izabran, treba početi s planiranjem urednog i uspje-

šnog djelovanja subotnje škole. Vođa se treba upoznati s planovima i naglascima djelovanja odjela subotnje škole pri konferenciji. On treba provoditi odluke odbora subotnje škole koje se odnose na rad subotnje škole. Crkva može izabrati jednog ili više pomoćnika vođe.

Tajnik treba ispuniti tromjesečni izvještaj u propisanom obliku odmah nakon posljednje subote u tromjesečju i poslati ga prije krajnjeg roka konferencijskom tajniku subotnje škole i vodama misijskog odjela. Kopiju tajnik treba spremati u arhivu, a ostale kopije predati vodi subotnje škole i propovjedniku i predočiti na skupštini mjesne crkve.

Tajnik za ulaganja radi na ostvarivanju plana ulaganja za podupiranje misije u svijetu u svim pododjelima subotnje škole i informira sve vjernike kako program napreduje.

Voditelj ljetnog biblijskog tečaja predvodi u organiziranju, unapređivanju i odvijanju javne evangelizacije preko godišnjih ljetnih biblijskih tečajeva. Crkva može dodijeliti ovu dužnost koordinatoru dječjeg odjela.

Odbor subotnje škole može odabrati odgovornu osobu za glazbu za subotnju školu u dogovoru s voditeljima pododjela subotnje škole. Kao izraz obožavanja, glazba treba proslavljati Boga. Pjevače i druge glazbenike valja birati jednako tako pažljivo kao što se biraju suradnici za druge djelatnosti subotnje škole, te ih treba vrednovati istim mjerilima. Odbor također može izabrati pijaniste i organiste za pododjele.

Vođe pododjela subotnje škole – Crkveni odbor bira vođu svakog pododjela. Odbor subotnje škole može po potrebi imenovati pomoćnike vođa pododjela. Priručnik za subotnju školu, dostupan u crkvenoj knjižari ili u konferencijskom odjelu subotnje škole, sadrži informacije o svim pododjelima, od dječjeg do pododjela za odrasle, uključujući i pododjel koji se brine za one koji ne mogu dolaziti u subotnju školu.

Učitelji subotnje škole – Odbor subotnje škole bira, a crkveni odbor odobrava subotnjoškolske učitelje. Oni trebaju biti skloni poučavanju i spremni za učenje kako bi unaprijedili svoje sposobnosti poučavanja. Trebaju biti marljivi u pripremi,

redoviti i točni u dolasku i primjer u svakidašnjem proučavanju subotnjoškolskih pouka.

Odbor treba uložiti poseban napor u izbor učitelja za djecu i mlade koji imaju sklonosti prema svim dobnim skupinama i sposobnost da zadovolje njihove potrebe. Svi oni koji su uključeni u rad s dječjim pododjelima trebaju ispuniti crkvena i zakonska mjerila i zahtjeve, kao što je provjera kvalifikacija i prošlosti. Vođe mjesne crkve trebaju se savjetovati s konferencijom koja će objasniti i savjetovati koje su potvrde o kvalifikacijama i prošlosti dostupne i/ili se zahtijevaju. Sve učitelje treba poticati da sudjeluju na tečajevima za učitelje koje organizira konferencijski odjel subotnje škole.

Svaka subotnja škola treba imati tjedni sat pripreme za učitelje.

Shvaćajući da će “samo oni koji su svoj um utvrdili istinama Biblije moći opstati tijekom posljednjeg velikog sukoba” (*Velika borba*, str. 510), vođe subotnje škole trebaju snažno poticati sustavno proučavanje Riječi. Biblijska pouka je tako zamišljena da potakne na svakidašnje blagovanje Riječi, praksu koja je puno pridonijela održavanju jedinstva Crkve. Svakom članu treba biti dostupna biblijska pouka za njegovu dob koju je izdala Generalna konferencija i/ili divizija. Isto tako, svakom vodi i učitelju trebaju biti dostupni pomoćni materijali za različite pododjele subotnje škole, koje izdaje Generalna konferencija i/ili divizija.

Učitelji trebaju imati na raspolaganju najmanje trideset minuta tijekom kojih će poučavati svoj razred.

Darovi subotnje škole – Tajnik subotnje škole treba brižljivo voditi evidenciju o darovima subotnje škole te ih predavati crkvenom blagajniku što prije. Darove subotnje škole od područnih odjela također treba dodati darovima koji su već primljeni od subotnje škole. Mnoge subotnje škole skupljaju darove za troškove subotnje škole. Izuzev tih darova za troškove, svi drugi darovi subotnje škole služe za podupiranje misijskog polja, te ih crkveni blagajnik treba u cijelosti predati konferencijskom blagajniku. Ovi fondovi uključuju redovni tjedni dar subotnje škole, dar trinaeste subote, dar iskustva i rođendanski dar za-

hvalnosti. Svaki se od tih fondova treba voditi odvojeno u redovnom sustavu izvještavanja od strane mjesne crkve. Misijski fondovi raspodjeljuju se prema pravilniku. Ni mjesna crkva ni konferencija ne mogu zadržati nijedan misijski fond.

Subotnjoškolski dar za troškove subotnje škole i misijski dar, prema kalendaru darivanja, neće se uzeti kao jedan dar i podijeliti prema dogovorenoj formuli ili postotku. Darovi se mogu uzeti kao kombinirani dar tamo gdje crkva djeluje prema divizijski odobrenom kombiniranom planu darivanja.

Materijali – O materijalima za subotnju školu vidi Napomene.

Misionski odjel

Misionski odjel osigurava sredstva i podučava vjernike da ujedine svoje napore s naporima pastora i službenika crkve u službi zadobivanja duša za Krista. Jedna je od glavnih odgovornosti ovog odbora i pružanje pomoći onima koji su u potrebi.

Odbor misioniskog odjela – Odbor misioniskog odjela usmjerava crkvene napore na misioniranje i pod upravom je odbora mjesne crkve. Odbor bi se trebao sastajati najmanje jednom mjesečno, a čine ga propovjednik, starješina, blagajnik i vođe drugih odjela i pomoćnih funkcija u toj mjesnoj crkvi. Odbor misioniskog odjela može odrediti pododbore za posebne zadatke. Svi pododbori podnose izvještaje odboru misioniskog odjela. Odbor misioniskog odjela i vođa odgovorni su za organiziranje malih skupina.

Službenici misioniskog odjela – Crkva bira službenike misioniskog odjela uključujući vođu, pomoćnika (ako je potrebno) i tajnika.

Vođa osposobljava i upućuje vjernike u misioniranje i predsjeda sjednicama misioniskog odbora. On svakog mjeseca na subotnjem bogoslužju posvećenom misionstvu, kao i na skupštini mjesne crkve, podnosi izvještaje o sveukupnoj misionskoj aktivnosti crkve. Mogu se odrediti pomoćnici koji će koordi-

nirati radom Dopisne biblijske škole, biblijskom evangelizacijom, dijeljenjem literature, prikupljanjem sredstava (ili pozivima na njihovo prikupljanje), djelovanjem malih skupina, podučavanjem vjernika i drugim programima za zadobivanje duša.

Tajnik vrši ulogu predstavnika adventističke knjizare za sve crkvene odjele i surađuje s vođom misionstva u pripremi svih misionjskih programa crkve.

“Adventistički muževi” – “Adventistički muževi” je podskupina u okviru misionjskog odjela. Ta skupina obuhvaća službu vjernika u propovijedanju Evanđelja, službu u zatvorima i organiziranje različitih aktivnosti za dobrobit društvene zajednice.

Koordinator rada biblijske škole – Koordinator biblijske škole organizira i koordinira službom evangeliziranja crkvene biblijske škole u društvu. Koordinator treba blisko surađivati s pastorom, koordinatorom za zainteresirane i vođom za misionstvo.

Vođa samaritanskog odjela – Crkva bira vođu samaritanskog odjela, pomoćnika (ako je potrebno) i tajnika-blagajnika. Ovaj odjel skuplja i priprema odjeću, hranu i druge potrepštine za potrebite i usko surađuje s đakonima i đakonicama. Međutim, samaritanska služba uključuje više od samog pružanja materijalne pomoći. Ona obuhvaća edukaciju odraslih, posjećivanje, vođenje kućanstva, njegu bolesnika u kući, savjetovanje i druge službe.

Ako crkva upravlja centrom za službu društvenoj zajednici, odbor za misionstvo je njegov upravni odbor. Odbor imenuje ravnatelja centra, koji je član odbora.

Služba za osobe s invaliditetom – Ova služba djeluje pod nadzorom odbora za misionstvo i razvija programe za članove i ostale osobe s invaliditetom. Ona treba provoditi program svjedočenja, preporučiti kako da crkveni objekti budu pristupačniji, pomagati u rješavanju problema s prijevozom i preporučiti načine uključivanja invalidnih vjernika u rad cr-

kve. Koordinator službe za osobe s invaliditetom služi kao veza s organizacijama koje pružaju usluge invalidima, kao što su Kršćanska udruga invalida i promiče njihove programe.

Materijali – O materijalima za odjele subotnje škole i misionstva vidi Napomene.

Odjel za upraviteljsku službu

Odjel za upraviteljsku službu potiče članove da odgovore na Božju milost posvećujući Njemu sve što imaju. Upraviteljska odgovornost ne uključuje samo novac. Ona uključuje, ali nije na to ograničena, ispravnu brigu za upotrebu tijela, uma, vremena, sposobnosti, duhovnih darova, odnosa, utjecaja, jezika, okoliša i materijalnih dobara. Odjel pomaže vjernicima da surađuju s Bogom radi dovršetka Njegovog djela ispravnom upotrebom svih Njegovih darova i sredstava.

Kad Božji Duh zagospodari životom, “oni čija su srca ispunjena ljubavlju prema Kristu, slijedit će primjer Onoga koji je nas radi postao siromašan da se mi Njegovim siromaštvom obogatimo. Novac, vrijeme, utjecaj – sve ove darove što su ih primili iz Božje ruke, cijeniti će samo kao sredstvo za unapređivanje Evandelja.” (*Djela apostolska*, str. 44)

Voda odjela za upraviteljsku službu – Voda odjela za upraviteljsku službu treba provoditi načela kršćanske upraviteljske službe i imati razumijevanja za duhovnu i financijsku službu Crkve. Voda će surađivati s konferencijskim vođom za upraviteljsku službu, pastorom i odborom. Voda služi kao veza između konferencijskog odjela za upraviteljsku službu i mjesne crkve.

Materijali – U vezi s materijalima za upraviteljsku službu vidi Napomene.

Služba žena

Služba žena uzdiže, ohrabruje i poziva žene da u svojem svakidašnjem životu budu Isusove učenice i vjernice Njegove Crkve.

Ciljevi su ove službe poticanje duhovnog rasta i obnove; potvrda da žene imaju nemjerljivu vrijednost po stvaranju i otкупljenju; opremanje za službu i iznošenje ženskog gledišta na crkvena pitanja; služenje širokom spektru potreba žena s obzirom na multikulturalne i multietničke perspektive; suradnja s drugim odjelima kako bi se omogućila služba žena i za žene; izgradnja odnosa među ženama kako bi se potaknula uzajamna potpora i kreativna razmjena ideja; mentorsko savjetovanje i ohrabrivanje žena i otvaranje načina za njihovo uključivanje u crkvu; pronalaženje načina i sredstava da se svaka žena potakne na upotrebu svojih darova u širem smislu u globalnoj misiji.

Voditeljica i odbor službe žena – Izabrana voditeljica odjela za službu žena razvija posebne službe za potporu ženama i njihovo opremanje za službu. Ona služi kao predsjedateljica odbora za službu žena i potiče i razvija ideje i planove za maksimalni doprinos žena poslanju Crkve. Voditeljica pomaže odboru da aktivnosti i programe za žene uklopi u širi crkveni program. Ona informira crkvu o doprinosu odjela za službu žena crkvenom životu. Za nabavu materijala za poduku kontaktira s voditeljicom konferencijskog odjela za službu žena.

Voditeljica službe žena treba biti pažljiva, brižna žena koja osjeća teret i brigu za službu žena, uravnotežena je u svojim gledištima, sposobna je ohrabriti druge žene da razvijaju duhovne darove i vična je dobroj suradnji sa ženama u crkvi, pastorom i odborom.

Odbor službe žena potiče službu žena u crkvi. Ovaj se odbor treba sastojati od osoba koje se zanimaju za širok spektar potreba žena i službi, te od osoba s raznolikim talentima i iskustvom.

Materijali – U vezi s materijalima za službu žena vidi Napomene.

Odjel mladih

Različite organizacije mladih u crkvi trebaju blisko surađivati s konferencijskim odjelom za mlade.

Društvo adventističke mladeži – Preko Društva adventističke mladeži crkva se brine za svoju mladež i preko svoje mladeži za druge. Pod upravom vođe Društva adventističke mladeži, mladi trebaju raditi na razvijanju jake službe mladih koja uključuje duhovni, umni i tjelesni razvoj svakog pojedinca, kršćansku društvenu interakciju i aktivni program svjedočenja koji podupire opće crkvene planove u zadobivanju duša. Cilj je Društva adventističke mladeži uključiti sve mlade u aktivnosti koje će ih privući crkvi i pripremiti za kršćansku službu.

Bog je rekao Mojsiju: “Riječi ove što ti danas naredujem, neka ti se urežu u srce. Napominji ih svojim sinovima. Govori im o njima kad sjediš u svojoj kući i kad ideš putem; kad lije-gaš i kad ustaješ. Priveži ih na svoju ruku za znak, i neka ti budu kao zapis među očima! Ispiši ih na dovratnicima kuće svoje i na vratima svojim!” (Ponovljeni zakon 6,6-9)

Apostol Pavao dodaje: “Neka te nitko ne prezire zbog tvoje mladosti! Štoviše, budi uzorom vjernicima u riječi, u vladanju, u ljubavi, u vjeri, u čistoći.” (1. Timoteju 4,12)

“Danas imamo vojsku mladih koja može mnogo učiniti ako se ispravno usmjeri i potiče. ... Mi želimo da ih Bog blagoslovi. Mi želimo da oni izvrše svoju ulogu putem dobro osmišljenih planova za pomoć svojim vršnjacima.” (Ellen G. White u *General Conference Bulletin*, 29. i 30. siječnja 1893., str. 24)

“Kada mladi predaju svoje srce Bogu, naša odgovornost prema njima ne prestaje. Oni moraju biti zainteresirani za Gospodnje djelo i trebaju uvidjeti da On očekuje da učine nešto za napredak Njegovog djela. Nije dovoljno da im se pokaže kolike su potrebe koje treba zadovoljiti i da ih se pozove da učine svoj dio. Njih treba naučiti kako će raditi za svojeg Učitelja. Treba ih osposobljavati, educirati i vježbati u najboljim metodama pridobivanja duša za Krista. Učite ih da na tih i skroman način pomažu svojim vršnjacima. Sustavno iznosite pred njih razne grane misionarskog rada u kojima oni mogu sudjelovati.

Poučavajte ih i pomazite im. Tako će naučiti raditi za Boga.” (GW 210)

“S ovakvom vojskom radnika, kao što su naši mladi, ispravno podučeni, kakvi mogu postati, kako bi brzo cijelom svijetu mogla biti odnesena vijest o razapetom, uskrslom, Spasitelju koji uskoro dolazi.” (MYP 196)

Iako u svakoj crkvi treba postojati aktivno Društvo adventističke mladeži, važno je da njegov program ne bude odvojen od crkve. Osim sudjelovanja u svojoj organizaciji, mladež treba biti uključena u odgovorno vodstvo i u sve aspekte rada mjesne crkve. Primjerice, kao mladi starješine, đakoni i đakonice, oni mogu raditi s iskusnim službenicima i učiti od njih.

“Da bi Djelo moglo napredovati u svim svojim granama, Bog poziva mladenačku energiju, revnost i hrabrost. On je odabrao mlade da pomažu u unapređivanju Njegovog djela. Potrebne su svježe neosakaćene snage da bi se planiralo zdravim razumom i ostvarivalo hrabrom rukom. Pozivaju se mladi muškarci i žene da Bogu daju snagu svoje mladosti kako bi upotrebom svoje moći, bistrim umom i energičnom aktivnošću donijeli slavu Bogu i spasenje svojim bližnjima.” (GW 67)

Odbor službi adventističke mladeži – Odbor službi adventističke mladeži krovna je organizacija za opće planiranje rada mladeži u mjesnoj crkvi. Odbor čine svi izabrani službenici Društva adventističke mladeži, zatim vođa misionstva, vođa poddjela subotnje škole mladih, vođa odjela zdravstvene službe, vođa mladeži (16–21 godine), vođa izviđača (10–15 godina), vođa dječjeg odjela (6–9 godina), upravitelj crkvene škole, pokrovitelj i pastor. Vođa mladeži, koji je i član odbora mjesne crkve, predsjedava sjednicama ovog odbora. Odbor se treba sastajati prema potrebi kako bi odredio kratkoročne i dugoročne ciljeve i planove za uspješnu službu.

Odbor Društva adventističke mladeži – Odbor Društva adventističke mladeži odgovoran je za aktivnosti starije dobne skupine mladeži i radi u koordinaciji s drugim službama mladih preko odbora službi adventističke mladeži. Ako nema programa za aktivnosti gore navedenih skupina mladih iz nižih do-

bnih skupina, Društvo adventističke mladeži uključit će ih u rad svojeg društva.

Službenici Društva adventističke mladeži – Crkva bira sljedeće službenike Društva adventističke mladeži: vođu mladeži, njegovog pomoćnika, tajnika-blagajnika, njegovog pomoćnika, zborovodu, pijanista ili organista i pokrovitelja, koji može biti jedan od starješina mjesne crkve. Budući da glazba igra važnu ulogu u formiranju karaktera mladih, glazbenici trebaju biti pomno odabrani, kao i drugi službenici Društva adventističke mladeži. Ova skupina tvori jezgru odbora Društva adventističke mladeži, koja u dogovoru s mladima imenuje druge službenike. U manjim crkvama jedna osoba može nositi više odgovornosti.

Vođa mladeži mora služiti kao primjer Kristovog milosrđa, osjećati odgovornost za zadobivanje duša i širiti zarazno oduševljenje. U motiviranju mladih da zajedno rade i preuzimaju odgovornosti, vođa će ostati u pozadini – usmjeravajući, savjetujući, hrabreći mlade, pomažući im da steknu iskustvo i radosti postignuća. Vođa mladeži treba istražiti profil mladeži u crkvi i nastojati svakoga uključiti u rad Društva.

Vođa mladeži bit će u kontaktu s propovjednikom i pokroviteljem, kao i s konferencijskim tajnikom za mladež, koristeći se prednostima i prilikama u stručnom osposobljavanju putem rada, potičući Društvo adventističke mladeži na suradnju s mjesnom crkvom i konferencijom.

Pomoćnik vođe (ako je potreban) pomagat će vođu u njegovom radu, a u njegovoj odsutnosti predsjedat odboru Društva adventističke mladeži i obavljat službu vođe. Odbor Društva adventističke mladeži može dodijeliti i druge odgovornosti pomoćniku vođe.

Tajnik-blagajnik vodi izvještaj o aktivnostima Društva i šalje mjesečni izvještaj na posebno predviđenim obrascima konferencijskom tajniku za mladež. On će također poticati mlade da izvještavaju o svojim aktivnostima svjedočenja tijekom desetominutnog vremena predviđenog za misionstvo.

Pomoćnik tajnika-blagajnika, ako je potrebno, pomaže u radu tajniku-blagajniku u poslu koji mu je dodijeljen.

Pokrovitelj Društva adventističke mladeži – Ovo može biti jedan od starješina ili neka druga osoba iz odbora mjesne crkve koja poznaje ciljeve Društva adventističke mladeži i koja podupire mlade i njihovo sudjelovanje u crkvenim službama te koji će služiti kao vrijedni savjetnik mladima. On djeluje kao savjetnik službenicima Društva adventističke mladeži i sastaje se s njima na redovnim sastancima odbora Društva. U suradnji s vođom on iznosi potrebe mladih pred odbor mjesne crkve.

Pokrovitelj se treba upoznati s konferencijskim tajnikom za mladež te ga izvještavati o svim kadrovskim promjenama i drugim pitanjima koja se odnose na Društvo adventističke mladeži. Zajedno sa službenicima Društva on treba prisustvovati konferencijskim tečajevima za osposobljavanje mladeži i biti informiran o razvitku službe mladih.

Radi kontinuiteta, bilo bi dobro kad bi isti pokrovitelj mogao služiti više godina zaredom.

Pogodnosti adventističke mladeži – Kako bi se pomogao rast mladih u njihovom odnosu s Isusom Kristom, odjel mladeži organizira programe za razne uzraste koji stvaraju sredinu za razvoj duhovnih darova.

Društvo adventističkog pomlatka – Ciljevi Društva adventističkog pomlatka jesu osposobljavanje pomlatka za kršćansko vodstvo i službu, i razvoj članova do njegovih krajnjih mogućnosti.

U crkvama gdje postoji crkvena škola, Društvo adventističkog pomlatka dio je školskog programa, a učitelj je vođa društva ili pokrovitelj. U onoj školi u kojoj postoji Društvo adventističkog pomlatka, svaki razred smatra se društvom s tim da su učenici nižih razreda kandidati za članove. Učenici viših razreda osnovne škole redovni su članovi Društva adventističkog pomlatka.

Svi uključeni u rad s mladima moraju ispunjavati crkvena i zakonska mjerila i zahtjeve, kao što su potvrde o stručnosti i provjera prošlosti. Vođe mjesne crkve trebaju se savjetovati s konferencijom koja će im razjasniti i savjetovati ih koje su po-

tvrde o stručnosti i provjera prošlosti dostupne i/ili se zahtijevaju.

Klub ambasadora – Klub ambasadora omogućava specijalizirane programe namijenjene potrebama mladih, dobi od 16 do 21 godine. On nudi mladima ove dobi organizaciju i strukturu te ih potiče da se aktivno uključe u crkveni život, lokalno i globalno. Klub je zamišljen da ojača službu više starosne skupine mladih u Crkvi. On ih potiče da iskuse i posvjedoče o svojem osobnom odnosu s Kristom, pomogne im da razviju način života koji se uklapa u njihov sustav vjerovanja i odabrani posao i pruža im siguran put u cjelovitom razvoju prijateljstava za cijeli život. Aktivnosti Kluba trebaju se provoditi u skladu s konferencijskim pravilnicima i u koordinaciji s drugim službama mladih u mjesnoj crkvi. Klub ambasadora ima vođu i pomoćnika/pomoćnike vođe. Pomoćnici vođe mogu također služiti kao tajnici ili blagajnici. Vođa je član odbora Društva adventističke mladeži.

Klub izviđača – Klub izviđača u crkvenoj sredini potiče pustolovni i istraživački duh kod djece i mladih. Ovaj program uključuje pomnivo skrojene aktivnosti života u prirodi, istraživanje prirode, izradu ručnih radova, hobije i zanimanja koja nadmašuju prosječne mogućnosti Društva adventističkog pomlatka. U takvoj se sredini duhovni naglasci dobro prihvaćaju i Klub izviđača je dokazao svoj utjecaj u zadobivanju duša. U mnogim mjesnim crkvama klubovi izviđača su nadomjestili tradicionalno Društvo adventističkog pomlatka. Tamo gdje postoje crkvene škole, ovaj Klub treba nadopuniti rad Društva adventističkog pomlatka.

Crkva bira vođu i njegove zamjenike. Ako se biraju dva zamjenika, tada od svakog spola treba birati po jednog. Jedan od zamjenika može vršiti dužnost zapisničara i blagajnika. Vođa je član crkvenog odbora i odbora Društva adventističke mladeži.

U dodatno osoblje Kluba mogu se još ubrojiti i instruktori za ručne radove i razrede u prirodi, kao i savjetnici od kojih je svaki odgovoran za skupinu od šest do osam izviđača.

Pomoćni materijali mogu se dobiti kod konferencijskog tajnika za mladež.

Svi koji su uključeni u rad s mladom djecom moraju ispunjavati crkvena i zakonska mjerila i zahtjeve, kao što su potvrde o stručnosti i provjera prošlosti. Vode mjesne crkve trebaju se savjetovati s konferencijom koja će razjasniti i savjetovati koje su potvrde o stručnosti i provjere prošlosti dostupne i/ili se zahtijevaju.

Klub mladih istraživača – Klub mladih istraživača zadužen je za kućne i crkvene programe za roditelje koji imaju djecu u dobi od 6 do 9 godina. On je zamišljen da potakne dječju radoznalost i obuhvaća aktivnosti prilagođene dobi koje uključuju roditelje i djecu, kao što su rekreativne aktivnosti, jednostavni ručni radovi, divljenje Božjem stvaranju i druge aktivnosti koje privlače djecu te dobi. Sve se provodi s duhovnim naglaskom pripremajući djecu za sudjelovanje u crkvi u okviru Kluba izviđača.

Crkva bira vođu kluba i pomoćnike. Dodatno osoblje biraju administrativni članovi kluba. Vođa je član odbora Društva adventističke mladeži. Materijali su dostupni kod konferencijskog vođe mladih.

Svi uključeni u rad s mladom djecom moraju ispunjavati crkvena i zakonska mjerila i zahtjeve, kao što su potvrde o stručnosti i provjera prošlosti. Vode mjesne crkve trebaju se savjetovati s konferencijom koja će im razjasniti i savjetovati ih koje su potvrde o stručnosti i provjere prošlosti dostupne i/ili se zahtijevaju.

Materijali – O materijalima za službu mladih vidi Napomene.

Uvođenje u službu

Svi novoizabrani službenici mjesne crkve mogu se uključiti u službu uvođenja koju vodi pastor s valjanom punomoći. Ako nije dostupan pastor, starješina može voditi ovu službu za službenike koji nisu starješine, dakoni i dakonice. Ako mjesna

crkva održava službu uvođenja za novoizabrane službenike, ona treba uključiti vođe svih odjela i drugih organizacija.

DEVETO POGLAVLJE

Crkveni izbori

Izbor crkvenih vođa koji će obavljati svoje dužnosti s molitvom, ozbiljno i kompetentno ozbiljan je posao. Ovo poglavlje opisuje proceduru izbora, od određivanja odbora za imenovanje do popune upražnjenih mjesta između godišnjih izbora.

Odbor za imenovanje i procedura izbora

Službenike bira na jednu ili dvije godine odbor za imenovanje. Ovaj odbor iznosi svoj prijedlog mjesnoj crkvi koja glasa o imenima koja su joj predložena. Taj postupak omogućava crkvi da pomno prouči svako ime prije izbora i da se izbjegne opasnost od javnog nadmetanja ako bi se imenovanje obavljalo neposredno u dvorani.

Odbor za imenovanje treba razmatrati potrebe crkve i pomnijivo ispitivati sposobnosti vjernika za razne službe u crkvi. To je drugi razlog zbog kojeg se imenovanje ne vrši izravno u dvorani niti tajnim glasanjem.

Velicina odbora može se kretati od pet članova u manjoj mjesnoj crkvi do većeg broja u velikoj crkvi. Odbor mjesne crkve treba odrediti točan broj članova koje crkva treba izabrati te se ostavlja vjernicima da o njemu odluče. Nakon razmatranja odbor iznosi svoju preporuku vjernicima uzimajući pritom što je moguće manje vremena od subotnjeg bogoslužja.

Kada i kako se bira odbor za imenovanje – Odbor za imenovanje treba biti izabran na početku posljednjeg tro-

mjesečja crkvene godine i treba iznijeti svoj izvještaj crkvi najmanje tri tjedna prije posljednje subote crkvene godine.

Pastor ili vođa okruga, a u odsutnosti pastora i vođe okruga starješina crkve, iznosi stvar pred mjesnu crkvu. Crkva tada bira organizacijski odbor čija je dužnost da imenuje odbor za imenovanje. Ovaj organizacijski odbor može se birati na dva načina:

1. Imenovanjem, usmenim ili pismenim, izravno u dvorani. Ako se imenovanje vrši usmeno u dvorani, nijedan član ne može predložiti više od jedne osobe. Pokušaj pojedinaca ili male skupine da nameće svoju volju cijeloj crkvi nije dopušten. Treba uložiti svaki napor da se osigura pravedna zastupljenost u strukturi organizacijskog odbora. Treba izbjegavati sve što nalikuje na politiku. Pastor ili vođa okruga treba služiti kao predsjedatelj organizacijskog odbora. Ako još nije određen pastor ili vođa okruga za tu mjesnu crkvu, predsjedatelja ovog organizacijskog odbora imenovat će odbor mjesne crkve između članova organizacijskog odbora. Veličina organizacijskog odbora treba biti pet do sedam članova više od broja članova odbora.

2. Crkva može ovlastiti crkveni odbor da zajedno s još pet do sedam osoba, koje bira crkva u skladu s gornjom točkom, djeluje kao organizacijski odbor. Ako je ovaj prijedlog usvojen, predsjedatelj crkvenog odbora obično vrši ulogu predsjedatelja organizacijskog odbora.

Proceduralni slijed – Proceduralni koraci prigodom imenovanja jesu sljedeći:

1. Vjernici glasovanjem biraju organizacijski odbor prema jednoj od dvije gore navedene metode.

2. Organizacijski odbor predlaže vjernicima imena osoba za odbor za imenovanje, predlažući tajnika. Treba uložiti svaki napor da se osigura pravedna zastupljenost u strukturi odbora za imenovanje.

3. Vjernici izglasavaju odbor za imenovanje i tajnika.

4. Pastor ili vođa okruga po službenoj je dužnosti član odbora za imenovanje i vrši ulogu predsjedatelja. Ako pastor ili vođa okruga ne želi biti predsjedatelj, ili nije dodijeljen crkvi, organizacijski odbor treba predložiti ime s liste koja se predla-

že za odbor za imenovanje koje će služiti kao predsjedatelj.

5. Sastaje se odbor za imenovanje i priprema listu službenika crkve koja će biti iznesena crkvi na odobrenje.

6. Vjernici biraju glasovanjem razne službenike crkve za nastupajuću godinu.

Tko može biti članom odbora za imenovanje – Samo ispravni članovi mjesne crkve mogu biti izabrani za članove odbora za imenovanje. To trebaju biti osobe zdravog prosuđivanja koje na srcu imaju dobrobit i napredak crkve.

Rad odbora za imenovanje – Što je moguće prije, odmah nakon izbora, izabrani predsjedatelj treba sazvati odbor za imenovanje. S ozbiljnom molitvom odbor treba započeti svoj rad pripremanjem liste predloženih kandidata za sve službe. Kandidati moraju biti ispravni vjernici i članovi crkve koja ih predlaže. Popis predloženih kandidata iznijet će se crkvi na subotnjem bogoslužju ili na posebno sazvanoj skupštini mjesne crkve. U pripremanju prijedloga odbor se može savjetovati i s drugim vjernicima koji su dobro obaviješteni. Ovaj odbor ne imenuje pastora ni njegovog pomoćnika koje postavlja konferencija.

Broj crkvenih službenika koje odbor za imenovanje treba imenovati ovisi o veličini crkve. Veća crkva može predložiti veći broj službenika. Manja crkva može imati manji broj službenika. Odbor za imenovanje određuje sve vodeće službe osim učitelja subotnje škole. Za to je odgovoran odbor subotnje škole, te se odobrava od strane odbora mjesne crkve.

Odbor za imenovanje treba zatražiti suglasnost predloženih službenika – Kada za razne službe budu imenovani vjerni i odani vjernici mjesne crkve, osim u slučaju da je konferencija odobrila izuzetak (Vidi “Mjesna crkva je djelokrug rada starješine”), određeni članovi odbora za imenovanje trebaju ih obavijestiti o njihovom imenovanju za službu i tražiti njihov pristanak.

Članovi mogu izići pred odbor za imenovanje – Članovima koji žele izići pred odbor za imenovanje radi prijedloga ili primjedbi treba pružiti priliku da to učine. Nakon što su se obratili odboru i izišli iz prostorije u kojoj odbor zasjeda, odbor treba razmotriti njihove prijedloge i primjedbe, te tada iznijeti svoj prijedlog crkvi.

Diskusije u odboru za imenovanje povjerljive su naravi – Svi upiti i diskusije koje se vode na odboru za imenovanje povjerljive su naravi. Kršenje je kršćanske etike i duha zlatnog pravila kada član odbora za imenovanje izvan odbora iznese osobne ili osjetljive informacije u vezi s osobama o kojima se diskutiralo. Takav prekršaj dovoljan je razlog da se takvog člana isključi iz daljnjeg sudjelovanja u radu odbora za imenovanje. Ako bi nastala potreba da se raspitivanje obavi izvan odbora za imenovanje, to treba učiniti predsjedatelj.

Predlaganje liste kandidata crkvi – Prijedlog odbora za imenovanje iznosi se pred cijelu crkvu, a ne pred odbor mjesne crkve koji nije nadležan za ove stvari. Lista kandidata ovog odbora može se iznijeti pred crkvu za vrijeme subotnjeg bogoslužja ili na izvanrednoj skupštini mjesne crkve.

Kad je odbor za imenovanje spreman da predloži svoju listu, predsjedatelj odbora za imenovanje iznijet će crkvi odgovarajuće napomene. Jednu kopiju liste kandidata treba dati vjernicima u ruke ili je tajnik odbora za imenovanje treba glasno pročitati. Predsjedatelj treba najaviti da će se o listi glasovati sljedeći tjedan ili nakon dva tjedna.

Svaki vjernik treba glasovati o izboru službenika. Lista se izglasava većinom glasova prisutnih glasača.

Primjedbe na izvještaj odbora za imenovanje – Članovi mogu dati primjedbu na izvještaj odbora za imenovanje, i to trebaju učiniti osobno prije drugog čitanja izvještaja, dogovorivši dolazak pred odbor s predsjedateljem ili pastorom. Ili, u vrijeme drugog čitanja izvještaja član može zahtijevati da se cijeli izvještaj bez rasprave vrati odboru na daljnje razmatranje. Uobičajena je procedura da predsjedatelj prihvati ovo vra-

ćanje. No, ako je zahtjev iznesen kao prijedlog, o njemu se ne raspravlja, već se odlučuje većinom glasova.

Predsjedatelj odbora za imenovanje objavljuje kada i gdje će odbor zasjedati da bi saslušao primjedbe. U zakazano vrijeme vjernik koji ima primjedbu ili bilo koji drugi vjernik koji to želi, treba izići pred odbor. Ako se izbor odgodi zbog prava nekog vjernika na primjedbu, bilo bi vrlo neozbiljno da se taj vjernik ne pojavi pred odborom.

Odbor treba posvetiti odgovarajuću pozornost iznesenim primjedbama. Ako se utvrdi da su one opravdane, odbor će morati potražiti drugo ime umjesto onoga za koje je dana primjedba. Kod ponovnog iznošenja liste kandidata pred crkvu, prelazi se na glasovanje o listi.

Beznačajne i neosnovane primjedbe na bilo koje ime ne treba nikada iznositi, ali ako postoje ozbiljni razlozi zbog kojih neki prijedlog treba biti izmijenjen, te razloge treba iznijeti odboru za imenovanje.

Ispražnjeno mjesto službe – Ako bilo koja služba u crkvi tijekom godine ostane bez službenika zbog smrti, smjene, povlačenja iz službe ili zbog bilo kojeg drugog uzroka, crkveni odbor imenuje nasljednika koji će popuniti ispražnjeno mjesto za ostatak godine, te prijedlog za imenovanje kandidata predlaže crkvi na usvajanje.

Izbor zastupnika za izborni sabor konferencije

Izvršna vlast konferencije počiva na njezinom izbornom tijelu. Mjesne crkve konferencije biraju zastupnike za zasjedanje izbornog sabora konferencije koji će ih predstavljati na izbornom saboru. Na zasjedanju izbornog sabora konferencije biraju se službenici konferencije, ovjeravaju punomoći (osim u slučaju da konferencijski statut prenosi tu odgovornost na izvršni odbor), donose promjene statuta ako su potrebne i obavljaju drugi poslovi. Jedan od najvažnijih poslova zasjedanja jest izbor izvršnog odbora koji izvršava odluke izbornog tijela između dvaju izbornih sabora. Ovom odboru dodijeljena je vlast i autoritet svih mjesnih crkava konferencije.

Biranje zastupnika – Božji je plan da vjernici koji su izabrani kao zastupnici budu osobe od povjerenja, okušani i isprobani, “sposobni da razmišljaju od uzroka do posljedice”, zato što “trebaju načiniti planove koji će se ostvarivati za unapređenje Djela” (9T 262).

Broj zastupnika pojedine mjesne crkve za zasjedanje izbornog sabora konferencije određen je propisima statuta konferencije. Kada dođe vrijeme da se biraju zastupnici, pastor ili prvi starješina u dogovoru s pastorom, trebaju stvar iznijeti pred crkvu. Može se izabrati odbor koji će imenovati zastupnike, a može ih imenovati i crkveni odbor. Ne smije se dopustiti da se u ovom poslu učini išta što bi nalikovalo na politiziranje. Treba imenovati zastupnike, muškarce i žene koji su poznati po svojoj pobožnosti i vjernosti i koji mogu prisustvovati zasjedanju.

Kad odbor koji je za to određen ili odbor mjesne crkve završi svoj rad, on treba iznijeti crkvi prijedlog za izbor zastupnika. Crkva glasuje o ovom prijedlogu. Nijedan službenik mjesne crkve nije zastupnik po službenoj dužnosti. Nakon izbora tajnik crkve ispunjava obrasce zastupničke punomoći i vraća ih tajniku konferencije.

Izabrani zastupnici postaju predstavnici svoje mjesne crkve te će se ujediniti sa zastupnicima ostalih mjesnih crkava iz konferencije u obavljanju svih poslova koji će se pojaviti na dnevnom redu izbornog sabora konferencije.

Zastupnike za zasjedanje izbornog sabora unije biraju konferencije, a ne crkve. Zastupnike za Generalnu konferenciju biraju divizije i unije.

Dužnosti zastupnika – Zastupnik za zasjedanje izbornog sabora konferencije nije izabran samo da zastupa mjesnu crkvu koja ga je izabrala ili konferenciju. Dok je na zasjedanju, treba gledati na Djelo kao cjelinu imajući na umu da je odgovoran za dobrobit Djela u cijelom svijetu. Nije dopušteno da se izaslanstva crkava ili konferencije organiziraju ili pokušavaju usmjeriti svoje glasove kao skupina. Također nije dopušteno da zastupnici neke velike crkve ili konferencije zahtijevaju veće pravo u usmjeravanju poslova za vrijeme zasjedanja. Svaki za-

stupnik treba biti osjetljiv na upute Svetoga Duha i glasovati po svojem osobnom osvjedočenju. Svaki službenik ili vođa crkve ili konferencije koji pokuša nametati svoju volju skupini zastupnika smatrat će se nepodobnim za obavljanje dužnosti.

Odgovornost službenika konferencije – Mjesna crkva nema ovlasti izvan svojeg područja. Ona se udružuje s drugim crkvama u konferenciji i prenosi svoju ovlast i odgovornost na službenike konferencije i izvršni odbor konferencije koji vode Djelo u konferenciji između dvaju zasjedanja. Ovi su službenici odgovorni konferenciji kao cjelini, a ne pojedinoj mjesnoj crkvi.

Izvršni odbor konferencije – Članovi izvršnog odbora konferencije izabrani su da predstavljaju Djelo na cijelom teritoriju konferencije; oni ne predstavljaju jednu mjesnu crkvu, okrug ili ustanovu. Svaki član treba unapređivati sve interese Djela u svim područjima polja i donositi odluke jedino nakon molitve i ozbiljnog proučavanja predmeta. Odlukama odbora ne smije upravljati niti na njih utjecati nijedna crkva, skupina ili pojedinac.

DESETO POGLAVLJE

Bogoslužja i crkveni sastanci

Osnovna načela

Apostol Ivan izjavljuje da “će se pravi klanjaoci klanjati Ocu u duhu i istini, jer Otac takve klanjaoce želi.” (Ivan 4,23)

“Iako Bog ne živi u hramovima koje su načinile ruke, On svojom prisutnošću počašćuje skupove svog naroda. On je obećao da će biti s njima svojim Duhom kad god se skupe da Ga potraže, da priznaju svoje grijehе, da se mole jedan za drugoga. No oni koji se skupljaju da Mu se poklone trebaju odbaciti sve što je nevaljalo. Ukoliko Mu se ne poklone u duhu i istini, u ljepoti svetosti, njihov sastanak neće biti ni od kakve koristi.” (PK 50)

Svrha bogoslužja i sastanaka – Svrha je svih bogoslužja i sastanaka obožavanje Boga zbog Njegovog djela stvaranja, zbog blagoslova Njegovog spasenja; spoznavanje Njegove Riječi, Njegovog nauka i Njegovih nakana; zajedništvo u vjeri i ljubavi; svjedočenje o našoj osobnoj vjeri u Kristovu pomiriteljsku žrtvu na križu; ispunjavanje evandeoskog naloga o stvaranju učenika po cijelom svijetu (Matej 28,19,20).

Strahopoštovanje u Božjem domu – “Za poniznu, vjernu dušu Božji dom na Zemlji vrata su Neba. Pjesma hvale, molitva i riječi koje govore Kristovi predstavnici sredstva su koja je Bog odredio da se ljudi pripreme za Crkvu na nebesima, za uzvišenije bogoslužje, kamo neće moći ući ništa što je nečisto.

Od svetosti koja je bila obilježje zemaljskog Svetišta kršćani mogu naučiti kako se treba odnositi prema mjestu gdje

se Bog sastaje sa svojim narodom. ... Sam Bog je uspostavio red u svojoj službi uzdižući je iznad svega što je prolazno.

Dom je svetište za obitelj, klijet ili priroda najsamotnije mjesto za osobno bogoslužje; ali molitveni dom je svetište za crkvu. Trebaju postojati pravila o vremenu, mjestu i načinu bogoslužja. Prema onome što je sveto, što se odnosi na bogoslužje, ne smije se postupati nebrizljivo i nemarno.” (5T 491)

Djecu treba učiti strahopoštovanju – “Roditelji, uzdignite kršćanske ideale u očima svoje djece; pomozite im da utjehu Isusa u svoje iskustvo. Učite ih da njeguju najdublje poštovanje prema Božjem domu i da shvate kako u kuću Gospodnju moraju ulaziti srcem koje je omekšano i ukročeno ovakvim i sličnim mislima: ‘Bog je ovdje; to je Njegov dom. Moram imati čiste misli i najsvetije pobude. U mojem srcu ne smije biti oholosti, zavisti, ljubomore, nepovjerenja, mržnje ni prijekare jer dolazim pred lice svetoga Boga. Ovo je mjesto gdje se Bog sastaje sa svojim narodom i blagoslivlja ga. Visoki i Uzvišeni, koji živi u vječnosti, gleda na mene, istražuje moje srce i čita najskrivenije misli i djela mogega života.’” (5T 494)

Dostojanstvo i tišina na mjestu bogoslužja – “Kada sudionici bogoslužja ulaze na mjesto sastanka, oni to moraju činiti dostojanstveno i tiho otići na svoje mjesto. ... Uobičajeni razgovori, šapat i smijeh nisu dopušteni u molitvenom domu, ni prije ni nakon bogoslužja. Oni koji su došli na bogoslužje trebaju biti ispunjeni gorućom, aktivnom pobožnošću.

Ako netko treba čekati nekoliko minuta do početka bogoslužja, neka održi pravi duh posvećenja u tihom razmišljanju uzdižući srce k Bogu u molitvi kako bi bogoslužje donijelo posebni blagoslov njegovom srcu i dovelo do osvjedočenja i obraćenja i drugih duša. On treba imati na umu da su u molitvenom domu prisutni nebeski glasnici. ... Ako vjernici dolaze u molitveni dom s pravim poštovanjem prema Gospodinu, svjesni da se nalaze u Njegovoj prisutnosti, sveta tišina bit će vrlo rječita. Šapat, smijeh i razgovor, koji ne moraju biti grešni na nekom običnom poslovnom mjestu, ne smiju se dopustiti u domu gdje se slavi Bog. Um se treba pripremiti za slušanje Božje

riječi kako bi ona imala pravu težinu i odgovarajući utjecaj na srce.” (5T 492)

Gostoljubivost – “Gostoljubivosti ne zaboravljajte, jer su njom neki, a da nisu znali, pogostili anđele.” (Hebrejima 13,2) U svakoj crkvi treba njegovati duh gostoljublja, ključan element kršćanskog života i iskustva. Ništa toliko ne umrtvljuje duhovni život crkve kao hladno, službeno ozračje koje izgoni gostoljublje i kršćansko zajedništvo. Posebno izabrane osobe za pozdravljanje trebaju srdačnom dobrodošlicom pozdraviti posjetitelje, koji se mogu ponovno pozdraviti dobrodošlicom za vrijeme drugog dijela bogoslužja.

Mjesto glazbe na bogoslužju

Snaga glazbe – “Glazba može biti velika sila na dobro, ali je mi ne koristimo dovoljno na našim bogoslužjima. Pjeva se često bez razmišljanja ili da se poprate samo posebni događaji. Katkad se u pjevanju čine pogreške pa glazba gubi odgovarajući utjecaj na umove prisutnih. Glazba treba biti lijepa, osjećajna i snažna. Neka se glasovi uzdižu u pjesmama zahvalnosti i obožavanja. Ako možete, sjedinite svoje glasove s instrumentalnom glazbom i neka se uzvišena harmonija diže Bogu kao prihvatljivi dar.” (4T 71)

Pjevajte s duhom i razumijevanjem – “U nastojanju da dopru do ljudi, Božji vjesnici ne trebaju ići putovima ovoga svijeta. Na sastancima koje održavaju ne trebaju ovisiti o svjetovnim pjevačima niti o scenskim uprizorenjima da bi pobudili zanimanje. Kako se može očekivati da oni koje ne zanima Božja riječ, koji je nikada ne čitaju s iskrenom željom da upoznaju istinu, pjevaju s duhom i razumijevanjem? ... Kako se nebeski zbor može pridružiti glazbi koja je samo formalna? ...

Pjevanje ne treba biti uvijek prepušteno samo nekolicini. Što je češće moguće, neka im se pridruži cijela crkva.” (9T 143,144)

Propovjedaonica nije mjesto za iznošenje vlastitih stavova

Crkva ne daje pravo nijednom pastoru, starješini crkve niti bilo kojoj drugoj osobi da pretvori propovjedaonicu u forum, odakle će zastupati sporne točke doktrine ili crkvene procedure.

Provjera novog svjetla – Oni vjernici koji misle da imaju novo svjetlo koje je suprotno utvrđenim gledištima Crkve, trebaju potražiti savjet kod odgovornih vođa.

“Ima na tisuće kušnji koje zamaskirane vrebaju one koji imaju svjetlo istine, i jedina sigurnost za svakoga od nas jest da ne prihvatimo nijednu novu doktrinu, nijedno novo tumačenje Pisma prije nego što ga iznesemo na ocjenu iskusnoj braći. Iznesite ga pred njih u duhu poniznosti i poslušnosti s usrdnom molitvom; i ako oni ne vide u njemu svjetlo, pokorite se njihovom sudu jer je ‘pomoć u mnoštvu savjetnika’.” (5T 293. Vidi i Djela 15,1-32.)

Ovih se uputa držala prva Crkva. Kada su se u Antiohiji pojavile razlike u mišljenju o jednom važnom pitanju, vjernici su poslali svoje predstavnike u Jeruzalem gdje je pitanje izneseno apostolima i starješinama na razmatranje. Vjernici u Antiohiji s radošću su primili odluku crkvenog sabora u Jeruzalemu, te je tako očuvano jedinstvo i bratska ljubav u crkvi.

Savjet da se provjeri novo svjetlo ne smije se smatrati odvracanjem od marljivog proučavanja Pisma, nego kao zaštita protiv unošenja lažnih teorija i pogrešnog nauka u Crkvu. Bog želi da Njegova djeca marljivo istražuju Njegovu Riječ tražeći u njoj svjetlo i istinu, ali ne želi da ih netko lažnim doktrinama zavede na stranpoticu.

“Mi vidimo jedino svjetlucanje božanske slave, početke beskrajnog znanja i mudrosti; mi radimo, ako se tako može reći, tek na površini rudnika, kojemu se bogata zlatna žila krije u dubini da nagradi onoga koji bude duboko kopao da je nađe. Rov se mora iskopavati sve dublje i dublje, sve dok ne dopre do veličanstvenog blaga. Zahvaljujući pravoj vjeri, božansko znanje postat će ljudsko znanje.” (*Isusove usporedbe*, str. 71)

“Onome tko se nalazi u živoj vezi sa Suncem Pravednosti otkrivat će se u Božjoj riječi sve više novog svjetla. Neka nitko ne zaključi da više nema istine koja bi se mogla otkriti. Marljivi istraživač, koji s molitvom traži istinu, pronaći će skupocjene zrake svjetla koje će zasjati iz Božje riječi. Još uvijek su razasuti mnogi dragulji koje treba sakupiti da bi postali vlasništvom Božjeg naroda ostatka.” (CSSW 34)

Kada sa stranica Riječi zasja novo svjetlo da nagradi revnog istraživača istine, ono ne poništava staro svjetlo. Naprotiv, ono se stapa sa starim te čini da zasja još sjajnije, s dodatnim bljeskom. “A pravednička je staza kao svjetlost svanuća, koja je sve jasnija do potpunog dana.” (Izreke 4,18)

Iako Božje dijete mora biti uvijek spremno prihvatiti novo svjetlo, ono nikada ne smije poslušati nijedan glas, koliko god bio pobožan i uvjerljiv, koji bi ga odveo od osnovnih biblijskih istina.

“Mi ne smijemo primiti riječi onih koji nam dolaze s viješću koja se protivi posebnim točkama naše vjere. Oni skupljaju mnoštvo tekstova iz Biblije i nagomilavaju ih kao dokaz u prilog teorijama koje zastupaju. Ovo se stalno ponavljalo tijekom posljednjih pedeset godina. Iako je Pismo Božja riječ koju treba poštovati, velika je pogreška ako se primjenjuje na taj način da se iz temelja ukloni jedan kamen koji je Bog podupirao svih pedeset godina. Onaj koji je primjenjuje na taj način, ne poznaje divno djelovanje Svetoga Duha koji je davao silu i moć vijestima koje su u prošlosti dolazile Božjem narodu.” (CWE 32)

Važnost održavanja jedinstva

Važno je da održimo “jedinstvo u vjeri” (Efežanima 4,13); jednako je tako važno da uvijek nastojimo “sačuvati jedinstvo Duha, povezani mirom” (Efežanima 4,3). Takvo jedinstvo traži oprez i savjetovanje s vodstvom Crkve.

“Bog izvodi jedan narod iz svijeta na uzdignutoj platformi vječne istine, na zapovijedima Božjim i vjeri Isusovoj. On će poučavati i osposobljavati svoj narod. Oni neće biti u sukobu – da jedan vjeruje u jedno a drugi upravo suprotno, tako da

se svatko od njih kreće neovisno o Tijelu. Zahvaljujući različitim darovima i vlasti koju je Bog dao Crkvi, svi će oni postići jedinstvo u vjeri. Ako jedan čovjek izgrađuje svoje poglede na biblijsku istinu ne uvažavajući mišljenje svoje braće i opravdava svoj smjer tvrdeći da ima pravo na svoje poglede pa ih onda nameće drugima, kako on ispunjava Kristovu molitvu? ...

Iako svatko od nas ima svoju vlastitu zadaću i svoju osobnu odgovornost pred Bogom, ne smijemo se tvrdokorno držati svojega vlastitog mišljenja ne obazirući se na mišljenje i osjećaje svoje braće jer bi takav stav prouzročio nered u crkvi. Dužnost je propovjednika da poštuje mišljenje svoje braće, ali njihov uzajamni odnos kao i nauk koji iznose trebaju položiti ispit Zakona i Svjedočanstva. Tek tada, ako srca budu spremna primiti pouku, neće biti podjele među nama. Neki su skloni neredu te se udaljavaju od velikih medaša istine, ali Bog djeluje na svoje propovjednike da budu jedno u nauku i duhu.” (TM 29,30)

Imajući pred očima ova razmišljanja, jasno je da propovjedaonica mora ostati mjesto na kojem će se propovijedati svete istine božanske Riječi i iznositi planovi i upute Crkve za unapređenje Božjeg djela, a ne osobna gledišta i mišljenja.

Neovlašteni govornici u našim crkvama – Pastor, starješina ili neki drugi službenik crkve ni u kakvim okolnostima ne smije pozivati stranca ili neovlaštenu osobu da vodi bogoslužje. Osobama koje su otpuštene iz propovjedničke službe ili su isključene iz Crkve u drugim mjestima, ili lukavim osobama koje nemaju crkvene ovlasti, ne bi trebalo dopuštati da izlaze na propovjedaonicu. Svatko tko je dostojan povjerenja naših crkava, moći će se predstaviti ispravnom punomoći.

U nekim je prilikama dolično da se našim skupovima obrate predstavnici vlasti ili građanski uglednici. Svima drugima treba zabraniti pristup propovjedaonici ako nemaju odobrenje konferencije. Svaki starješina, pastor i predsjednik konferencije moraju provoditi ovo pravilo.

Subotnja škola i bogoslužje

Subotnja škola – Subotnja škola jedna je od naših najvažnijih službi, kada je crkva na proučavanju. Iz subote u subotu vjernici i tisuće zainteresiranih prijatelja sastaju se u subotnjoj školi na sustavnom proučavanju Božje riječi. Svakog bi vjernika trebalo poticati da prisustvuje subotnjoj školi i dovede prijatelja.

Svaka subotnja škola treba nastojati osigurati program koji je prilagođen određenoj dobi. Materijali i sredstva mogu se nabaviti u konferenciji, uniji i diviziji.

Subotnja škola treba promicati mjesne i svjetske misijske aktivnosti, misijske darove i omogućiti dovoljno vremena za proučavanje biblijskih pouka.

Obavijesti i predstavljanje rada odjela – Treba dobro razmisliti o dužini i karakteru iznošenja obavijesti i predstavljanju rada odjela tijekom subotnjeg bogoslužja. Ako se obavijesti ne odnose posebno na subotnje bogoslužje ili rad crkve, pastori i crkveni službenici trebaju ih izostaviti pokazujući čak i u ovome pravi duh bogoslužja i svetkovanja subote.

Mnoge crkve izdaju tiskane biltene s rasporedom službi i obavijestima za sljedeći tjedan. Tamo gdje se ovako radi, skoro da i ne postoji potreba za usmenim obavijestima. Gdje se ne izdaju obavijesti u tiskanom obliku, mnoge crkve daju obavijesti prije početka bogoslužja.

Takoder treba posvetiti odgovarajuću pozornost raznim odjelima i unapređivanju njihovih programa, ali još više paziti na to da se odvoji dovoljno vremena za proučavanje i propovijedanje Božje riječi.

Drugi dio subotnjeg bogoslužja – Drugi dio subotnjeg bogoslužja najvažniji je sastanak crkve. Ovdje se vjernici okupljaju svake subote da se sjedine u službi Bogu u duhu slavljenja i zahvaljivanja, da slušaju Božju riječ, da prime snagu i milost za životnu borbu i da doznaju Božju volju u službi spašavanja ljudi. Strahopoštovanje, jednostavnost i točnost trebaju biti karakteristike ovog bogoslužja.

Potrebna je vještina, proučavanje i planiranje – “Zar nije vaša dužnost da uložite svu vještinu u promišljanje i planiranje vođenja vjerskih sastanaka – da ih tako vodite tako da donesu najviše dobra i ostave najbolji dojam na prisutne?” (RH 14. travnja 1885.)

“Naš Bog je nježni, milostivi Otac. Bogoštovlje se ne bi smjelo smatrati nekom žalosnom, otužnom službom. Trebalo bi nam predstavljati užitak služiti Bogu i sudjelovati u Njegovom djelu. ... Krist, i to razapet, treba biti predmet našeg razmišljanja, razgovora i naših najradosnijih osjećaja. ... Dok izražavamo svoju zahvalnost, mi usklađujemo svoje bogoslužje s bogoslužjem nebeskih četa. ‘Pravo me štuje onaj koji prinosi žrtvu zahvalnu’, kaže Bog (Psalam 50,23). Pred svojega Stvoritelja dođimo radosno i sa štovanjem, sa ‘zahvalnicama i glasom hvalospjeva!’ (Izaija 51,3)” (*Put Kristu*, str. 90,91)

Oblik bogoslužja – Jutarnje subotnje bogoslužje ima dva osnovna dijela: sudjelovanje crkve u slavljenju i zahvaljivanju izraženom pjesmom, molitvom i darivanjem, te slušanjem poruke iz Božje riječi.

Ne postoji propisana forma za javno bogoslužje. Međutim, kraći oblik službe obično bolje odgovara pravom duhu bogoslužja. Treba izbjegavati duge uvode. Početni dio bogoslužja ne smije uzeti vrijeme za propovijedanje Božje riječi.

Bogoslužje Misijske subote – Prva subota u mjesecu je crkvena misijska subota. Ovo se bogoslužje usredotočuje na laičko propovijedanje i mogu se iznijeti planovi i aktivnosti različitih odjela. “Bog je povjerio u naše ruke najsvetiji posao i mi se moramo sastajati da bismo primili poduku i pripremili se za obavljanje Njegovog djela.” (6T 32)

Javna molitva – “Krist je svoje učenike poučio da njihove molitve trebaju biti kratke i da njima izraze samo ono što im je potrebno i ništa više. ... Minuta ili dvije dovoljno je za svaku uobičajenu molitvu.” (2T 581)

“Neka oni koji se mole i oni koji govore izgovaraju riječi pravilno i govore jasnim, razumljivim i ujednačenim glasom.

Ako je pravilno iznesena, molitva je sila na dobro. Ona je jedno od sredstava kojim se Bog koristi da bi narodu prenio dragocjeno blago istine. ... Neka Božji narod nauči kako treba govoriti i moliti jer će tako pravilno prikazati velike istine koje posjeduje. Neka iskustva koja se iznose i molitve koje se mole budu jasne i određene. Tako će se Bog proslaviti.” (6T 382)

Nabavljanje literature u subotu – Općenito govoreći, subota je prilika da tajnik misionskog odjela opskrbi vjernike literaturom. Upitne metode koje odvrćaju pozornost vjernika od duha bogoslužja i štovanja treba izbjegavati.

Gospodnja večera

U Adventističkoj crkvi uobičajeno je da se Gospodnja večera obavlja tromjesečno. Ova služba obuhvaća obred pranja nogu nakon čega slijedi Gospodnja večera. Za sve članove mjesne crkve, kao i za pastora i starješinu, to trebaju biti najsvetiji i najradosniji trenutci. Obred se obično odvija za vrijeme bogoslužja, ali se može obaviti i u neko drugo vrijeme.

Obred pranja nogu – “Sada, pošto je oprao noge učenicima, rekao je: ‘Dao sam vam primjer, da i vi činite kako ja učinih vama.’ Ovim riječima Krist nije naložio samo izražavanje gostoljubivosti. To je značilo znatno više od samog pranja nogu gostima koji su se uprljali prašinom na putovanju. Krist je ovom prigodom uspostavio vjersku službu. Djelom našega Gospodina ovaj svečani čin poniznosti učinjen je posvećenim obredom. Učenici ga trebaju poštovati, da bi uvijek mogli držati na umu njegove pouke o poniznosti i službi.

Ovaj obred je priprema koju je Krist odredio za službu Svete večere. Dokle god se njeguje oholost, neprijateljstvo i borba za prvenstvo, srce ne može stupiti u zajednicu s Kristom. Nismo spremni imati udjela u Njegovom tijelu i Njegovoj krvi. Zato je Krist odredio da se prvo poštuje uspomena na Njegovu poniznost.” (*Isusov život*, str. 539)

Svojim djelom pranja nogu učenicima Krist je izvršio dublje čišćenje, pranje srca od mrlja grijeha. Sudionik u Gospod-

njoj večeri osjeća svoju nedostojnost uzimanja svetih simbola prije nego što iskusi očišćenje koje čisti potpuno (Ivan 13,10). Isus želi oprati “neslogu, ljubomoru i oholost. ... Oholost i samoljublje stvaraju razmirice i mržnju; ali je Isus sve to oprao. ... Promatrajući ih, Isus je mogao reći: ‘Vi ste čisti.’” (*Isusov život*, str. 537)

Duhovno iskustvo, koje je sama bit pranja nogu, uzdiže taj čin iznad svakidašnjeg običaja u sveti obred. Ono prenosi poruku o oprost, prihvaćanju, sigurnosti i međuovisnosti, najprije od Krista prema vjerniku, ali i među vjernicima uzajamno. Ova poruka izražava se u ozračju poniznosti.

Gospodnja večera – Anđeli objavljuju da je Isus, Otkupitelj svijeta, svet. Isto su tako sveti i simboli koji prikazuju Njegovo tijelo i krv. Budući da je sam Gospodin izabrao simbole s dubokim značenjem – beskvasni kruh i neprevreli sok od grožđa – i obavio na najjednostavniji način pranje nogu, treba se snažno odupirati uvođenju alternativnih simbola i sredstava (osim u istinski nužnim okolnostima) da se ne bi izgubilo prvotno značenje obreda. I u samom tijeku obreda Gospodnje večere i uobičajenim ulogama pastora, starješina, đakona i đakonice treba biti obazriv da zamjene i inovacije ne učine običnim ono što je sveto.

Obred Gospodnje večere i danas je isto tako svet kao što je bio u vrijeme kad ga je Isus ustanovio. Isus je još uvijek prisutan kad se obavlja ovaj sveti obred. “Na ovim sastancima, koje je sam utvrdio, Krist se sastaje sa svojim narodom i osnažuje ga svojom prisutnošću.” (*Isusov život*, str. 656)

Beskvasni kruh i neprevrelo vino (groždani sok) – “Krist je još uvijek za stolom na kojem je postavljena pashalna večera. Pred Njim se nalaze beskvasni pashalni kruhovi. Na stolu stoji i neprevrelo pashalno vino. Ovim znamenjem Krist prikazuje svoju čistu žrtvu. Ništa što je iskvareno vrenjem, simbolom grijeha i smrti, ne može predstavljati ‘nevinost i bez mane Janje’ (1. Petrova 1,19).” (*Isusov život*, str. 543)

Ni vino niti kruh nisu sadržavali elemente vrenja, jer je uvečer prvog dana Pashe iz hebrejskih kuća uklonjen sav kva-

sac i ono što je moglo uzrokovati vrenje (Izlazak 12,15.19; 13,7). Stoga je za upotrebu pri Gospodnjoj večeri prikladan samo neprevreli groždani sok i beskvasni kruh. Zato se s velikom pažnjom treba pobrinuti za takve simbole. U onim dijelovima svijeta gdje se teško dolazi do grožđa, soka ili koncentrata od suhog grožđa, uprava konferencije dat će savjet ili pružiti pomoć.

Uspomena na raspeće – “Dok primamo kruh i vino koji simboliziraju Kristovo slomljeno tijelo i prolivenu krv, pridružujemo se u mislima prizoru Svete večere u gornjoj sobi. Čini nam se kao da prolazimo vrtom koji je posvećen samrtnim mukama Onoga koji je ponio grijeha svijeta. Postajemo očevidci borbe koja nam je donijela pomirenje s Bogom. Raspeti Krist uzdiže se među nama.” (*Isusov život*, str. 549)

Objavljivanje drugoga Kristovog dolaska – “Služba Gospodnje večere ukazuje na Kristov drugi dolazak. Ona je određena da ovu nadu sačuva živom u mislima učenika. Kad god se budu sakupljali da ožive uspomenu na Njegovu smrt, sjećat će se kako ‘uze kalež te zahvali i dade im ga veleći: Pijte iz njega svi, jer je ovo moja krv, krv Saveza, koja se prolijeva za sve za oprostjenje grijeha. Od sada, kažem vam, sigurno neću više piti od ovog trsova roda do onog dana kad ću ga piti s vama novog u kraljevstvu Oca svojega.’ U svojim stradanjima nalazili su utjehu, nadajući se ponovnom dolasku svoga Gospodina. Neizrecivo draga misao bila im je: ‘Uistinu, svaki put kad god jedete ovaj kruh i pijete ovaj kalež, navješćujete smrt Gospodnju dok on ne dođe’. (1. Korinćanima 11,26)” (*Isusov život*, str. 547,548)

Najavljivanje Gospodnje večere – Gospodnja večera može se na odgovarajući način uklopiti u svako kršćansko bogoslužje. Međutim, kako bi se dao pravilan naglasak i omogućilo što većem broju vjernika da prisustvuje obredu, uobičajeno je da se obavlja preposljednje subote u tromjesečju.

U subotu koja prethodi obredu Gospodnje večere treba dati obavijest o obredu i naglasiti važnost predstojećeg obreda tako

da svi vjernici mogu pripremiti svoje srce i srediti nesredene međusobne odnose. Kad sljedeće subote dođu za Gospodnji stol, moći će primiti namijenjene blagoslove. Trebaju biti pozvani i oni koji nisu prisutni kad se daje obavijest.

Vođenje Gospodnje večere – Trajanje obreda – Vrijeme nije najznačajniji čimbenik u planiranju obreda Gospodnje večere. Međutim, prisutnost vjernika i duhovni dojam mogu se poboljšati ako se (1) izostave sve sporedne točke iz drugog dijela bogoslužja tog dana, (2) izbjegne čekanje prije i poslije pranja nogu i (3) đakonice unaprijed pripreme stol sa simbolima.

Uvodni dio – Uvodni dio treba biti vrlo kratak uključujući kratke obavijesti, jednu pjesmu, molitvu, dar i kratku propovijed prije odlaska na pranje nogu i vraćanja na Gospodnju večeru.

Pranje nogu – Svaka crkva treba imati plan kojim će predvidjeti potrebe svojih vjernika kod obreda pranja nogu.+

Kruh i vino – Nakon pranja nogu, vjernici se ponovno okupljaju kako bi uzeli udjela u kruhu i vinu.+

Slavljenje – Gospodnja večera treba biti uvijek svečano, a nikada sumorno iskustvo. Sve što je bilo loše ispravljeno je, grijesi su oprosteni, vjera utvrđena: vrijeme je za slavljenje. Ne-ka glazba bude radosna i živa. Obred treba završiti uzvišeno, glazbenom točkom ili crkvenim pjevanjem, nakon čega vjernici odlaze.

Za vrijeme dok vjernici izlaze, često se skuplja dar za siromašne.

Nakon obreda đakoni i đakonice pospremaju stol i skupljaju čašice i s poštovanjem uklanjaju preostale simbole. Ni u kojem slučaju ovi simboli se ne smiju upotrijebiti kao hrana ili u neku običnu svrhu.

Tko može sudjelovati – Gospodnja večera u Adventističkoj crkvi otvorena je za javnost. Sudjelovati mogu svi oni koji su svoj život predali Spasitelju. Djeca uče o značenju obreda promatrajući odrasle. Kad budu poučena u kršteničkim razredima i kad se krštenjem predaju Isusu, ona će i sama biti spre-

mna uzeti udjela u obredu.

“Kristov primjer zabranjuje isključivanje iz Gospodnje večere. Javni grijeh, istina, isključuje krivca. To Sveti Duh jasno uči (1. Korinćanima 5,11). Ali osim ovoga nitko ne smije izricati sud. Bog nije prepustio ljudima da odlučuju tko će sudjelovati u ovakvim prigodama. Jer tko može čitati srca? Tko može razlučiti kukolj od žita? ‘Neka svatko ispita samog sebe te onda jede od kruha i pije iz kaleža.’ Jer ‘tko god nedostojno jede ovaj kruh ili nedostojno pije ovaj kalež Gospodnji, bit će odgovoran za tijelo i krv Gospodnju.’ (1. Korinćanima 11,28.27.29) ... U zajednicu mogu doći osobe koje u srcu ne služe istini i svetosti, ali koje možda žele sudjelovati u obredu. Njima to ne treba zabraniti. Tu su svjedoci koji su bili prisutni kada je Isus oprao noge učenicima i Judi. Ovaj prizor ne promatraju samo ljudske oči.” (*Isusov život*, str. 656)

Svaki vjernik treba prisustvovati – “Nitko ne smije isključiti sebe od Svete večere zato što su možda prisutni oni koji je nisu dostojni. Svaki učenik je pozvan da javno uzme udjela i na taj način posvjedoči da prihvaća Krista kao osobnog Spasitelja. Na ovim sastancima, koje je sam utvrdio, Krist se sastaje sa svojim narodom i osnažuje ga svojom prisutnošću. U ovom obredu mogu služiti nedostojna srca i ruke, ali Krist je tu da služi svojoj djeci. Svi koji dolaze vjerom u Njega dobit će veliki blagoslov. Svi koji zanemaruju ovo vrijeme božanske prednosti pretrpjet će gubitak. Za njih bi bile prikladne riječi: ‘Svi niste čisti.’” (*Isusov život*, str. 546,547)

Tko može voditi obred Gospodnje večere – Obred Gospodnje večere vodi rukopoloženi pastor ili starješina crkve. Đakoni, iako rukopoloženi, ne mogu voditi obred.

Gospodnja večera za one koji joj ne mogu prisustvovati – Ako je neki vjernik bolestan ili iz bilo kojeg drugog razloga ne može doći u crkvu da bi pristupio Gospodnjoj večeri, pastor ili starješina, po mogućnosti uz pomoć dakona ili dakonice, može održati posebnu službu u njegovoj kući.

Molitveni sastanak

“Molitveni sastanci trebali bi biti dojmljiviji od svih drugih sastanaka, ali oni su vrlo često slabo organizirani. Mnogi vjernici dolaze na slušanje propovijedi, ali zanemaruju molitvene sastanke. O ovome treba razmisliti. I ovdje je potrebno tražiti mudrost kako bi molitveni sastanci bili dojmljivi i privlačni. Ljudi su gladni kruha života. Ako ga nađu na molitvenom sastanku, oni će dolaziti da ga prime.

Duge, dosadne propovijedi i molitve nisu nigdje poželjne, a posebno ne na molitvenim sastancima. Oni koji izlaze naprijed i uvijek su spremni govoriti, sprječavaju bojažljive i povučene da iznose svoja iskustva. Najpovršniji imaju obično najviše riječi. Njihove su molitve duge i mehaničke. One zamaraju anđele i narod koji ih sluša. Naše molitve trebaju biti kratke i određene. Duge i zamarajuće molitve neka se ostave za klijet ako ima ljudi koji upućuju takve molitve. Otvorimo svoja srca Božjem Duhu i on će protjerati iz njih svu suhu formalnost.”
(*Iz riznice svjedočanstava*, sv. I, str. 306)

Potrebno je uložiti napore veće od uobičajenih da bi se postigao uspjeh. Bogoslužje treba početi na vrijeme, pa i onda ako je prisutno samo dvoje ili troje. Treba pročitati nešto kratko iz Biblije, petnaest do dvadeset minuta, ili iznijeti nešto iz Duha proroštva, a zatim slijedi molitva, osobna iskustva i na kraju blagoslov.

Mijenjajte plan sastanaka od tjedna do tjedna.

Ako vjernici ne mogu dolaziti na uobičajeno mjesto na molitvu, sastanci po kućama mogu biti veliki blagoslov svima koji im prisustvuju.

Skupštinski sastanci

Mjesna crkva djeluje u skladu sa svojom definiranom ulogom u strukturi Kršćanske adventističke crkve. U kontekstu ovih uloga, skupštinski sastanak je glavni autoritet mjesne crkve. Ispravni članovi pozivaju se da prisustvuju sastanku i imaju pravo glasovati. Član pod ukorom nema pravo sudjelovati u raspravi i glasovanju.

Skupštinski sastanci održavaju se najmanje jednom godišnje. Sastanak saziva pastor ili odbor uz savjetovanje i potporu pastora. Skupštinski sastanak obično se oglašava tjedan ili dva unaprijed, na redovnom subotnjem bogoslužju, uz objavljivanje točnog vremena i mjesta. Pastor, starješina kojem je taj posao povjerio pastor ili, u nekim slučajevima, predsjednik konferencije, služi kao predsjedatelj skupštinskog sastanka.

Svaka mjesna crkva odlučuje koji će biti kvorum na budućim sastancima.

Glasovanje preko opunomoćenika ili pismenim putem nije dopušteno.

Na redovnim ili izvanrednim skupštinskim sastancima odlučuje se o važnijim pitanjima.

Skupštinski sastanak ima veći autoritet od odbora mjesne crkve i može prenijeti odgovornosti na odbor uz odgovornosti koje su mu već dodijeljene *Crkvenim priručnikom*.

U dnevni red skupštinskog sastanka treba uključiti izvještaje o radu crkve. Najmanje jednom godišnje, u dnevni red treba uključiti izvještaje o crkvenim aktivnostima. Na temelju ovih izvještaja treba iznijeti na odobrenje predloženi plan djelovanja za sljedeću godinu. Kad je moguće, izvještaje i planove za sljedeću godinu treba predstaviti napismeno.

Kako bi se održao duh suradnje između crkve i konferencije, crkva treba tražiti savjet od konferencijskih službenika za sva važnija pitanja.

Konferencijski i unijski službenici (predsjednik, tajnik, blagajnik) ili njihovi izaslanici mogu prisustvovati bez prava glasa (osim ako im crkva dopusti) na svakom skupštinskom sastanku svake crkve na njihovom teritoriju. Odluka o pravu glasa nije potrebna ako je službenik već član te mjesne crkve.

Crkveni odbor i njegove sjednice

Definicija i funkcija – Svaka mjesna crkva mora imati odbor čiji su članovi izabrani na crkvenom skupštinskom sastanku. Njegova je glavna briga duhovna njega crkve i rad na planiranju i unapređivanju evangelizacije u svim njezinim fazama.

Odgovornosti crkvenog odbora jesu:

1. Duhovna njega
2. Evanđeoski rad u svim njegovim fazama
3. Održavanje doktrinarne čistoće
4. Očuvanje kršćanskih mjerila
5. Predlaganje promjena u pogledu članstva mjesne crkve
6. Crkvene financije
7. Zaštita i briga za crkvenu imovinu
8. Usklađivanje djelatnosti crkvenih odjela

Isusov Veliki nalog čini evangelizam, objavljivanje Radosne vijesti, Evanđelja, glavnom zadaćom Crkve (Matej 28,18-20). Prema tome, glavna je zadaća crkvenog odbora da služi mjesnoj crkvi kao izvršno tijelo na tom polju. Kad odbor posvećuje najveću pozornost uključivanju svakog vjernika u evangelizam, uklanja se ili rješava većina problema u crkvi, a snažan, pozitivan utjecaj osjetit će se u duhovnom životu mjesne crkve i u duhovnom razvoju njezinih vjernika.

Crkveni odbor biraju vjernici mjesne crkve u vrijeme redovnih izbora crkvenih službenika.

Članovi odbora – Uz pastora kojeg je dodijelila konferencija, crkva treba izabrati odbor koji će činiti sljedeći službenici:

Starješina ili starješine

Prvi đakon

Prva đakonica

Blagajnik

Tajnik

Koordinator za rad s prijateljima

Koordinator Adventističkih muževa

Vođa Društva adventističke mladeži

Vođa Kluba istraživača (djeca do 9 godina)

Vođa Kluba ambasadora (mladi od 16 do 21 godine)

Koordinator biblijske škole

Vođa dječjeg odjela

Koordinator za glazbu

Predsjedatelj odbora za komunikacije ili tajnik za komunikacije

Voda samaritanstva (udruga "Tabita")

Tajnik za odgoj u mjesnoj crkvi

Voda odjela za obitelj

Voda zdravstvenog odjela

Voda Zajednice doma i škole

Voda izviđača

Voda i tajnik misionskog odjela

Koordinator za izdavaštvo

Voda za vjersku slobodu

Voda subotnje škole

Voda za upraviteljsku službu

Voditeljica službe žena

U nekim slučajevima, ovisno o broju vjernika, odbor ne mora uključiti cijelu listu službenika ili može dodati neke druge. Pastor koji je dodijeljen mjesnoj crkvi od strane konferencije, uvijek je član odbora.

Službenici – Odboru predsjeda pastor kojeg postavlja konferencija. Ako pastor ne želi biti predsjedatelj ili nije u mogućnosti prisustvovati sjednici, može odrediti jednog od starješina crkve da predsjeda sjednici.

Tajnik crkve je zapisničar crkvenog odbora i zadužen je za čuvanje zapisnika odborskih sjednica.

Sjednice odbora – Budući da je rad crkvenog odbora od izuzetnog značenja za zdravlje, život i napredak mjesne crkve, preporuča se da se odbor sastaje najmanje jednom mjesečno. Dobro je utvrditi vrijeme mjesečnih sjednica odbora, istog tjedna i istog dana u mjesecu.

Sjednica crkvenog odbora najavljuje se na redovnom subotnjem bogoslužju i svi su članovi odbora pozvani da prisustvuju sjednici.

Svaka crkva treba na jednom od svojih skupštinskih sastanaka odrediti broj članova crkvenog odbora koji mora biti prisutan na sjednici da bi tvorio kvorum.

Glasovanje preko posrednika ili pismenim putem nije dopušteno.

Rad odbora – 1. Najvažnija točka dnevnog reda sjednice crkvenog odbora treba biti planiranje evangelizacije na području mjesne crkve. Osim toga, jednom u tromjesečju tijekom godine cijela sjednica odbora treba biti posvećena planiranju evangelizacije. Crkveni odbor će proučavati preporuke konferencije za evangelizacijske programe i metode, te odlučiti kako ih na najbolji način provesti u mjesnoj crkvi. Pastor zajedno s crkvenim odborom razvija planove javnih evangelizacijskih događaja.

2. Usklađivanje misijskih programa crkvenih odjela. Crkveni odbor je odgovoran za usklađivanje rada svih crkvenih odjela. Svaki odjel razvija misijske planove u okviru svojeg područja djelovanja. Da bi se izbjegli nesporazumi u planiranju i natjecanje u pridobivanju suradnika, te da bi se postigli najbolji rezultati, potrebno je usklađivanje. Prije dovršetka i objavljivanja planova za bilo koji program, svaki odjel treba iznijeti svoje planove crkvenom odboru na odobrenje. Odjeli također izvještavaju crkveni odbor o napredovanju i rezultatima svojih misijskih programa. Crkveni odbor može predložiti na koji način programi pojedinih odjela mogu doprinijeti pripremi i realizaciji javnih evangelizacija te postevangelizacijskom radu.

3. Poticanje odbora za misionstvo da uvrsti svakog vjernika i svako dijete u neku vrstu osobne misijske službe. Seminari za poduku trebaju se održavati u različitim granama misionstva.

4. Poticanje koordinatora za rad s prijateljima da se osobno i brzo za svakog prijatelja angažira određeni vjernik.

5. Poticanje svih odjela da o svojem radu barem jednom tromjesečno izvještavaju odbor i cijelu mjesnu crkvu na skupštinskom sastanku ili na subotnjim bogoslužjima.

6. Primanje redovnih izvještaja. Odbor treba razmatrati pojedinih financijskog poslovanja, a blagajnik treba redovno izvještavati o stanju crkvenih financija. Odbor treba razmotriti crkvenu knjigu s popisom vjernika, raspitivati se za duhovno stanje svih vjernika i organizirati posjet bolesnima, obeshrabrenima ili otpalim vjernicima. Drugi službenici trebaju izvještavati povremeno.

Pododbori odbora mjesne crkve – Crkveni odbor ne smije dopustiti da ga drugi poslovi spriječe u planiranju evanđeoskog rada. Ako bi drugi poslovi zahtijevali previše vremena, crkveni odbor može imenovati pododbore koji će preuzeti brigu za posebna područja crkvenih aktivnosti, kao što su financije ili crkveni građevinski planovi. Takvi će pododbori zatim svoje prijedloge iznositi crkvenom odboru.

Sjednice odbora crkvene škole

Radom crkvene škole obično upravlja školski odbor mjesne crkve. Crkva izabire predsjedatelja koji vodi sjednice ovog odbora i tajnika koji vodi zapisnike sa sjednica odbora i o donesenim zaključcima. Ovaj odbor treba redovito održavati svoje sjednice. Kad nastupe posebne okolnosti, predsjedatelj može sazvati izvanrednu sjednicu. U nekim crkvama funkciju školskog odbora preuzima crkveni odbor, a može je vršiti i jedan pododbor crkvenog odbora.

Sastanci Zajednice doma i škole

Zajednica doma i škole treba se sastajati mjesečno i usklađivati djelatnosti škole, doma i crkve. Pozornost treba biti usmjerena na edukaciju roditelja, ali i pomoć školi u nalaženju potrebnih sredstava i opreme kao što je soba za roditelje, udžbenici, nastavni materijali i didaktička sredstva.

Materijali potrebni vodama Zajednice dobivaju se u odjelu za odgoj pri konferenciji.

Sastanci mladeži

Vode različitih skupina mladih trebaju imati raspored redovnih susreta koji će okupljati crkvenu mladež oko aktivnosti koje će ih čvršće povezati s crkvom i pripremati za korisnu službu.

Sastanci Društva adventističke mladeži – Sastanci Društva adventističke mladeži trebaju se održavati prema redov-

nom rasporedu i biti usmjereni na razvijanje duhovnih, duševnih i tjelesnih obilježja crkvene mladeži. Sastanci također osiguravaju kršćansku društvenu interakciju i program svjedočenja koji podupire crkvene planove za zadobivanje duša. Odbor odjela mladih potiče i koordinira aktivnosti Društva adventističke mladeži i drugih organizacija mladih.

Sastanci Društva adventističkog pomlatka – Sastanci društva adventističkog pomlatka slični su po svrsi Društvu adventističke mladeži, ali uključuju pomladak. Ako postoji crkvena škola, Društvo adventističkog pomlatka obično je dio školskog kurikula.

Sastanci Kluba ambasadora – Sastanci Kluba ambasadora imaju specijalizirane programe koji ispunjavaju potrebe mladih u dobi od 16 do 21 godine, te potiču njihovo uključivanje u Crkvu. Sastanci Kluba i ostale aktivnosti trebaju se provoditi u skladu s konferencijskim pravilnicima i u koordinaciji s drugim odjelima mladih mjesne crkve.

Sastanci Kluba izviđača – Sastanci izviđača imaju specijalizirane programe za pomladak i u nekim područjima zamjenjuju sastanke Društva adventističkog pomlatka. Crkve gdje funkcioniraju obje skupine trebaju uskladiti njihove aktivnosti. Izviđači će se sastajati prema pravilniku konferencijskog odjela.

Sastanci Kluba istraživača – Sastanci Kluba istraživača imaju specijalizirane programe za mlađu školsku djecu, a zamišljeni su tako da dopunjuju i jačaju roditeljsku ulogu u ranom razvoju. Sastanci i druge aktivnosti trebaju se provoditi u skladu s konferencijskim smjernicama navedenim u priručnicima za klubove i u koordinaciji s drugim omladinskim i obiteljskim organizacijama u mjesnoj crkvi.

JEDANAESTO POGLAVLJE

Financije

Biblijski plan za podupiranje Božjeg djela je prikupljanje desetine, prinosa i darova Božjeg naroda. Gospodin kaže: “Donesite čitavu desetinu u riznicu da u mojoj kući bude hrane.” (Malahija 3,10) Crkva se držala tog plana od svojih najranijih dana.

“Svrha sustava desetine i prinosa jest da u umove ljudi utisne veliku istinu da je Bog izvor svakog blagoslova za Njegova stvorenja i da čovjek Njemu duguje zahvalnost za dobre darove Njegove providnosti.” (*Patrijarsi i proroci*, str. 439)

“Desetinom i darovima Bogu priznajemo Njegovo pravo na nas po stvaranju i otkupljenju. Budući da svu svoju snagu dobivamo od Krista, ovi darovi trebaju teći od nas k Bogu. Oni nas trebaju zauvijek podsjećati da Bog ima pravo na nas po otkupljenju, najveće od svih prava koje uključuje sva ostala prava.” (6T 479)

“Desetina je sveta. Bog ju je odvojio za sebe. Trebamo je donijeti u Njegovu riznicu za podupiranje evanđeoskih radnika u njihovom radu.” (9T 249)

“On je dao svojem narodu plan za prikupljanje svota dovoljnih da Njegovo djelo održava samo sebe. Božji plan sa sustavom desetine krasan je u svojoj jednostavnosti i jednakosti. Svi ga se mogu držati vjerom i hrabro jer je božanskog podrijetla. U njemu su usklađene jednostavnost i korisnost. ... Svaki muškarac, žena i dijete može postati rizničar za Gospodina i Njegov predstavnik da se ispune zahtjevi riznice. Apostol kaže: ‘Neka svaki od vas položi kako ga je Bog priskrbio.’” (3T 388,389)

“Bog je naviještanje Evandjelja učinio ovisnim o radu i darovima svojeg naroda. Dragovoljni darovi i desetina jesu dohodak Gospodnjeg djela. Od sredstava što ih je povjerio čovjeku, Bog zahtijeva određeni dio – desetinu. On prepušta svima da odluče hoće li ili neće dati više od toga.” (*Djela apostolska*, str. 46)

“Bog je dao posebne upute u vezi s upotrebom desetine. On ne želi da Njegov posao šepa zbog nedostatka sredstava. ... Dio koji je Bog odvojio za sebe ne smije se preusmjeravati ni u koju drugu svrhu osim one koju je On odredio. Neka se nitko ne osjeti slobodnim da zadrži svoju desetinu i koristi je prema vlastitoj prosudbi. Ne smije je upotrijebiti za sebe u slučaju hitnosti niti potrošiti na nešto što on smatra prikladnim, čak ni na ono što smatra Gospodnjim djelom.” (9T 247)

Upraviteljska služba

Kršćani su Božji upravitelji kojima je Bog povjerio svoja dobra, i kao Njegovi suradnici trebaju upravljati njima u skladu s Njegovim smjernicama i načelima. Božanski je savjet da se kao Njegovi upravitelji “pokažemo vjerni” (1. Korinćanima 4,2). Premda upraviteljska služba u najširem smislu obuhvaća mnoge aspekte kršćanskog života i iskustva, izvan svake je sumnje da je i upravljanje našim sredstvima životno važno. To je pitanje koje se tiče svakog vjernika Crkve. To uključuje naše priznavanje Božje suverenosti, Njegovo pravo vlasništva nad svim i svijest o izlivanju Njegove milosti u naša srca.

Iako se ovaj aspekt upraviteljske službe kršćanina odnosi na naša materijalna dobra, on svakako utječe na naše kršćansko iskustvo. Bog od nas zahtijeva određene stvari da bi za nas mogao i učiniti određene stvari. Naše izražavanje poslušnosti u onome što naš nebeski Otac zahtijeva od nas postavlja ovaj aspekt upraviteljske službe na visoku duhovnu razinu. On od nas ne zahtijeva sebično ni da Mu služimo niti da Ga priznamo svojim darovima. Međutim, ako budemo s Njim u ovome surađivali, On je tako uredio stvari da će u naše srce poteći veliki duhovni blagoslovi.

“Bog želi da svi Njegovi upravitelji budu točni u izvršava-

nju božanskih planova. Oni ne smiju odgadati Božje planove tako što će obaviti neko djelo milosrđa ili dati neki prinos ili dar na način i u vrijeme kada se to njima kao ljudima učini prikladnim. Vrlo je loše kada ljudi nastoje poboljšati Božji plan, mijenjati ga u skladu sa svojim dobrim namjerama u ovoj ili onoj prilici, zanemarujući tako Božje zahtjeve. Bog poziva sve ljude da svojim utjecajem podupru Njegove planove.” (9T 248)

Desetina

Prepoznavajući Božji plan i svečanu prednost i odgovornost koja počiva na vjernicima Crkve kao na Božjoj djeci i udovima Njegovog tijela, svi su pozvani da vjerno vraćaju desetinu od svojih prihoda u crkvenu blagajnu.

Desetina se ne smije upotrebljavati ni u koju svrhu u mjesnoj crkvi, nego se dostavlja blagajniku konferencije. Tako desetina iz svih crkava pritječe u blagajnu konferencije, a određeni postotak se dalje prosljeđuje sljedećem višem tijelu u skladu sa smjernicama Generalne konferencije i divizije kako bi se namirili troškovi vođenja Božjeg djela u njihovim područjima odgovornosti i djelovanja.

Ove su smjernice dane za prikupljanje i raspodjelu sredstava i vrijede po cijelom svijetu u poslovanju u Božjem djelu. Financijski i poslovni aspekti djela od velikog su značenja te ih se ne može odvojiti od objavljivanja vijesti o spasenju. Oni su uistinu njegov sastavni dio.

Sustavna dragovoljnost i jedinstvo – Financijski plan Crkve služi široj svrsi od one koja se vidi u financijskim i statističkim izvještajima. Sustav dijeljenja fondova u svjetskim poljima, kao što je opisano u Poslovniku Generalne konferencije, služi prekrasnoj svrsi objedinjavanja duhovnog djela Crkve po cijelom svijetu.

Kako treba koristiti desetinu – Desetinu treba smatrati svetom za propovjedničku službu poučavanja iz Biblije, za održavanje konferencijske administracije koja se brine o crkva-ma i za misionarske pothvate. Desetina se ne smije koristiti za

druge svrhe, za plaćanje dugova crkava ili ustanova niti za građevinske programe ako nije odobreno u skladu s Poslovníkom Generalne konferencije.

“Dana mi je jednostavna i određena poruka za naš narod. Zapovjedenó mi je da mu kažem da čini pogrešku što upotrebljava desetinu za razne svrhe koje, iako mogu biti dobre same po sebi, po Božjem nalogu nisu svrhe za koje treba upotrebljavati desetinu. Oni koji ovako koriste desetinu odstupili su od Božjeg plana. Bog će im zbog toga suditi.” (9T 248)

Kako se postupa s desetinom – Desetina pripada Gospodinu te je treba, kao čin obožavanja, preko mjesne crkve u kojoj je vjernik član, dostaviti u konferencijsku blagajnu. Tamo gdje se pojave izvanredne okolnosti, vjernici crkve trebaju se savjetovati sa službenicima konferencije.

Službenici konferencije i crkve trebaju davati primjer u vraćanju desetine – Starješine i ostali službenici, kao i pastor i službenici konferencije i ustanova, trebaju dati dobar primjer u vraćanju desetine Bogu. Nitko ne može ostati u službi konferencije ili mjesne crkve ako ne poštuje ovo načelo.

Prinosi

Osim desetine, Biblija naglašava našu obvezu da Gospodinu donesemo i svoje prinose. Zadržavanje prinosa stavljeno je u red sa zadržavanjem desetine i proglašeno prikraćivanjem (Malahija 3,8). Adventistička crkva od samih je početaka prakticirala donošenje dragovoljnih prinosa za Božje djelo. Rezultat je bio veliki napredak i blagoslov djela.

Uz tradicionalni kalendar darivanja, kada se svaki dar uzima za određenu namjenu, Generalna konferencija odobrila je kombinirani sustav darivanja i osobni plan davanja. Divizijski odbor ovlašten je da odredi koji će se plan provoditi na njihovom području.

Dar subotnje škole – Naš najšire prihvaćeni način i najdjelotvornija metoda redovnog, sustavnog davanja jest dar su-

botnje škole koji je posvećen globalnom misionarskom djelu.

Ostali darovi – S vremena na vrijeme skupljaju se i drugi darovi za svjetske misije te za opće i lokalne projekte. Kad god se skuplja ovakav dar, sva sredstva stavljena u košaricu smatraju se dijelom tog dara ako darovatelj nije drugačije naznačio.

Posebni darovi za polja – Financijsko održavanje crkvenih aktivnosti širom svijeta temelji se na proračunu. Razna polja dobivaju odobrenja na osnovi proračunskih potreba. Ovo je pošten i pravedan način raspodjele sredstava.

Kad se izvan redovnog proračuna nekom polju daje posebna pomoć, stvara se razlika na štetu drugih polja. Ako se takva izvanredna pomoć daje za pokretanje novog posla, tada će taj započeti posao, kad se potroše sredstva, propasti ili će morati biti uključen u iduće proračunsko razdoblje. Na taj bi način druga polja, možda s većim potrebama a bez mogućnosti da o svojim potrebama obavijeste odgovorne, ostala bez svojeg pravednog dijela redovnih sredstava jer bi bila preusmjerena na posao započet tim posebnim darom.

Povijest je potvrdila koliko je mudro što naši vjernici svoje velikodušne i vjerne darove i prinose daju putem prihvaćenih kanala tako da svako polje ima koristi od ovih darova.

Pomaganje siromašnima i potrebitima – Darovi za siromašne prikupljaju se kako bi se pomoglo onim vjernicima kojima je potrebna pomoć. Ovaj rezervni fond treba čuvati za takve žurne slučajeve. Osim toga, crkva treba zauzeti velikodušan stav prema svima koji su u nevolji pa crkveni odbor može odobriti pomoć siromašnima iz crkvene blagajne, kao i dobrotvornom i zdravstvenom djelu za socijalnu skrb za obitelji u društvenoj zajednici.

Crkveni proračun za mjesne potrebe – Najbolja metoda brige za potrebe mjesne crkve jest donošenje proračunskog plana. Prije početka nove godine, crkveni odbor treba pripremiti proračun za crkvene aktivnosti u sljedećoj godini. U

ovom proračunu treba predvidjeti sve prihode i troškove, uključivši i sve odjele na koje se oni odnose. Trebaju se predvidjeti takvi izdaci kao što su troškovi upotrebe dvorane, osiguranje, održavanje, usluge domara, sredstva za siromašne i potrebite i troškovi crkvene škole.

Financijski proračun treba iznijeti crkvi na razmatranje i odobrenje kako bi se osigurala sredstva kojima će se pokriti planirani troškovi tijekom iduće godine. Sredstva za crkveni proračun mogu se prikupiti darovima i obećanjima. Vjernike treba pozvati da u skladu sa svojim financijskim mogućnostima podupru svoju mjesnu crkvu.

Opći financijski savjeti

Prikupljanje sredstava – Prikupljanje sredstava regulirano je sljedećim propisima:

1. Nijedna konferencija, crkva ili ustanova ne može bez posebnog savjetovanja i dogovora pripremati i planirati prikupljanje sredstava izvan svojeg teritorija. Svako prikupljanje sredstava na vlastitom području mora biti u skladu s lokalnim pravilima unije, divizije i Generalne konferencije. Nikakvo se pravo ne daje crkvenim službenicima zaduženim za posebne aktivnosti u jednom dijelu polja da prikupljaju pomoć u bilo kojem drugom dijelu polja ili u bilo kojoj drugoj konferenciji bez dogovora i pismene punomoći konferencije u kojoj će se prikupljati pomoć.

2. Sljedeća načela štite mjesne crkve od neodobrenog, lažnog i necrkvenog prikupljanja sredstava:

a. Pastori i službenici crkve ne smiju, u vezi s prikupljanjem sredstava, prepustiti propovjedaonicu osobama koje nemaju za to preporuku konferencije. Bez takve preporuke ne smije se dopustiti prikupljanje sredstava ni javno ni privatno.

b. Sva sredstva koja naši vjernici prikupe za bilo koju svrhu kao odgovor na poziv trebaju se prenositi redovnim crkvenim kanalima.

c. Službenici konferencije i mjesne crkve trebaju poduzeti sve potrebne korake da se spriječi neovlašteno ili nelegalno javno prikupljanje sredstava.

3. Nikakvo drugo prikupljanje sredstava za domaću ili stranu misiju ne može se obavljati osim godišnjeg skupljanja za koje se priprema odgovarajuća literatura i kutije s autoriziranim naljepnicama za skupljanje. Unije i konferencije trebaju spriječiti kršenje ovog pravila.

4. Uposlenici drugih divizija koji posjećuju svoje domaće polje ili na drugi način komuniciraju sa svojom domaćom crkvom, zamoljeni su da prikupljaju sredstva jedino za pothvate obuhvaćene odobrenim proračunom, radeći u suradnji s crkvama i konferencijama kako bi prikupili potrebna sredstva o kojima ovisi globalna misija. Sva tako prikupljena sredstva idu uobičajenim crkvenim kanalima.

Sumnjive metode prikupljanja sredstava – Mjesna crkva treba zauzeti čvrst stav prema svim sumnjivim metodama prikupljanja novca.

“Kada se novac prikuplja u vjerske svrhe, kojim sredstvima pribjegavaju mnoge mjesne crkve? Trgovini, večerama, modnim sajmovima, pa čak i lutrijama i sličnim sredstvima. Mjesto posvećeno za službu Bogu često je oskrvnjeno gošćenjem i pijančenjem, kupovanjem, prodavanjem i zabavljanjem. Na taj se način u umu mladih umanjuje osjećaj svetosti Božjeg doma i poštovanje Njegovog bogoslužja. Slabe ograde samodiscipline. Potiče se sebičnost, apetit i ljubav prema pokazivanju i oni sve više jačaju kada im se popušta.” (9T 91)

“Kako se bude širilo Božje djelo, tako će i pozivi za pomoć biti učestaliji. ... Kad bi oni koji se smatraju kršćanima vjerno donosili Bogu desetinu i prinose, Njegova bi riznica bila puna. Tada ne bi bilo potrebe za pribjegavanje dobrotvornim priredbama, lutrijama i zabavama da se prikupe sredstva za podupiranje Evandjelja.” (*Djela apostolska*, str. 212,213)

Desetina i darovi nisu polog vjernika – Desetina i darovi koji se donose u crkvu ne mogu se smatrati pologom kojim bi se davatelj mogao poslije koristiti. Ova se sredstva upotrebljavaju za tekuće potrebe za koje su namijenjena.

Financiranje crkvenih zgrada – Crkve koje planiraju kupnju ili gradnju bogomolje ili neke druge zgrade, ili uzeti sredstva u zajam pod bilo kojim uvjetima, trebaju se posavjetovati s konferencijom prije preuzimanja takvih financijskih obveza. Pri kupnji ili gradnji crkvenih nekretnina ni u kojem se slučaju ne smije preuzeti obveza niti započinjati radove na gradnji dok se ne dobije odobrenje konferencijskog i unijskog odbora. Ovi će odbori izdati odobrenje kad se uvjere da su financijski aranžmani u skladu s utvrđenim pravilima Crkve. U davanju financijskih savjeta, konferencijski odbor treba uzeti u obzir broj vjernika, njihovu financijsku moć i lokaciju zgrade.

Odgovornost u raspolaganju sredstvima – Prikupljanje i raspolaganje sredstvima Božjeg djela sveta je odgovornost. Ispravan kanal kroz koji teku sredstva ide od vjernika prema mjesnoj crkvi, gdje blagajnik prima ta sredstva. Blagajnik raspodjeljuje sredstva namijenjena za troškove mjesne crkve. Blagajnik prima u polog, a onda šalje blagajniku konferencije sredstva namijenjena konferenciji i sredstva za opću svrhu. Blagajnik mjesne crkve postupa prema uputama odbora. Nijedan blagajnik (mjesne crkve, konferencije, unije, ili divizije/Generalne konferencije) ne djeluje neovisno. Oni isplaćuju sredstva samo prema odlukama ili autoritetu odgovornih odbora.

Revizija – Sve blagajničke knjige, od knjiga blagajnika mjesne crkve do knjiga blagajnika Generalne konferencije, podložne su reviziji koju vrše revizori određeni za tu svrhu. Ovo pravilo o reviziji knjiga odnosi se i na knjige svake ustanove koja je pod nadzorom Crkve. Ono pruža maksimum sigurnosti u upravljanju sredstvima.

Mjerila kršćanskog života

Božji uzvišeni poziv u Isusu Kristu

Kršćanski život nije neznatna prilagodba ili poboljšanje, nego potpuni preobražaj čovjekove naravi. To znači smrt sebi i grijehu i uskrsnuće novog čovjeka u novi život u Isusu Kristu.

Kršćaninovo srce postaje mjesto gdje vjerom boravi Krist. Ovo se postiže “razmišljanjem o Kristu, promatranjem Krista, uvijek poštujući dragog Spasitelja kao najboljeg i najčasnijeg prijatelja toliko da Ga nikakvim svojim postupkom ne ožalostimo ili uvrijedimo” (TM 387). Na taj se način kršćani “nalaze u božanskoj prisutnosti, i kad postanemo svjesni te prisutnosti”, naše misli pokoravaju se Isusu Kristu” (TM 388) i naši se životni običaji usklađuju s božanskim mjerilima.

Trebamo uvijek imati na umu da se “kao štit protiv kušnji i poticaj na neporočnost i istinu, nijedan drugi utjecaj ne može mjeriti sa sviješću o Božjoj prisutnosti” (*Odgoj*, str. 228).

“Nijedan dio našeg ponašanja ne ostaje nezamijećen. Mi ne možemo sakriti naše putove od Svevišnjega. ... Svaki čin, svaka riječ, svaka pomisao, pozorno se bilježi kao da postoji samo jedna osoba na svijetu i kao da je pozornost Neba usmjerenjena samo na nju.” (*Patrijarsi i proroci*, str. 173)

Bog ljubi sve ljude, a svoju djecu posebno. Njegovo uho je uvijek otvoreno za pozive Njegovog naroda, onih koji su se odvratili od svijeta i predali se Njemu. Iz ovog svetog odnosa razvija se poštovanje i pobožnost koja se pokazuje svakog dana i na svakom mjestu.

Kao kršćani mi smo članovi kraljevske obitelji, djeca nebe-

skog Kralja. Stoga ne smijemo izgovoriti nijednu riječ, učiniti nijedno djelo koje bi obešćastilo “vrijedno ime kojim smo nazvani” (Jakov 2,7). Mi smo obnovitelji. U svakoj fazi života trebamo “proučavati božansko-ljudski karakter i stalno pitati: ‘Što bi Krist učinio na mojem mjestu?’ To treba biti mjera naših dužnosti.” (MH 491)

Bog će preko Crkve Ostatka cijelom svemiru napokon pokazati da je Evandjelje potpuno dovoljno da spasi muškarce i žene od sile grijeha. Kao vjernici te Crkve mi trebamo ponovno uzvisiti velika biblijska mjerila i obnoviti vjernost tim Bogom danim načelima. Mi se trebamo uzdići do visokih mjerila kršćanskog života i odvojiti se od svijeta. U tom cilju trebamo obratiti pozornost na Gospodnju opomenu: “Nemojte ljubiti ni svijeta ni onoga što je u svijetu! Ako tko ljubi svijet, u njemu nema ljubavi Očeve.” (1. Ivanova 2,15)

Proučavanje Biblije i molitva

Duhovni se život održava duhovnom hranom. Ako želimo usavršiti svoju svetost, moramo njegovati običaj pobožnog proučavanja Biblije i molitvu. U vrijeme kada smo preplavljeni informacijama s tiskanih stranica, radija, televizije, interneta i drugih suvremenih masovnih medija, kada tisuće glasova pozivaju da ih saslušamo, mi moramo zatvoriti svoje oči i uši pred mnoštvom onoga što želi ući u naš um i posvetiti se Božjoj knjizi, Knjizi nad knjigama, Knjizi života – Bibliji. Prestanemo li biti narod Knjige, bit ćemo izgubljeni i naše će poslanje doživjeti neuspjeh. Jedino ako svakodnevno razgovaramo s Bogom u molitvi i slušamo Njegov glas koji nam govori iz Biblije, možemo se nadati da ćemo živjeti životom koji je “sakriven s Kristom u Bogu” (Kološanima 3,3) i da ćemo završiti Njegovo djelo.

Molitva je dvosmjerna komunikacija u kojoj slušamo Boga i razgovaramo s Njim. “Molitvom otvaramo svoje srce Bogu kao prijatelju.” (*Put Kristu*, str. 80) “Iskrenom molitvom stupamo u vezu s umom Beskonačnoga”, ali “ako se ne budemo neprestano molili i budno stražarili, izložiti ćemo se opasnosti da postanemo nemarni i da skrenemo s pravog puta.” (Isto, str. 82)

Dom je ugaoni kamen crkve, a kršćanski je dom kuća molitve. Duh proroštva kaže: "Očevi i majke, ma koliko bio naporan vaš posao, ne propustite okupiti svoju obitelj oko Božjeg oltara. ... Oni koji žele živjeti strpljivim, ljubaznim i radosnim životom, moraju se moliti." (MH 393)

Odnosi s društvenom zajednicom

Iako je "naša domovina na nebesima, odakle i Spasitelja postojano očekujemo" (Filipljanima 3,20), mi se još nalazimo u svijetu kao sastavni dio ljudskog društva te moramo sa svojim bližnjima dijeliti odgovornosti u zajedničkim životnim problemima. U svakom društvu gdje živimo, kao Božja djeca moramo biti prepoznati kao izvrsni građani po svojem kršćanskom integritetu i radom za opće dobro svih.

Iako smo prije svega odgovorni Crkvi i njezinoj zadaći, mi trebamo svojom službom i sredstvima, koliko je to moguće i u skladu s našim vjerovanjem, potpomagati sve plemenite napore za red i boljitak u društvu. Iako se moramo odvojiti od svih političkih i socijalnih sukoba, trebamo uvijek, tiho i čvrsto, zastupati pravdu i pravednost u građanskim poslovima, kao i strogu odanost svojim vjerskim uvjerenjima. Naša je sveta dužnost da budemo odani građani zemlje kojoj pripadamo dajući "caru carevo, a Bogu Božje" (Matej 22,21).

Svetkovanje subote

Subota je znak Božje ljubavi prema čovjeku. Ona je spomenik Božje moći u stvaranju i znak Njegove sile kojom obnavlja i posvećuje život (Ezekiel 20,12). Njezino svetkovanje dokaz je naše vjernosti Bogu i našeg zajedništva s Njim.

Subota zauzima posebno mjesto u našem životu. Sedmi dan u tjednu, od zalaska sunca u petak do zalaska sunca u subotu (Levitski zakonik 23,32), dar je Božji, znak Njegove milosti u vremenu. Subota je privilegij, vrijeme posebnog sastanka s Onim koji nas ljubi i kojeg mi ljubimo, sveto vrijeme odvojenosti od Božjim vječnim Zakonom, dan uživanja u obožavanju Boga i dijeljenju radosti s drugima (Izaija 58,13). U radosti i zahval-

nosti dočekujemo subotu.

“Subota – o, učinite je najdražim, najblagoslovljenijim danom u tjednu.” (FLB 36)

“Subota je ... Božje vrijeme, ne naše; kad je kršimo, potkradamo Boga. ... Bog nam je dao cijelih šest dana u koje trebamo obavljati svoje poslove, a za sebe je odvojio samo jedan dan. To za nas treba biti dan blagoslova – dan kad ćemo odložiti u stranu svoje svjetovne stvari i usredotočiti misli na Boga i Nebo.” (HP 152)

“Ne trebamo učiti svoju djecu da ne smiju biti sretna u subotu, da je pogrešno izići iz kuće. O, ne. Krist je vodio svoje učenike na obalu jezera u subotu i poučavao ih. Njegove subotnje propovijedi nisu se uvijek odvijale unutar četiri zida.” (Isto, str. 152)

“Božja je ljubav postavila granicu zahtjevima rada. Na dan odmora On je stavio svoju milostivu ruku. U taj svoj dan On članovima obitelji pruža priliku da budu u zajednici s Njim, s prirodom i međusobno.” (*Odgoj*, str. 224)

Subotnje vrijeme pripada Bogu i treba ga upotrijebiti samo za Njega. Našem osobnom zadovoljstvu, riječima, poslovima i mislima nema mjesta u svetkovanju Gospodnjeg dana (Izaja 58,13). Okupimo se u krugu obitelji pri zalasku sunca i dočekajmo subotu molitvom i pjesmom, a završimo je molitvom i izrazima zahvalnosti za Božju divnu ljubav. Subota je poseban dan za bogoslužje u domu i u crkvi, dan radosti za nas i našu djecu, dan u koji ćemo više naučiti o Bogu iz Biblije i velikog udžbenika prirode. To je vrijeme za posjete bolesnima i za rad na spašavanju duša. Treba ostaviti po strani sve uobičajene poslove radnih dana. Ne treba obavljati nikakav nepotreban posao. Ne trebamo dopustiti da svjetovna sredstva priopćavanja zaokupe naš vrijeme u sveti Gospodnji dan.

“Subota nije zamišljena da bude razdoblje beskorisnog nerada. Zakon zabranjuje svjetovni rad u Gospodnji dan odmora; naporan rad kojim zarađujemo za život mora prestati; nikakav rad za svjetovna zadovoljstva ili korist nije u skladu sa Zakonom; kao što je Bog prestao sa svojim stvaralačkim radom i odmarao se u subotu i blagoslovio je, tako i čovjek treba odložiti svoje svakidašnje zanimanje i te svete trenutke namijeniti

zdravom odmoru, službi Bogu i svetim djelima.” (*Isusov život*, str. 156)

Program aktivnosti u skladu s duhom istinskog svetkovanja subote učinit će da ovaj blagoslovljeni dan bude najljepši i naj-sretniji dan u tjednu i za nas i za našu djecu – istinska slika našeg nebeskog odmora.

Poštovanje mjesta za bogoslužje

Kršćani koji cijene Božju svemoć, Njegovu svetost i ljubav uvijek će pokazati duh dubokog poštovanja prema Njemu, Njegovoj riječi i bogoslužju. “Poniznost i strahopoštovanje trebaju obilježiti ponašanje svih koji dolaze u Božju prisutnost.” (*Patrijarsi i proroci*, str. 203) Mi ćemo prepoznati da su “vrijeme i mjesto za molitvu sveti, jer je tu Bog” (GW 178). Dolaziti ćemo u molitveni dom, ne nepažljivo, nego u duhu razmišljanja i molitve izbjegavajući nepotrebni razgovor.

Kao roditelji, trebamo s poštovanjem poučavati svoju djecu kako da se vladaju u “kući Božjoj” (1. Timoteju 3,15). Vjerno poučavanje i disciplina mladih u domu, u subotnjoj školi i crkvi u odnosu na poštovanje Boga i bogoslužja, bit će vrlo značajan čimbenik u održavanju njihove vjernosti Bogu u godinama koje dolaze.

Pastori koji osjećaju svetost bogoslužja svojim će primjerom, uputama i ponašanjem za propovjedaonicom pozivati na poštovanje, jednostavnost, red i lijepo ponašanje u crkvi.

Zdravlje i umjerenost

Naše tijelo je hram Svetoga Duha (1. Korinćanima 6,19). “Umna i duhovna energija u velikoj mjeri ovise o tjelesnoj snazi i aktivnosti; što god poboljšava tjelesno zdravlje, poboljšava i razvoj snažnog uma i uravnoteženog karaktera.” (*Odgoj*, str. 175)

Zbog tog razloga mi živimo u skladu sa zdravstvenim načelima koja uključuju tjelovježbu, pravilno disanje, sunčano svjetlo, čist zrak, upotrebu vode, spavanje i odmor. Po uvjerenju biramo zdravu hranu, nosimo prikladnu odjeću, brinemo

se o čistoći, bavimo se korisnom rekreacijom i pridržavamo se zdravstvenih načela, vladanja sobom i zdravog načina prehrane. Stoga se suzdržavamo od konzumiranja svih oblika alkohola, duhana i droga. Nastojimo sačuvati tjelesnu i duševnu ravnotežu izbjegavajući svako pretjerivanje.

Zdravstvena reforma i poučavanje o zdravlju i umjerenosti neodvojivi su dio vijesti Crkve. Preko Gospodnjeg vjesnika dobili smo upute da “oni koji drže Njegove zapovijedi moraju uspostaviti sveti odnos s Njim i umjerenošću u jelu i piću očuvati svoj um i tijelo u najpovoljnijem stanju za službu” (CH 132,133). “Božji je plan da obnavljajući utjecaj zdravstvene reforme bude dio posljednjeg velikog napora u objavljivanju evandeoske poruke.” (MM 259)

Mi pripadamo Bogu tijelom, dušom i duhom. Zato je naša vjerska dužnost da poštujemo zdravstvene zakone radi vlastite dobrobiti i sreće, i radi uspješnije službe Bogu i našim bližnjima. Mi moramo apetit držati pod kontrolom. Bog je obilno opskrbio čovjeka raznovrsnom hranom koja zadovoljava sve njegove prehrambene potrebe. “Voće, žitarice, i povrće pripremljeni na jednostavan način ... zajedno s mlijekom ili vrhnjem, najzdravija su prehrana.” (CTBH 47)

Kad se provode načela zdravog življenja, nećemo osjećati potrebu za poticajnim sredstvima. Prirodni zakoni zabranjuju upotrebu bilo kakvih opojnih sredstava i narkotika. Od prvih dana ovog pokreta suzdržavanje od uživanja alkoholnih pića i duhana bilo je uvjet za članstvo.

Bog nam je dao veliko svjetlo preko zdravstvenih načela, a suvremena znanstvena istraživanja obilno potvrđuju ova načela.

Odjeća

Kao adventisti sedmoga dana pozvani smo da izidemo iz svijeta. Naša vjera mora utjecati na sve naše postupke. Naše navike moraju proizlaziti iz načela, a ne iz ugledanja na svijet. Običaji i moda mogu se mijenjati, ali načela ispravnog ponašanja ostaju uvijek ista. Na početku naše povijesti Ellen G. White je pisala da je svrha kršćanske odjeće “da zaštiti Božji

narod od iskvarenog utjecaja svijeta i da unaprijedi fizičko i moralno zdravlje” (4T 634). Ona isto tako savjetuje da trebamo izbjegavati gizdavost, obilno ukrašavanje, hirovitu modu, osobito kršenje zakona skromnosti, te da naša odjeća treba biti, kad god je moguće, “dobre kvalitete, pristalih boja i prikladna za službu ... a ne za pokazivanje”. Našu vanjštinu treba obilježavati skromnost, “ljepota”, “sklad” i “odgovarajuća prirodna jednostavnost” (MYP 351,352).

Božji narod ne treba juriti za modom u odijevanju i ne smije dopustiti da “odijevanje zaokuplja njegov um” (Ev 273).

“U skladu je s našom vjerom da se odijevamo jednostavno suzdržavajući se od kićenja nakitom ili ukrašavanja.” (3T 366) Biblija jasno naučava da je nošenje nakita suprotno Božjoj volji. Savjet apostola Pavla glasi: “Isto tako hoću da se žene pristojno oblače, da se kite stidom i čednošću, ne pletenicama, ni zlatom i biserima ili skupocjenim haljinama.” (1. Timoteju 2,9) Nošenje ukrasa privlači pozornost, što nije u skladu s kršćanskim samoodricanjem.

U nekim se zemljama nošenje vjenčanog prstena smatra obvezatnim te se stoga, budući da je u umu ljudi to postalo kriterijem čestitosti, ne smatra ukrašavanjem. U takvim okolnostima nemamo razloga osuđivati ovaj običaj.

Imajmo na umu da se pravi kršćanski karakter ne otkriva izvanjskim ukrašavanjem, nego “krotkim i mirnim duhom, što je pred Bogom mnogocjeno” (1. Petrova 3,3.4). Treba izbjegavati upotrebu kozmetičkih sredstava koja nije u skladu s dobrim ukusom i načelima kršćanske skromnosti.

Trebamo održavati čistoću i vladati se po ugledu na Krista, trudeći se da uvijek ugađamo i pravilno predstavljamo Krista, našega Gospodina. Kršćanski roditelji trebaju snagom svojeg utjecaja, uputa i autoriteta upućivati svoje sinove i kćeri da se odijevaju skromno i tako zadobiju poštovanje i povjerenje onih koji ih poznaju. Smatrajmo se dobro odjevenima samo onda kada zadovoljavamo zahtjeve skromnosti noseći ukusnu, klasičnu odjeću.

Jednostavnost

Jednostavnost je bila osnovna osobina Adventističke crkve od njezinog utemeljenja. Mi moramo i dalje biti narod koji je pozvan da živi jednostavno. Uvođenje izvanjskog sjaja u religiji uvijek prati opadanje duhovne sile. Kao što je Isusov život bio značajna suprotnost raskoši i razmetanju Njegovog vremena, tako jednostavnost i snaga adventne vijesti mora biti u izravnoj suprotnosti s raskoši svijeta našeg vremena. Bog osuđuje “nepotrebno i neumjereno trošenje novca da bi se zadovoljio ponos i ljubav prema pokazivanju” (TM 179). U skladu s ovim načelima, jednostavnost i ekonomičnost trebaju biti karakteristike naših diplomatskih svečanosti, vjenčanja u našim crkvama i u svim drugim crkvenim službama.

Suvremena sredstva komuniciranja

Poput našeg tijela, i našoj je nutrimi potrebna kvalitetna hrana za obnovu i jačanje (2. Korinćanima 4,6). Naš um mjera je naše osobnosti. Hrana za naš um od najvećeg je značenja u razvoju karaktera i postizanju životnih ciljeva. Zbog tih razloga trebamo ozbiljno procjenjivati svoje mentalne navike. Ono što čitamo, slušamo i gledamo, bilo da je riječ o knjizi, časopisu, radiju, televiziji ili internetu ili o drugim suvremenim medijima, oblikuje naš karakter i utječe na njega.

Knjige i druga literatura među najvrednijim su sredstvima obrazovanja i kulture. Zato ih treba pozorno birati i ispravno se njima koristiti. Postoji mnoštvo dobrih knjiga i časopisa; ali smo isto tako preplavljeni lošom literaturom, često najprivlačnije opremljenom, ali štetnom po moral i um. Priče o divljim pustolovinama i pomanjkanju moralnih vrijednosti, bilo da su stvarne ili izmišljene, bez obzira na to kako se prikazuju, ne pristaje ni mladima ni odraslima.

“Oni koji se prepuštaju gutanju uzbuđljivih pripovijesti, jednostavno osakaćuju svoju moralnu snagu i onesposobljuju svoj um za duboko razmišljanje i istraživanje.” (CT 135) Osim drugih štetnih posljedica čitanja romana, rečeno nam je da “ono onesposobljava dušu za razmišljanje o velikim pitanjima duž-

nosti i budućnosti” i “stvara odbojnost prema praktičnim dužnostima u životu” (CT 383).

Radio, televizija i internet promijenili su ozračje našeg suvremenog svijeta i omogućili nam lagani uvid u život, razmišljanje i aktivnosti cijelog svijeta. Oni mogu biti snažna odgojna i obrazovna sredstva, pomoću kojih možemo proširiti svoje znanje o događajima u svijetu, sudjelovati u važnim raspravama i uživati u najboljoj glazbi.

Međutim, masovni mediji, nažalost, nude svojim slušateljima i gledateljima skoro neprestano igrane filmove i druge izvedbe čiji utjecaj nije zdrav niti uzdiže. Ako ne pravimo izbor, oni će u naše domove izravno unositi nečasne programe.

Sigurnost za nas i našu djecu nalazi se u odlučnosti da uz Božju pomoć poslušamo savjet apostola Pavla: “Uostalom ... sve što je čestito ... dično ... pravedno ... nevino ... ljubezno ... na dobru glasu i što je kreposno i hvale vrijedno, to neka bude sadržaj vaših misli.” (Filipljanima 4,8)

Rekreacija i rasonoda

Rekreacija je osmišljeno osvježenje tjelesnih i duhovnih snaga. Snažan i zdrav um neće tražiti svjetovnu rasonodu, nego će naći obnovljenje snage u dobroj rekreaciji.

“Mnoge popularne zabave u današnjem svijetu, čak i među onima koji tvrde da su kršćani, teže k istom cilju kao i nezna-božačke zabave. Među njima je doista malo onih koje Sotona ne koristi za uništavanje duša. On vjekovima djeluje kroz drame da bi uzbudio strasti i veličao porok.

Sotona se služi operom, njenim veličanstvenim prikazom i očaravajućom glazbom, maskaradom, plesom, da sruši zid načela i otvori vrata tjelesnom popušanju. Na svakom skupu organiziranom zbog zadovoljstva, gdje se potiče ponos i popušta apetitu, a ljudi se navode da zaborave Boga i iz vida izgube vječne interese, Sotona svojim lancima okiva duše.” (*Patrijarši i proroci*, str. 383; vidi i str. 129)

Mi moramo izbjegavati sve što drammatizira, grafički prikazuje ili upućuje na grijeh i zločine čovječanstva – ubojstva, preljub, razbojstva i slične zločine, koji su u velikoj mjeri odgo-

vorni za pad morala. Umjesto toga, trebamo se oduševljavati Božjim velikim svijetom prirode i uočavati sklad funkcioniranja ljudskih oruđa i božanskog djelovanja.

Još jedan oblik zabave koji ima štetan utjecaj jesu društveni plesovi. "Plesna zabava ... škola je izopačenosti, strašno prokletstvo društva." (MYP 399; vidi 2. Korinćanima 6,15-18; 1. Ivanova 2,15-17; Ivan 4,4; 2. Timoteju 2,19-22; Efežanima 5,8-11; Kološanima 3,5-10)

Rekreacija je prijeko potrebna. Ali umjesto da se pridružujemo ljudima koji su "ljubitelji požude umjesto ljubitelji Boga" (2. Timoteju 3,4), naša prijateljstva i rekreacija trebaju biti kristocentrični i usredotočeni na crkvu.

Glazba

"Glazba je skladana da služi svetoj svrsi, da uzdigne misli k onome što je čisto, plemenito i uzvišeno i u duši pobudi posvećenje i zahvalnost Bogu." (*Patrijarsi i proroci*, str. 501) Isus je "pjesmom održavao zajednicu s Nebom." (*Isusov život*, str. 46)

Glazba je jedna od najuzvišenijih umjetnosti. Dobra glazba ne samo da pruža zadovoljstvo, nego uzdiže um i njeguje najprofinjenije osjećaje. Bog se često koristio duhovnim pjesmama da bi ganuo srce grešnika i doveo ih u pokajanje. Nasuprot tome, izopačena glazba razara moralnost i odvlači nas od našeg zajedništva s Bogom.

Trebamo biti vrlo oprezni u izboru glazbe u našim domovima, na društvenim okupljanjima, u školama i crkvama. Svaka melodija koja podsjeća na jazz, rock i srodne hibridne oblike, kao i riječi kojima se izražavaju nerazboriti i jeftini osjećaji, treba izbjegavati.

Zaključak

Nalazeći se usred opasnosti posljednjih dana, noseći odgovornost da što prije objavimo posljednju ponudu spasenja svijetu, suočeni sa Sudom koji će doseći svoj vrhunac uspostavljanjem sveopće pravednosti, posvetimo sebe Bogu tijelom, du-

šom i duhom, odlučni da održimo visoka mjerila življenja koja moraju obilježavati one koji čekaju povratak svojega Gospodina.

TRINAESTO POGLAVLJE

Brak, rastava braka i novi brak

Društveni odnosi

Bog nam daje društveni nagon radi našeg zadovoljstva i koristi. "Međusobnim druženjem um postaje ugladen i oplemenjen; društvenim odnosima stvaraju se poznanstva i sklapanju prijateljstva koja rezultiraju u jedinstvu srca i ozračju ljubavi koja je ugodna nebeskom oku." (6T 172)

Pravilno druženje među spolovima korisno je za oboje. Takvo druženje treba biti na visokoj razini i uz poštovanje društvenih normi koje su propisane radi naše zaštite. Sotonin je cilj izopačiti sve ono što je dobro, a izopačenje najboljeg često vodi najgoremu.

Danas se do zabrinjavajućih razmjera odbacuju ideali koji ove društvene odnose čine sigurnim i sretnim. Pod utjecajem strasti, nezauzdanih moralnim i religijskim načelima, druženje među spolovima uvelike se izrodilo u pretjeranu slobodu i raspuštenost, spolnu izopačenost, incest i spolno zlostavljanje djece.

Milijuni ljudi odbacili su biblijska mjerila ponašanja i mijenjaju sveto iskustvo braka i roditeljstva za gorke, bolesne plodove grijeha. Ova zla ne samo da uništavaju obiteljsku strukturu društva, nego raspad obitelji zauzvrat pojačava i hrani druga zla. Posljedica su razoren život djece i očajno stanje mladih. Učinci na društvo su i razorni i kumulativni.

Ova zla postaju sve otvorenija i sve su veća prijetnja idealima i ciljevima kršćanskog doma. Preljub, pornografija, zlostavljanje svih vrsta (uključujući spolno zlostavljanje bračnog druga, djece i starijih), incest i homoseksualna i lezbijaska praksa

spadaju u izopačenja Božjeg iskonskog nauma i oslikavaju slomljenost čovječanstva. Dok se odbacuje jasno značenje stranica Pisma (vidi Izlazak 20,14; Levitski zakonik 18,22.29; 29,13; 1. Korinćanima 6,9; 1. Timoteju 1,10; Rimljanima 1,20-32), i dok se njihova upozorenja odbacuju, a prihvaćaju ljudska mišljenja, prevladava neizvjesnost i zabuna. Još od davnina, u starim civilizacijama, Sotonin plan uvijek je bio navesti ljude da zaborave Boga kao svojeg Stvoritelja koji je stvorio čovjeka na svoju sliku. On je stvorio "muško i žensko" (Postanak 1,27).

Premda nas Božja riječ upozorava na ponižavajuće rezultate koje opsjednutost seksom i težnja za tjelesnim zadovoljstvom pokazuje u svijetu, Krist je došao uništiti Sotonina djela i ponovno uspostaviti poremećene odnose ljudi s njihovim Stvoriteljem. Iako smo po Adamu pali i postali zarobljenici grijeha, kad smo u Kristu, mi primamo potpuni oprost i pravo da iznova odaberemo bolji put i potpunu obnovu. Zahvaljujući križu i sili Svetoga Duha, svi se možemo osloboditi od stiska grešnih djela dok se obnavljamo na sliku svojega Stvoritelja. Kao roditelji i duhovni vođe mladih, moramo imati razumijevanje za njihove probleme, pružiti im kršćansko društveno okruženje i duhovno im se približiti kako bismo im prenijeli ideale, nadahnuće i snagu kršćanstva.

Kakve god bile pogreške naših roditelja ili vršnjaka, naša je odgovornost i prednost da poznamo i držimo se najviših kršćanskih ideala za muškarce i žene. Mi možemo izgraditi kršćanski karakter koji će nas učiniti otpornima prema zlu i pomoći nam da vršimo pozitivan utjecaj u društvu predanim čitanjem Biblije, dubokim poznavanjem djela prirode, strogim čuvanjem svetih snaga tijela, ozbiljnim nakanama, neprestanom molitvom i iskrenom, nesebičnom službom drugima.

Društvena okupljanja mladih i starih trebaju biti prigode za sretno zajedništvo i razvoj snaga uma i duše, a ne za plitku i jeftinu zabavu. Kvalitetna glazba, plemeniti razgovori, dobre recitacije, odgovarajući filmovi, pomno odabrane edukativne igre i, iznad svega, pravljenje i provođenje planova za misijske napore, blagoslovit će i osnažiti život mnogih. Odjel za mlade pri Generalnoj konferenciji izdao je korisne informacije i praktične prijedloge za vođenje društvenih okupljanja i savjete u

drugim društvenim odnosima.

Naš je dom najbolje mjesto za društvena okupljanja. U velikim središtima gdje je nemoguće imati ovakva okupljanja po domovima i gdje nemamo svoj društveni centar, trebamo osigurati mjesto lišeno razornih utjecaja po kršćanska mjerila, umjesto da se okupljamo na mjestima koja se obično koriste za komercijalnu zabavu i sportove kao što su dvorane i klizališta, koja mogu navesti na ozračje suprotno kršćanskim mjerilima.

Medugeneracijsko druženje

Medugeneracijsko druženje, sretno i srdačno prijateljevanje starijih i mladih, jedan je od najzdravijih utjecaja u životu djece i mladih. "Postoji opasnost da roditelji i učitelji ... ne uspiju uspostaviti dobre društvene odnose sa svojom djecom ili školarcima." (CT 76) Dužnost je naših domova, škola i drugih ustanova da se pobrinu za moral i dobar glas onih koji su nam dani na brigu. Kao roditelji mi trebamo snažno podupirati propise ustanova koje služe našim mladima i djeci, i uvesti iste mjere zaštite u svojim domovima. Kako bismo to omogućili, moramo postati dobrodošli prijatelji svojoj djeci. Međutim, odgovornost počiva uglavnom na samim mladima da druženje sa starijima učine časnim i sretnim odnosom.

Zaruke

Smatra se da je vrijeme zaruka razdoblje pripreme kad se mladić i djevojka, koji su već postali privlačni jedno drugome, temeljitije upoznaju i pripremaju za planirani brak.

"Neka oni koji razmišljaju o bračnoj zajednici ocijene svaki osjećaj i zapaze svaku crtu karaktera onoga s kim žele povezati svoju životnu sudbinu. Neka svaki korak prema bračnoj vezi bude obilježen skromnošću, jednostavnošću, iskrenošću i ozbiljnim ciljem da se proslavi Bog. Brak utječe na cijeli život u ovom svijetu i u svijetu koji dolazi. Iskreni kršćanin neće praviti planove koje Bog ne bi mogao odobriti." (MH 359)

Nepridržavanje ovih načela tijekom kršćanskih zaruka mo-

že dovesti do tragedije. Jedinstvo muža i žene u idealima i ciljevima uvjet je za sretan i uspješan dom. Vjerske razlike vjerojatno će pomračiti sreću doma u kojem bračni drugovi različito vjeruju te dovesti do zbrke, neprilika i neuspjeha u odgoju djece. Biblija savjetuje: “Ne budite s nevjernicima pod jednim te istim jarmom.” (2. Korinćanima 6,14)

“Obiteljska veza je najprisnija, najnježnija i najsvetija zajednica na Zemlji. Ustanovljena je da bude blagoslov čovječanstvu. Ona i jest blagoslov gdje god se u brak ulazi razumno, u strahu Božjemu i s dužnim razmatranjem njegovih odgovornosti.” (AH 18)

Štovanje Boga, svetkovanje subote, rekreacija, druženje, upotreba financijskih sredstava i odgoj djece komponente su sretnih obiteljskih odnosa. Budući da razlike u ovim područjima mogu često dovesti do razaranja odnosa, do obeshrabrenja i čak do potpunog gubitka kršćanskog iskustva, odgovarajuća priprema za brak treba uključiti i prijebračno pastoralno savjetovanje u ovim područjima. “‘Idu li dvojica zajedno da se ne dogovore?’ (Amos 3,3) Sreća i blagostanje bračnog odnosa ovisi o jedinstvu obiju strana, a među vjernicima i nevjernicima postoji radikalna razlika u ukusima, sklonostima i ciljevima. Oni služe dva gospodara među kojima ne može biti sloge. Bez obzira na to koliko su nečija načela čista i ispravna, utjecaj nevjernog bračnog druga uvijek će odvoditi od Boga.” (*Patrijarsi i proroci*, str. 138)

Duh proroštva dosljedno govori protiv braka između “vjernika i nevjernika” i upozorava protiv udruživanja s drugim kršćanima koji “nisu prihvatili istinu za ovo vrijeme” (5T 364). Brakovi imaju više izgleda da potraju i da se u obitelji ispuni Božji plan ako su muž i žena ujedinjeni i povezani zajedničkim duhovnim vrijednostima i načinom života. Zbog toga Crkva snažno ustaje protiv brakova između adventista i pripadnika drugih religija i snažno poziva svoje pastore da ne obavljaju takva vjenčanja.

Crkva priznaje da je isključivo pravo svakog člana da donese konačnu odluku u vezi s izborom bračnog druga. Međutim, Crkva se nada da će vjernik koji izabere bračnog druga koji nije član Crkve, shvatiti i prihvatiti da se od adventističkog

pastora, koji se zavjetovao da će uzdizati gore spomenuta načela, ne treba očekivati obavljanje takvog vjenčanja.

Ako vjernik uđe u takav brak, crkva treba pokazati ljubav i brigu s ciljem da potakne bračni par prema ostvarivanju potpunog jedinstva s Kristom.

Brak

Brak je božanska ustanova koju je sam Bog uspostavio prije pada u grijeh, kada je sve, uključujući i brak, bilo “vrlo dobro” (Postanak 1,31). “Stoga će čovjek ostaviti oca i majku, da prione uza svoju ženu, i bit će njih dvoje jedno tijelo.” (Postanak 2,24) “Bog je obavio prvo vjenčanje. Tako je Stvoritelj svemira osnivač ove ustanove. ‘Ženidba neka bude u časti’ (Hebrejima 13,4); brak je bio jedan od prvih darova Boga čovjeku, i to je jedna od dviju ustanova koje je Adam nakon pada ponio sa sobom izvan vrata Raja.” (AH 25,26)

Bog je zamislio da brak između Adama i Eve bude uzor svim budućim brakovima, a Krist je potvrdio ovaj izvorni koncept: “Zar niste čitali: Stvoritelj od početka muško i žensko stvori ih i reče: ‘Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu: i dvoje njih bit će jedno tijelo?’ Tako više nisu dvoje, nego jedno tijelo. Što, dakle, Bog združi, čovjek neka ne rastavlja.” (Matej 19,4-6) Stoga je brak, uspostavljen od Boga, monogamni, heteroseksualni odnos između jednog muškarca i jedne žene.

Brak je doživotna odanost između muškarca i žene, te između bračnog para i Boga (Marko 10,2-9; Rimljanima 7,2). Pavao ukazuje na to da je odanost koju Krist pokazuje prema Crkvi model odnosa između muža i žene (Efežanima 5,31.32). Bog je namijenio da brak bude stalan kao što je stalan Kristov odnos s Crkvom.

Spolna intimnost u braku sveti je dar od Boga ljudskoj obitelji. To je sastavni dio braka, odvojen samo za brak (Postanak 2,24; Izreke 5,5-20). Takva intimnost, određena kako bi se dijelila isključivo između muža i žene, promiče sve veću bliskost, sreću i sigurnost i osigurava opstanak ljudskog roda.

Jedinstvo u braku postiže se uzajamnim poštovanjem i lju-

bavlju. U braku ne postoji nadmoćniji (Efežanima 5,21-28). "Brak, zajednica za cijeli život, simbol je zajednice između Krista i Njegove Crkve. Duh koji Krist pokazuje prema Crkvi istodobno je duh koji muž i žena trebaju pokazivati jedno prema drugom." (7T 46) Božja riječ osuđuje nasilje u osobnim odnosima (Postanak 6,11.13; Psalam 11,5; Izaija 58,4.5; Rimljanima 13,10; Galaćanima 5,19-21). Kristov duh je duh ljubavi i prihvaćanja, nastojanja da se uzdigne i izgradi onaj drugi, a ne zlostavlja ili podcjenjuje (Rimljanima 12,10; 14,19; Efežanima 4,26; 5,28.29; Kološanima 3,8-14; 1. Solunjanima 5,11). Među Kristovim sljedbenicima nema mjesta tiranskoj vlasti i zloupotrebi moći (Matej 20,25-28; Efežanima 6,4). Nasilje u braku i obitelji je odvratno (vidi AH 343).

"Ni muž ni žena ne smije težiti za vlašću. Gospodin je postavio načelo koje nas treba voditi u ovom predmetu. Muž treba njegovati svoju ženu kao što Krist njeguje Crkvu. A žena treba poštovati i voljeti svojega muža. Oboje trebaju njegovati duh dobrote, odlučni da nikada neće ožalostiti ili povrijediti drugoga." (7T 47)

Pojava grijeha nepovoljno je utjecala na brak. Kada su Adam i Eva sagriješili, izgubili su jedinstvo koje su imali s Bogom i jedno s drugim (Postanak 3,6-24). Njihov odnos postao je obilježen krivnjom, sramom, optuživanjem i boli. Gdje god vlada grijeh, njegove tužne posljedice na brak očituju se kao otuđenje, nevjera, zanemarivanje, zlostavljanje, spolna izopačenost, vladavina jednog partnera nad drugim, nasilje, razdvajanje, napuštenost i rastava.

Brakovi koji uključuju više od jednog muža i jedne žene također su posljedica utjecaja grijeha na bračnu ustanovu. Takvi brakovi, iako su postojali u starozavjetno vrijeme, nisu u skladu s božanskim naumom. Božji plan za brak zahtijeva od Njegovog naroda da odbaci običaje popularne kulture koji su u sukobu s biblijskim pogledom.

Kršćanski pojam braka uključuje sljedeća načela:

1. Obnova božanskog ideala *u Kristu* – Otkupljujući svijet od grijeha i njegovih posljedica, Bog nastoji obnoviti brak u njegovom izvornom idealu. Taj se ideal treba ostvariti u živo-

tu onih koji su ponovno rođeni u Kristovom kraljevstvu, onih čija su srca posvećena Svetim Duhom i kojima je prvenstveni cilj veličanje Gospodina Isusa Krista. (Vidi također 1. Petrova 3,7; TMB 64.)

2. *Obnova jedinstva i jednakosti u Kristu* – Evanđelje naglašava ljubav i podložnost muža i žene jedno drugome (1. Korinćanima 7,3.4; Efežanima 5,21). Uzor za muževno vodstvo je samopožrtvovna ljubav i služba koju Krist pokazuje prema Crkvi (Efežanima 5,24.25). I Petar i Pavao govore o potrebi za poštivanjem u bračnom odnosu (1. Petrova 3,7; Efežanima 5,22.23).

3. *Milost dostupna svima* – Bog nastoji obnoviti cjelovitost i pomiriti sa sobom sve one koji nisu uspjeli dostići božanska mjerila (2. Korinćanima 5,19). To uključuje one koji su doživjeli raspad svojeg bračnog odnosa.

4. *Uloga Crkve* – Mojsije u Starom zavjetu i Pavao u Novom bavili su se problemima uzrokovanim raskidom braka (Ponovljeni zakon 24,1-5; 1. Korinćanima 7,11). Obojica su, poštujući i potvrđujući ideal, radili konstruktivno dok su nastojali spasiti one koji nisu ispunili božanska mjerila. Slično tome, Crkva je danas pozvana da uzdigne i potvrdi Božji ideal za brak, a da istodobno bude zajednica oprosta, pomirenja i iscjeljenja, pokazujući razumijevanje i suosjećanje kad se pojave bračne nesuglasice.

Rastava braka

Budući da je rastava u suprotnosti s Božjim izvornim planom prigodom stvaranja braka (Matej 19,3-8; Marko 10,2-9), Biblija o tome ne šuti. Zbog pale ljudske naravi došlo je do pojave rastave pa je dan biblijski propis kako bi ograničio štetu koju je rastava izazvala (Ponovljeni zakon 24,1-4). Biblija uvijek iznova uzdiže brak i ne odobrava rastavu, već opisuje radosti bračne ljubavi i vjernosti (Izreke 5,18-20; Pjesma 2,16; 4,9-5,1), uspoređuje odnos između Boga i Njegovog naroda s bračnim odnosom (Izaija 54,5; Jeremija 3,1), usredotočuje se na mogućnost oprosta i obnove braka (Hošea 3,1-3) te ukazuje na Božje gnušanje nad rastavom i patnjom koju ona uzrokuje (Ma-

lahija 2,15.16). Isus je obnovio pogled na brak s gledišta stvaranja kao na cjeloživotnu odanost između muškarca i žene i između bračnog para i Boga (Matej 19,4-6; Marko 10,6-9). Mnoge biblijske upute uzdižu brak i nastoje ispraviti probleme koji slabe ili razaraju temelje braka (Efežanima 5,21-33; Hebrejima 13,4; 1. Petrova 3,7).

Brak počiva na načelima ljubavi, odanosti, jedinstva, povjerenja i potpore, čega se drže oba bračna druga u poslušnosti Bogu (Postanak 2,24; Matej 19,6; 1. Korinćanima 13; Efežanima 5,21-29; 1. Solunjanima 4,1-7). Kada se ta načela krše, Sveto pismo upozorava da tragične okolnosti mogu uništiti brak.

Božanska milost jedini je lijek za prekid bračnih odnosa i rastavu. Kada brak doživi neuspjeh, bivši bračni drugovi trebaju biti pozvani da ispitaju svoje iskustvo i da se upitaju koja je Božja volja za njihov život. Bog daje utjehu onima koji su bili povrijeđeni. Bog jednako tako prihvaća pokajanje pojedinaca koji su počinili najrazornije grijehove, čak i one koji nose sa sobom nepopravljive posljedice (2. Samuelova 11,12; Psalam 34,18; 86,5; Joel 2,12.13; Ivan 8,2-11; 1. Ivanova 1,9).

Pismo prepoznaje preljub i blud (Matej 5,32) i odbacivanja od strane bračnog druga koji nije vjernik (1. Korinćanima 7,10-15) kao razloge za rastavu.

U Bibliji nema izravnih savjeta o ponovnom sklapanju braka nakon rastave. Međutim, iz Isusovih riječi u Mateju 19,9 može se pouzdano zaključiti da se omogućava ponovni brak partnera koji je ostao vjeran, a čiji je bračni drug bio nevjeran bračnom zavjetu.

Stav Crkve prema rastavi i ponovnom braku

Priznajući biblijski nauk o braku, Crkva je svjesna da bračni odnosi u velikom broju slučajeva nisu idealni. Problem rastave i sklapanja novog braka može se sagledati u njegovom pravom svjetlu jedino kad se na njega gleda s nebeskog stajališta uzimajući u obzir događaje u Edenskom vrtu.

U Božjem svetom planu za naš svijet središnju vrijednost zauzima stvaranje bića načinjenih po Njegovom obličju, koja su se trebala množiti i napuniti Zemlju te živjeti zajedno u či-

stoći, skladu i sreći. On je stvorio Evu od dijela Adamova tijela i dao je Adamu za ženu. Tako je utemeljen brak čiji je autor bio sam Bog i koji je obavio prvo vjenčanje. Kada je Bog otkrio Adamu da je Eva kost od njegove kosti i tijelo od njegovog tijela, u njegovom se umu nikada nije mogla pojaviti sumnja da su njih dvoje jedno tijelo. Ni u jednom umu tog svetog para nije mogla nastati sumnja u Božju namjeru da njihov dom traje vječno.

Crkva se bez ikakvog ograničenja drži ovakvog pogleda na brak i dom vjerujući da bi snižavanje uzvišenosti ovog stajališta istodobno značilo snižavanje nebeskog ideala. Vjerovanje da je brak božanska ustanova počiva na Svetom pismu. Prema tome, svako razmišljanje i raspravljanje na zamršenom području rastave i sklapanja novog braka mora se stalno usklađivati sa svetim idealom otkrivenim u Edenu. Crkva vjeruje u Božji zakon; ona također vjeruje u Božju milost koja prašta. Ona vjeruje da pobjedu i spasenje na isti način mogu primiti oni koji su sagriješili u pitanju rastave i sklapanja novog braka, kao i oni koji su prekršili bilo koje drugo Božje sveto načelo.

Ništa od onoga što ovdje iznosimo ne namjerava umanjiti Božju milost ili Božje praštanje. U Božjem strahu Crkva ovdje iznosi načela i pravila koja treba primijeniti u slučaju sklapanja braka, rastave i sklapanja novog braka.

Iako je prvo vjenčanje obavio sam Bog, mi smo svjesni da se ljudi danas pokoravaju zakonima građanskih vlasti. Prema tome, brak ima svoj božanski i građanski aspekt. Božanski aspekt je podložan Božjim zakonima, a građanski državnim zakonima.

U skladu s ovim naučavanjima, sljedeće izjave iznose stav Adventističke crkve:

1. Kada je Isus rekao: "Neka se čovjek ne rastavlja", On je utvrdio pravilo ponašanja za Crkvu u razdoblju milosti, koje mora uvijek biti iznad svih građanskih zakonskih odredaba ako se one ne bi slagale s tumačenjem božanskog zakona o bračnom odnosu. On ovdje iznosi pravilo kojega se Njegovi sljedbenici trebaju pridržavati bez obzira na to što država ili sredina u kojoj žive dopuštaju možda veću slobodu.

"U propovijedi na Gori Isus je jasno izjavio da se bračna

veza ne može raskinuti, osim u slučaju nevjernosti bračnom zavjetu.” (*Misli s Gore blaženstava*, str. 58; Matej 5,32; vidi i Matej 19,9)

2. Kršenjem bračnog zavjeta smatra se preljub ili blud. Međutim, novozavjetna riječ “blud” uključuje i neke druge oblike spolne izopačenosti (1. Korinćanima 6,9; 1. Timoteju 1,9.10; Rimljanima 1,24-27). Stoga se seksualne nastranosti, uključujući incest, seksualno zlostavljanje djece te homoseksualnost također smatraju zloupotrebama spolne moći i kršenjem božanske namjere za brak. Kao takve, one su razlog za razdvajanje ili rastavu.

Iako Biblija dopušta rastavu braka u gore navedenim slučajevima, kao i u slučaju napuštanja od strane nevjernog bračnog druga (1. Korinćanima 7,10-15), Crkva i oni kojih se taj problem tiče trebaju učiniti ozbiljne napore radi pomirenja pozivajući bračne drugove da pokažu jedno prema drugom Kristov duh praštanja i spremnost za obnavljanje bračne veze. Crkva je pozvana da se prema bračnom paru odnosi s ljubavlju i željom da mu pomogne u procesu pomirenja.

3. U slučaju da pomirenje nije postignuto, bračni drug koji je ostao vjeran svojem zavjetu i bračnom drugu koji je pogazio bračno obećanje, ima biblijsko pravo da se razvede i da sklopi novi brak.

4. Bračni drug koji je prekršio bračni zavjet, (vidi prethodne točke 1 i 2) treba biti podvrgnut crkvenoj disciplini od strane mjesne crkve. Ako se prijestupnik iskreno pokaje, treba mu izreći crkveni ukor za određeno vrijeme, što je bolje nego da ga se isključuje iz crkvenog članstva. Bračni drug koji ne pokazuje potpuno i iskreno pokajanje, treba biti isključen iz Crkve. U slučaju da je prekršaj bio tako očit da je nanio javnu sramotu Božjem djelu, crkva, da bi održala svoja visoka mjera i dobro ime, može isključiti takvog pojedinca iz redova vjernika.

Bilo koja od ovih disciplinskih mjera treba se primijeniti od strane Crkve na način na koji će se postići dva cilja crkvene discipline – popraviti i spasiti. U Kristovom evanđelju otkupiteljska strana discipline uvijek je povezana s istinskom preobrazbom grešnika u novo stvorenje u Isusu Kristu.

5. Bračni drug koji je prekršio bračni zavjet i koji se razveo, nema moralno pravo na brak s drugom osobom dokle god bračni drug koji je ostao vjeran živi i ostaje neoženjen/neudana i živi moralnim načinom života. Ako to ipak učini, treba biti isključen iz članstva. Isto tako treba biti isključena i osoba s kojom je zasnovao brak, ako je vjernik Crkve.

6. Međutim, treba priznati da su odnosi u braku ponekad tako poremećeni da je bolje i za muža i za ženu da se odvoje. “A oženjenima zapovijedam, ne ja, nego Gospodin: žena neka se od muža ne rastavlja – ako se ipak rastavi, neka ostane neudana ili neka se s mužem pomiri – i muž neka ne otpušta žene.” (1. Korinćanima 7,10-11) U mnogim takvim slučajevima briga za djecu, sređivanje imovinskih odnosa ili čak osobna sigurnost zahtijevaju nužne promjene u bračnom statusu. U takvim slučajevima moglo bi se dopustiti ono što se u nekim zemljama naziva “zakonskim odvajanjem”. Međutim, u nekim građanskim pravosuđima takvo se odvajanje postiže samo rastavom.

Odvajanje ili rastava kojoj je uzrok fizičko nasilje, ili ako nije bilo “nevjernosti bračnom zavjetu” (vidi prethodne točke 1 i 2), ne daje nijednoj strani biblijsko pravo na ponovni brak ako druga strana u međuvremenu nije zasnovala brak, učinila preljub ili razvrat, ili umrla. Ako bi vjernik koji je na ovaj način rastavljen zasnovao novi brak, ako je član crkve, treba biti isključen. Isto tako treba biti isključena i osoba s kojom je ovaj vjernik zasnovao novi brak ako je vjernik crkve.

7. Bračni drug koji je prekršio svoj bračni zavjet, rastavio se, bio isključen i zasnovao novi brak, ili osoba koja se rastala iz bilo kojeg razloga osim navedenog u točki 1 i 2 pa je zasnovala novi brak te je bila isključena iz crkve, treba se smatrati neprikladnom za primanje u redove vjernika, osim u slučajevima koji su navedeni u daljnjem tekstu.

8. Bračni ugovor nije samo svet, već postaje i vrlo složen ako, na primjer, uključuje i djecu. Zbog toga, prilikom zahtjeva za ponovno primanje u redove vjernika, mogućnosti koje se pružaju pokajniku mogu biti jako ograničene. Njegovu molbu za ponovno primanje, prije nego što crkva donese konačnu odluku, crkva preko propovjednika ili okružnog starješine tre-

ba iznijeti pred konferencijski odbor radi savjeta i preporuke o mogućim koracima koje bi pokajnik trebao učiniti radi ponovnog primanja u članstvo.

9. Ponovno primanje u članstvo onih koji su bili isključeni zbog razloga navedenih u prethodnim točkama obično će se izvršiti na temelju ponovnog krštenja.

10. Kada osoba koja je bila isključena iz redova vjernika bude ponovno primljena u crkveno članstvo, kako je to predviđeno u točki 8, treba se na svaki način pobrinuti da se očuva jedinstvo i sklad u crkvi time što se takvoj osobi neće davati služba vođe, a posebno služba koja zahtijeva obred rukopolažanja, osim nakon vrlo brižljivog savjetovanja sa službenicima konferencije.

11. Nijedan adventistički pastor nema pravo sklapati drugi brak ako se radi o osobi koja prema propisima prethodnih stavaka nema biblijsko pravo na novi brak.

Obiteljski odjel u mjesnoj crkvi

Crkva kao Kristovo otkupiteljsko oruđe treba služiti svojim članovima u svim njihovim potrebama i njegovati svakoga, kako bi svi mogli rasti i stjecati zrelo kršćansko iskustvo. To je osobito važno kada se članovi suočavaju sa životnim odlukama kao što je brak i sa stresnim iskustvima poput rastave braka. Kada je brak dvoje ljudi u opasnosti da se raspadne, bračni drugovi, ali i članovi crkvene obitelji trebaju uložiti svaki napor da se postigne pomirenje u skladu s božanskim načelima za obnovu poremećenih odnosa (Hošea 3,1-3; 1. Korinćanima 7,10.11; 13,4-7; Galaćanima 6,1).

Materijali koji mogu biti od pomoći članovima u razvoju snažnog kršćanskog doma mogu se dobiti preko crkve ili neke druge crkvene organizacije. Ti materijali uključuju: (1) programe savjetovanja za zaručnike koji su na putu sklapanja braka, (2) programe poduke za bračne parove s njihovim obiteljima i (3) programe potpore za razorene obitelji i rastavljene pojedince.

Pastoralna potpora od izuzetnog je značenja na području poduke i savjetovanja bračnih drugova, te liječenja i obnove u

slučaju rastave. U slučaju rastave, uloga je pastora da djeluje disciplinski i da podupire. To uključuje razmjenu važnih informacija, od kojih neke mogu biti osjetljive i njima se mora pristupati s velikom diskrecijom. Međutim, to etičko pitanje samo po sebi ne bi trebalo biti temelj za izbjegavanje disciplinskih mjera koje su prethodno utvrđene u odjeljcima 1-11.

Baš kao što Bog prašta, tako su i vjernici pozvani da oprostite i prihvate one koji su pali (Izaija 54,5-8; Matej 6,14.15; Efežanima 4,32). Biblija poziva na strpljenje, suosjećanje i oprost u kršćanskoj skrbi za one koji su pogriješili (Matej 18,10-20; Galaćanima 6,1.2). Dok su pojedinci pod disciplinskim mjerama, bilo pod ukorom ili su izbrisani iz članstva, Crkva, kao oruđe Božjeg poslanja u svijetu, treba uložiti svaki napor kako bi se s njima održao kontakt radi duhovne njege.

ČETRNAESTO POGLAVLJE

Temeljna vjerovanja adventista sedmog dana

Adventisti sedmoga dana prihvaćaju Bibliju kao svoje jedino pravilo vjerovanja i drže određena temeljna vjerovanja iz nauka Svetog pisma. Sljedeća temeljna vjerovanja kako su ovdje iznesena, prema shvaćanju Crkve izraz su nauka Pisma. Revizija ovako izraženih vjerovanja moguća je na zasjedanju Generalne konferencije kada Sveti Duh dovede Crkvu do potpunijeg razumijevanja biblijskih istina ili nađe bolji jezik kojim će izraziti doktrine svete Božje riječi.

1. Sveto pismo

Sveto pismo, Stari i Novi zavjet, pisana je Božja riječ, dana božanskim nadahnućem preko svetih Božjih ljudi koji su govorili i pisali pod utjecajem Svetoga Duha. U svojoj Riječi Bog je povjerio čovjeku znanje koje mu je potrebno za spasenje. Sveto pismo je nepogrešivo otkrivenje Njegove volje. Ono je mjerilo karaktera, ispit iskustva, autoritativno otkrivenje istine i vjerodostojni izvještaj o Božjem djelovanju u povijesti. (2. Petrova 1,20,21; 2. Timoteju 3,16,17; Psalam 119,105; Izreke 30,5,6; Izaija 8,20; Ivan 17,17; 1. Solunjanima 2,13; Hebrejima 4,12)

2. Trojstvo

Postoji jedan Bog: Otac, Sin i Sveti Duh, jedinstvo triju vječnih Osoba. Bog je besmrtn, svemoguć, sveznajuć, iznad svega i uvijek prisutan. On je neograničen i izvan moći ljudske spoznaje, pa ipak poznat po onome kako se sam otkrio. On je

vječno dostojan da Ga obožava, poštuje i da Mu služi sve što je stvoreno. (Ponovljeni zakon 6,4; Matej 28,19; 2. Korinćanima 13,14; Efežanima 4,4-6; 1. Petrova 1,2; 1. Timoteju 1,17; Otkrivenje 14,7)

3. Otac

Bog vječni Otac je Stvoritelj, Izvor, Održavatelj i Vladar svega što je stvoreno. On je pravedan i svet, milostiv i milosrdan, spor na srdžbu i obilan u nepokolebljivoj ljubavi i vjernosti. Osobine i moći koje pokazuju Sin i Sveti Duh također su otkrivenja o Ocu. (Postanak 1,1; Otkrivenje 4,11; 1. Korinćanima 15,28; Ivan 3,16; 1. Ivanova 4,8; 1. Timoteju 1,17; Izlazarak 34,6; Ivan 14,9)

4. Sin

Bog vječni Sin utjelovio se u Isusu Kristu. Po Njemu je sve stvoreno, otkriven Božji karakter, postignuto spasenje čovječanstva i On će suditi svijetu. Vječni pravi Bog postao je i pravi čovjek Isus Krist. Bio je začet po Svetome Duhu i rođen od djevice Marije. Živio je i iskusio kušnje kao ljudsko biće, ali je primjerom savršeno pokazao Božju pravdu i ljubav. Svojim čudima pokazao je Božju moć i posvjedočio se kao obećani Mesija. Stradao je i umro dragovoljno na križu za naše grijeha umjesto nas, uskrsnuo je iz mrtvih i uznio se da bi u nebeskom Svetišću služio za nas. On će ponovno doći u slavi da konačno oslobodi svoj narod i obnovi Zemlju. (Ivan 1,1-3.14; Kološanima 1,15-19; Ivan 10,30; 14,9; Rimljanima 6,23; 2. Korinćanima 5,17-19; Ivan 5,22; Luka 1,35; Filipljanima 2,5-11; Hebrejima 2,9-18; 1. Korinćanima 15,3.4; Hebrejima 8,1.2; Ivan 14,1-3)

5. Sveti Duh

Bog vječni Duh aktivno je sudjelovao s Ocem i sa Sinom u stvaranju, utjelovljenju i otkupljenju. On je nadahnjivao pisce Svetoga pisma. On je Kristov život ispunio silom. On privlači i osvjedočava ljude; one koji se odazovu, obnavlja i preobražava u Božje obličje. Poslan od Oca i Sina da uvijek bude s Njegovom djecom, On daje Crkvi duhovne darove, ospo-

sobljava je da svjedoči za Krista i u skladu sa Svetim pismom upućuje u cijelu istinu. (Postanak 1,1.2; Luka 1,35; 4,18; Djela 10,38; 2. Petrova 1,21; 2. Korinćanima 3,18; Efežanima 4,11.12; Djela 1,8; Ivan 14,16-18,26; 15,26,27; 16,7-13)

6. Stvaranje

Bog je Stvoritelj svega. U Svetom pismu je otkrio autentični izvještaj o svojoj stvaralačkoj djelatnosti. Za šest dana Gospodin je stvorio “nebo i zemlju” i sve živo na Zemlji i otpočeo sedmog dana prvog tjedna. Tako je ustanovio subotu kao trajnu uspomenu na Njegovo završeno stvaralačko djelo. Prvi muškarac i žena stvoreni su po Božjem obličju kao kruna stvaranja. Dano im je da upravljaju Zemljom i da se o njoj odgovorno brinu. Kad je stvaranje svijeta bilo završeno, sve je bilo “veoma dobro”, te je objavljivalo Božju slavu. (Postanak 1.2; Izlazak 20,8-11; Psalam 19,1-6; 33,6.9; 104; Hebrejima 11,3)

7. Ljudska narav

Muškarac i žena bili su stvoreni po Božjem obličju s individualnošću, sposobnošću i slobodom da misle i djeluju. Iako su bili stvoreni kao slobodna bića, svatko je od njih bio nedjeljivo jedinstvo tijela, uma i duha, čiji su život, dah i sve ostalo ovisili o Bogu. Kad naši praroditelji nisu poslušali Boga i kad su se htjeli osloboditi ove ovisnosti, pali su sa svojeg uzvišenog položaja koji su uživali pred Bogom. Izgubili su savršeno Božje obličje i postali podložni smrti. Njihovi potomci dijele s njima ovu grešnu narav i njezine posljedice. Rađaju se sa slabostima i sklonostima k zlu. No Bog je u Kristu pomirio svijet sa sobom te svojim Duhom obnavlja u smrtnicima koji se kaju obličje njihova Stvoritelja. Stvoreni Bogu na slavu pozvani su da ljube Njega i jedan drugoga, i da se brinu za sredinu u kojoj žive. (Postanak 1,26-28; 2,7; Psalam 8,4-8; Djela 17,24-28; Postanak 3; Psalam 51,5; Rimljanima 5,12-17; 2. Korinćanima 5,19.20; Psalam 51,10; 1. Ivanova 4,7.8.11.20; Postanak 2,15)

8. *Velika borba*

Cijelo je čovječanstvo sada uključeno u veliku borbu između Krista i Sotone u odnosu na Božji karakter, Njegov Zakon i Njegovu vlast u svemiru. Ovaj je sukob započeo na Nebu kad je jedno stvoreno biće, obdareno slobodom izbora, u želji za vlašću postalo Sotonom, Božjim neprijateljem, i povelu u pobunu dio anđela. To je biće, Sotona, unijelo duh pobune i u ovaj svijet kad je navelo Adama i Evu na grijeh. Njihov grijeh uzrokovao je izopačivanje Božjeg lika u čovjeku, nered u stvorenom svijetu i napokon njegovo konačno uništenje u vrijeme sveopćeg potopa. Pred očima svega što je stvoreno ovaj svijet je postao pozornicom sveopćeg sukoba u kojem će na kraju Bog ljubavi biti opravdan. Da bi pomogao svojem narodu u ovoj borbi, Krist šalje Svetoga Duha i vjerne anđele da ga vode, štite i pomažu mu na putu spasenja. (Otkrivenje 12,4-9; Izaija 14,12-14; Ezekiel 28,12-18; Postanak 3; Rimljanima 1,19-32; 5,12-21; 8,19-22; Postanak 6-8; 2. Petrova 3,6; 1. Korinćanima 4,9; Hebrejima 1,14)

9. *Kristov život, smrt i uskrsnuće*

Kristovim životom savršene poslušnosti Božjoj volji, Njegovim trpljenjem, smrću i uskrsnućem, Bog je čovjeku pribavio jedino sredstvo očišćenja od grijeha. Tako oni koji vjerom prihvaćaju ovo očišćenje mogu imati vječni život, a sve što je stvoreno može bolje razumjeti Stvoriteljevu beskrajnu i svetu ljubav. Savršeno očišćenje pomiruje pravednost Božjeg zakona i milosrđe Njegovog karaktera, jer ono ujedno osuđuje naš grijeh i pruža nam oprost. Kristova smrt je zamjena za našu smrt, ona pomiruje i preobražava. Kristovo uskrsnuće najavljuje Božju pobjedu nad silama zla, a onima koji prihvaćaju očišćenje On osigurava konačnu pobjedu nad grijehom i smrću. Kristova pobjeda nad smrću proglašava Ga Gospodinom pred kojim će se pokloniti svako koljeno na nebesima i na zemlji. (Ivan 3,16; Izaija 53; 1. Petrova 2,21.22; 1. Korinćanima 15,3.4.20-22; 2. Korinćanima 5,14.15.19-21; Rimljanima 1,4; 3,25; 4,25; 8,3.4; 1. Ivanova 2,2; 4,10; Kološanima 2,15; Filipljanima 2,6-11)

10. Iskustvo spasenja

Beskrajna Božja ljubav i milost učinile su Krista, koji nije znao za grijeh, grijehom radi nas, da bismo mi u Njemu mogli postati pravednici pred Bogom. Vođeni Svetim Duhom mi osjećamo potrebu za pokajanjem, priznajemo svoju grešnost, kajemo se za svoje prijestupe i izražavamo vjeru u Isusa kao Gospodina i Krista, našu Zamjenu i Uzor. Ovu vjeru kojom prihvaćamo spasenje daje božanska sila preko Riječi i dar je Božje milosti. Po Kristu smo opravdani, posvojeni kao Božji sinovi i kćeri i oslobođeni od vlasti grijeha. Duhom smo nanovo rođeni i posvećeni. Duh obnavlja naš um, upisuje Božji zakon ljubavi u naše srce i daje nam silu da živimo svetim životom. Ostajući u Njemu, postajemo dionici božanske naravi i imamo sigurnost spasenja sada i na Sudu. (2. Korinćanima 5,17-21; Ivan 3,16; Galaćanima 1,4; 4,4-7; Titu 3,3-7; Ivan 16,8; Galaćanima 3,13.14. 1. Petrova 2,21.22; Rimljanima 10,17; Luka 17,5; Marko 9,23.24; Efežanima 2,5-10; Rimljanima 3,21-26; Kološanima 1,13.14; Rimljanima 8,14-17; Galaćanima 3,26; Ivan 3,3-8; 1. Petrova 1,23; Rimljanima 12,2; Hebrejima 8,7-12; Eze-kiel 36,25-27; 2. Petrova 1,3.4; Rimljanima 8,1-4; 5,6-10)

11. Rast u Kristu

Svojom smrću na križu Isus je pobijedio sile zla. On, koji je pokorio demonske duhove tijekom svoje zemaljske službe, slomio je njihovu moć i osigurao njihovu konačnu propast. Isusova pobjeda daje nam pobjedu nad zlim silama koje nama i dalje žele vladati dok hodimo s Njim u miru, radosti i sigurnosti Njegove ljubavi. Sada Sveti Duh prebiva u nama i osnažuje nas. Neprestano predani Isusu kao našem Spasitelju i Gospodinu, oslobođeni smo od tereta naših prošlih djela. Više ne živimo u mraku, strahu od sila zla, neznanju i besmislu našeg prošlog načina života. U ovoj novoj slobodi u Isusu, pozvani smo da uzrastemo u obličje Njegova karaktera, svakodnevno razgovaramo s Njime u molitvi, hranimo se Njegovom Riječju, razmišljajući o njoj i Njegovoj providnosti, pjevamo Mu hvale, okupljamo se na bogoslužju i sudjelujemo u poslanju Crkve. Dok se predajemo u službi ljubavi svojim bližnjima i svjedočimo o Njegovoj spasonosnoj milosti, Njegova stalna prisutnost

s nama u Duhu preobražava svaki trenutak i svaki zadatak u duhovno iskustvo. (Psalam 1,1.2; 23,4; 77,11.12; Kološanima 1,13.14; 2,6.14.15; Luka 10,17-20; Efežanima 5,19.20; 6,12-18; 1. Solunjanima 5,23; 2. Petrova 2,9; 3,18; 2. Korinćanima 3,17.18; Filipljanima 3,7-14; 1. Solunjanima 5,16-18; Matej 20,25-28; Ivan 20,21; Galaćanima 5,22-25; Rimljanima 8,38.39; 1. Ivanova 4,4; Hebrejima 10,25)

12. Crkva

Crkva je zajednica vjernika koji prihvaćaju istinu da je Isus Krist Gospodin i Spasitelj. Poput Božjeg naroda u Starom zavjetu, i mi smo pozvani iz svijeta. Mi se sjedinjujemo u bogoslužju, u zajedništvu, u poučavanju iz Božje riječi, u Gospodnjoj večeri, u služenju svim ljudima i objavljivanju Evandjelja cijelom svijetu. Autoritet Crkve proistječe iz Krista koji je utjelovljena Riječ, i iz Pisma koje je napisana Riječ. Crkva je Božja obitelj; njezini vjernici, koje je Bog posvojio kao svoju djecu, žive na temelju novoga Saveza. Crkva je Kristovo tijelo, zajednica vjernika čija je glava sam Krist. Crkva je Zaručnica za koju je Isus umro da bi je mogao očistiti i posvetiti. Kad se vrati u slavi, On će izvesti pred sebe slavnu Crkvu, vjerne svih vjekova otkupljene Njegovom krvlju, “bez ljage i bore”, “svetu i bez mane”. (Postanak 12,3; Djela 7,38; Efežanima 4,11-15; 3,8-11; Matej 28,19.20; 16,13-20; 18,18; Efežanima 2,19-22; 1,22.23; 5,23-27; Kološanima 1,17.18)

13. Ostatak i njegova zadaća

Sveopću Crkvu tvore svi koji istinski vjeruju u Krista, ali u posljednjim danima, u vrijeme široko rasprostranjenog otpada, pozvan je Ostatak da vrši Božje zapovijedi i čuva vjeru Isusu. Ovaj Ostatak najavljuje dolazak vremena Suda, objavljuje spasenje po Kristu i navješćuje približavanje Njegova drugog dolaska. Ovo objavljivanje prikazano je simbolom trojice anđela u Otkrivenju 14; ono se zbiva u isto vrijeme kad i djelo Suda na Nebu, te na Zemlji izaziva djelo pokajanja i obnove. Svaki je vjernik pozvan da surađuje u ovom objavljivanju po cijelom svijetu. (Otkrivenje 12,17; 14,6-12; 18,1-4; 2. Korinćanima 5,10; Juda 3,14; 1. Petrova 1,16-19; 2. Petrova 3,10-14;

Otkrivenje 21,1-14)

14. Jedinstvo Kristova tijela

Crkva je jedno tijelo s mnogo udova, pozvanih iz svakog naroda, plemena, jezika i puka. U Kristu smo svi “novo stvorenje”; razlike u rasi, kulturi, obrazovanju, nacionalnosti, pa razlike između velikih i malih, bogatih i siromašnih, muškog i ženskog ne smiju nas dijeliti. Svi smo jednaki u Kristu koji nas je istim Duhom povezo u zajedništvo sa sobom i međusobno; trebamo služiti i da nam služe bez pristranosti i ustezanja. Preko Kristovog otkrivenja u Pismu sudionici smo iste nade i vjere i nastojimo svjedočiti svima. Ovo jedinstvo ima svoj izvor u jedinstvu Trojedinoga Boga koji nas je prihvatio kao svoju djecu. (Rimljanima 12,4,5; 1. Korinćanima 12,12-14; Matej 28,19.20; Psalam 133,1; 2. Korinćanima 5,16.17; Djela 17,26.27; Galaćanima 3,27.29; Kološanima 3,10-15; Efežanima 4,14-16; 4,1-6; Ivan 17,20-23)

15. Krštenje

Krštenjem priznajemo svoju vjeru u smrt i uskrsnuće Isusa Krista, i svjedočimo o svojoj smrti grijehu i o svojoj odluci da živimo novim životom. Tako priznajemo Krista kao Gospodina i Spasitelja, postajemo Njegov narod i vjernici Njegove Crkve. Krštenje je simbol naše zajednice s Kristom, oprosta naših grijeha i primanja Svetoga Duha. Ono se obavlja uronjavanjem u vodu i uvjetovano je priznanjem vjere u Isusa i dokazima pokajanja za grijeh. Njemu prethodi poučavanje iz Pisma i prihvatanje njegovog nauka. (Rimljanima 6,1-6; Kološanima 2,12.13; Djela 16,30-33; 22,16; 2,38; Matej 28,19.20)

16. Gospodnja večera

Gospodnja večera je čin uzimanja udjela u simbolima Kristovog tijela i krvi kao izraz vjere u Njega, našega Gospodina i Spasitelja. Svojom nazočnošću u ovom zajedništvu Krist se zbližava sa svojim narodom i jača ga. Uzimanjem udjela u Gospodnjoj večeri mi s radošću objavljujemo “smrt Gospodnju dokle ponovno ne dođe”. Priprema za Večeru uključuje preispitivanje, pokajanje i priznanje. Učitelj je uspostavio službu pra-

nja nogu kao simboličko obnovljeno čišćenje, izražavanje spremnosti na uzajamno služenje u duhu Kristove poniznosti i sjedinjenje naših srca u ljubavi. U ovom zajedništvu mogu sudjelovati svi kršćani koji vjeruju. (1. Korinćanima 10,16-17; 11,23-30; Matej 26,17-30; Otkrivenje 3,20; Ivan 6,48-63; 13,1-17)

17. Duhovni darovi i službe

Bog daruje svim vjernicima svoje Crkve u sva vremena duhovne darove koje svaki vjernik treba upotrijebiti u dragovoljnoj službi iz ljubavi na opće dobro Crkve i ljudskog roda. Darovi Svetoga Duha, koje On dodjeljuje svakom vjerniku po svojoj volji, obuhvaćaju sve sposobnosti i službe koje su potrebne Crkvi radi izvršenja zadaće koju joj je Bog povjerio. Prema Bibliji ovi su darovi vjera, liječenje, proroštvo, propovijedanje, učenje, upravljanje, mirenje, tješjenje, samoprijegorna služba i ljubav za pomaganje i hrabrenje ljudi. Neke vjernike je Bog pozvao i obdario ih Duhom za službe kao što su pastoralna, evanđeoska, aspostolska, i za službu poučavanja koja je posebno potrebna pri osposobljavanju vjernika za služenje, za izgradnju Crkve i za duhovnu zrelost kao i za unapređivanje jedinstva u vjeri i spoznavanju Boga. Kad vjernici upotrebljavaju ove duhovne darove kao izraz Božje milosti, Crkva je zaštićena od razornih utjecaja lažnih nauka, raste pod Božjim okriljem i izgrađuje se u vjeri i ljubavi. (Rimljanima 12,4-8; 1. Korinćanima 12,9-11.27.28; Efežanima 4,8.11-16; Djela 6,1-7; 1. Timoteju 2,1-3; 1. Petrova 4,10.11)

18. Dar proroštva

Jedan od darova Svetoga Duha jest proroštvo. Ovaj je dar jedan od znakova raspoznavanja Crkve Ostatka i očitovao se u službi Gospodnjeg vjesnika Ellen G. White. Njezini spisi trajan su i vjerodostojan izvor istine koji Crkvi pruža utjehu, upute, usmjerava je i navodi na popravlanje. Oni također jasno otkrivaju da je Biblija mjerilo svakog učenja i svakog iskustva. (Joel 2,28.29; Djela 2,14-21; Hebrejima 1,1-3; Otkrivenje 12,17; 19,10)

19. Božji zakon

Velika načela Božjeg zakona sadržana su u Deset zapovijedi i potvrđena u Kristovom životu. Ona izražavaju Božju ljubav i obvezuju sve ljude u svim vremenima. Ovi su propisi temelj Božjeg saveza s Njegovim narodom i mjerilo na Božjem sudu. Posredovanjem Svetoga Duha oni ukazuju na grijeh i bude potrebu za Spasiteljem. Spasenje dolazi u cijelosti po milosti a ne po djelima, ali je plod spasenja poslušnost Zapovijedima. Poslušnost razvija kršćanski karakter i daje osjećaj zadovoljstva. Ona je dokaz naše ljubavi prema Gospodinu i naše brige za bližnje. Poslušnost vjerom otkriva Kristovu silu koja preobražava život i time snažno svjedoči za Krista. (Izlazak 20,1-17; Psalam 40,7.8; Matej 22,36-40; Ponovljeni zakon 28,1-14; Matej 5,17-20; Hebrejima 8,8-10; Ivan 16,7-10; Efežanima 2,8-10; 1. Ivanova 5,3; Rimljanima 8,3.4; Psalam 19,7-14)

20. Subota

Stvoritelj je nakon šest dana stvaranja počnuo sedmoga dana i ustanovio subotu za sve ljude kao uspomenu na stvaranje. Četvrta zapovijed Božjeg nepromjenjivog Zakona zahtijeva poštovanje sedmog dana, subote, kao dana odmora, bogoslužja i služenja u skladu s naukom i djelom Isusa, Gospodara subote. Subota je dan radosne zajednice s Bogom i bližnjima. Ona je simbol otkupljenja u Kristu, znak našeg posvećenja i naše vjernosti i vizija naše vječne budućnosti u Božjem kraljevstvu. Subota je Božji trajni znak Njegovog vječnog Saveza s Njegovim narodom. Radosnim svetkovanjem ovog dana od zalaska do zalaska sunca, proslavljamo Božje stvaralačko i otkupiteljsko djelo. (Postanak 2,1-3; Izlazak 20,8-11; Luka 4,16; Izaija 56,5.6; 58,13.14; Matej 12,1-12; Izlazak 31,13-17; Ezekiel 20,12.20; Ponovljeni zakon 5,12-15; Hebrejima 4,1-11; Levitski zakonik 23,32; Marko 1,32)

21. Upraviteljska služba

Mi smo Božji upravitelji kojima je Bog povjerio vrijeme i prilike, sposobnosti i imovinu, blagoslove zemlje i njezina dobra. Njemu smo odgovorni za pravilno korištenje povjerenih vrijednosti. Mi priznajemo Boga kao Vlasnika svojom vjernom

službom Njemu i našim bližnjima, i davanjem desetine i darova radi objavljivanja Evandelja i napretka Njegove Crkve. Upraviteljska služba je prednost koju nam je Bog dao da bismo razvijali ljubav i izvojevali pobjedu nad sebičnošću i lakomstvom. Upravitelj se raduje blagoslovima koje primaju drugi zbog njegove vjernosti. (Postanak 1,26-28; 2,15; 1. Ljetopisa 29,14; Hagaj 1,3-11; Malahija 3,8-12; 1. Korinćanima 9,9-14; Matej 23,23; Rimljanima 15,26.27)

22. Kršćansko vladanje

Pozvani smo da budemo pobožan narod koji misli, osjeća i djeluje u skladu s nebeskim načelima. Da bi Sveti Duh mogao u nama obnoviti karakter našega Gospodina, mi prihvaćamo samo ono što će u našem životu proizvesti moralnu čistoću, zdravlje i radost po uzoru na Krista. To znači da naša razonoda i rekreacija trebaju odgovarati najvišim mjerilima kršćanskog ukusa i ljepote. Iako priznajemo razlike u kulturi, naša odjeća treba biti jednostavna, skromna i skladna, dolična onima čija se prava ljepota ne sastoji u izvanjskom ukrašavanju, nego u nepropadljivim ukrasima plemenitog i tihog duha. To također znači da se o svojem tijelu, budući da je ono hram Svetoga Duha, trebamo razumno brinuti. Osim dovoljno kretanja i odmora, trebamo usvojiti zdravu prehranu i suzdržavati se od hrane koju Pismo proglašava nečistom. Budući da su alkoholna pića, duhan i neodgovorna upotreba lijekova i narkotika štetni za naše tijelo, trebamo se suzdržavati i od njih. Umjesto toga trebamo se uključiti u sve što naše misli i tijelo dovodi u sklad s Kristom. On želi da budemo zdravi, radosni i čestiti. (Rimljanima 12,1.2; 1. Ivanova 2,6; Efežanima 5,1-21; Filipljanima 4,8; 2. Korinćanima 10,5; 6,14-7,1; 1. Petrova 3,1-4; 1. Korinćanima 6,19.20; 10,31; Levitski zakonik 11,1-47; 3. Ivanova 2)

23. Brak i obitelj

Bog je stvorio brak u Edenu, a Isus ga je potvrdio kao doživotnu zajednicu muškarca i žene u ljubavi. Za kršćanina je brak zavjet kojim se zavjetovao Bogu i svojem bračnom drugu. U tu zajednicu trebaju ulaziti samo oni koji dijele zajedničku vjeru. Uzajamna ljubav, poštovanje i odgovornost temelji su

ovog odnosa koji treba odražavati ljubav, svetost, bliskost i trajnost odnosa između Krista i Njegove Crkve. Što se tiče rasta, Isus je učio da onaj tko napušta svojeg bračnog druga, osim za preljub, i stupa u brak s drugim, čini preljub. Iako odnosi u obitelji katkad nisu idealni, bračni drugovi, koji se potpuno posvete jedno drugome u Kristu, mogu postići zajedništvo u ljubavi vodstvom Svetoga Duha i uz pomoć Crkve. Bog blagoslivlja obitelj i želi da njezini članovi pomažu jedan drugome u kršćanskom sazrijevanju. Roditelji trebaju odgajati svoju djecu da ljube i slušaju Boga. Svojim primjerom i riječima trebaju ih uvjeriti da Krist poučava s ljubavlju, nježno i pažljivo jer želi da ona postanu udovi Njegovog tijela, članovi Božje obitelji. Jedna od posljednjih Božjih evanđeoskih poruka svijetu jest poziv na zblizavanje u obitelji. (Postanak 2,18-25; Matej 19,3-9; Ivan 2,1-11; 2. Korinćanima 6,14; Efežanima 5,21-23; Matej 5,31.32; Marko 10,11.12; Luka 16,18; 1. Korinćanima 7,10.11; Izlazak 20,12; Efežanima 6,1-4; Ponovljeni zakon 6,5-9; Izreke 22,6; Malahija 4,5.6)

24. Kristova služba u nebeskom Svetištu

Na Nebu postoji Svetište koje je postavio Gospodin, a ne čovjek. U njemu Krist služi za nas, stavljajući vjernicima na raspolaganje zasluge svoje žrtve pomirnice koju je prinio na križu jedanput za sve. Naš Veliki svećenik ustoličen je prigodom svojeg uznesenja, kad je i otpočeo svoje posredovanje. Godine 1844., na kraju proročkog razdoblja od 2300 dana, započeo je drugu i posljednju fazu svoje službe pomirenja. To je djelo istražnog Suda čija je svrha konačno uklanjanje grijeha, a ispunjenje je simboličke službe u nekadašnjem hebrejskom Svetištu na Dan pomirenja. U toj simboličkoj službi Svetište je bilo čišćeno krvlju životinjskih žrtava, dok se na Nebu čišćenje obavlja Isusovom krvlju i Njegovom savršenom žrtvom. Istražni sud otkriva nebeskim bićima tko je između mrtvih zaspao u Kristu i tko je, prema tome, u Njemu dostojan ustati iz groba o prvom uskrsnuću. Ovaj Sud također otkriva tko između živih živi u Kristu, vrši Božje zapovijedi i čuva vjeru Isusovu te je u Njemu, dakle, spreman za preobraženje i ulazak u Njegovo vječno kraljevstvo. On dokazuje Božju pravednost u spašava-

nju onih koji vjeruju u Isusa i objavljuje da će oni koji su ostali vjerni Bogu ući u Njegovo kraljevstvo. Završetak ove Isusove službe označit će svršetak vremena milosti za ljudski rod neposredno prije Njegova drugog dolaska. (Hebrejima 8,1-5; 4,14-16; 9,11-28; 10,19-22; 1,3; 2,16.17; Daniel 7,9-27; 8,13.14; 9,24-27; Brojevi 14,34; Ezekiel 4,6; Levitski zakonik 16; Otkrivenje 14,6.7; 20,12; 14,12; 22,12)

25. Kristov drugi dolazak

Drugi Kristov dolazak blažena je nada Crkve i veličanstveni vrhunac Evandjelja. Spasiteljev će dolazak biti doslovan, osoban i vidljiv na cijelom svijetu. Kad se On vrati, uskrsnut će svi pravednici i zajedno sa živim pravednicima bit će preobraženi i uzeti na Nebo, dok će nepravednici pomrijeti. Skoro potpuno ispunjenje većine proročkih nizova, zajedno sa sadašnjim stanjem svijeta, ukazuje da je Kristov dolazak blizu. Vrijeme Njegova dolaska nije otkriveno, pa smo stoga pozvani da budemo uvijek pripralni. (Titu 2,13; Hebrejima 9,28; Ivan 14,1-3; Djela 1,9-11; Matej 24,14; Otkrivenje 1,7; Matej 26,43.44; 1. Solunjanima 4,13-18; 1. Korinćanima 15,51-54; 2. Solunjanima 1,7-10; 2,8; Otkrivenje 14,14-20; 19,11-21; Matej 24; Marko 13; Luka 21; 2. Timoteju 3,1-5; 1. Solunjanima 5,1-6)

26. Smrt i uskrsnuće

Plaća grijeha je smrt. Međutim, Bog, koji je jedini besmrtni, dat će vječni život onima koje je otkupio. Do tog dana smrt je besvjesno stanje svih ljudi. Kad se javi Krist, naš život, uskrsli pravednici i živi pravednici bit će proslavljeni i uzeti u susret svojem Gospodinu. Drugo uskrsnuće, uskrsnuće nepravednika, dogodit će se nakon tisuću godina. (Rimljanima 6,23; 1. Timoteju 6,15.16; Propovjednik 9,5.6; Psalam 146,3.4; Ivan 11,11-14; Kološanima 3,4; 1. Korinćanima 15,51-54; 1. Solunjanima 4,13-17; Ivan 5,28.29; Otkrivenje 20,1-10)

27. Milenij i kraj grijeha

Milenij je tisućugodišnja vladavina Krista sa spašenim pravednicima na Nebu između prvog i drugog uskrsnuća. U to vrijeme sudit će se mrtvim nepravednicima; Zemlja će biti

potpuno pusta, bez živih ljudskih stanovnika. Na njoj će biti zatočeni Sotona i njegovi anđeli. Na kraju tog razdoblja Krist će sa svojim spašenim pravednicima i Svetim gradom sići s Neba na Zemlju. Mrtvi nepravednici će uskrsnuti i zajedno sa Sotonom i njegovim anđelima okružiti grad, ali će ih ogranj od Boga uništiti i očistiti Zemlju. Tako će svemir zauvijek biti oslobođen od grijeha i grešnika. (Otkrivenje 20; 1. Korinćanima 6,2.3; Jeremija 4,23-26; Otkrivenje 21,1-5; Malahija 4,1; Ezekiel 28,18.19)

28. Nova Zemlja

Na Novoj Zemlji, na kojoj vlada pravednost, Bog će otkupljenima pripremiti vječni dom i savršene okolnosti za vječni život, ljubav, radost i učenje u Njegovoj prisutnosti. Ovdje će sam Bog boraviti sa svojim narodom, a patnje i smrti više neće biti. Velika borba je završena i grijeha više nema. Sve, živo i neživo, objavljuivat će da je Bog ljubav, i On će vladati zauvijek. Amen. (2. Petrova 3,13; Izaija 35; 65,17-25; Matej 5,5; Otkrivenje 21,1-7; 22,1-5; 11,15)

Kratice djela Ellen G. White

AA	The Acts of the Apostles (Djela apostolska)
AH	The Adventist Home (Temelji sretnog doma)
AUCR	The Australasian Union Conference Record
IBC	The Seventh-day Adventist Bible Commentary, sv. 1 (2BC itd. za sv. 2–7) (takoder i 1SDA BC)
BE	The Bible Echo
BTS	Bible Training School
CD	Counsels on Diet and Foods (Savjeti o životu i prehrani)
CE	The Colporteur Evangelist
CG	Child Guidance (Odgovorno roditeljstvo)
CH	Counsels on Health
Ch Ed	Christian Education
ChS	Christian Service (Kršćanska služba)
CM	Colporteur Ministry (Literarni evangelist)
COL	Christ's Object Lessons (Isusove usporedbe)
CPT	Counsels to Parents, Teachers and Students
CS	Counsels on Stewardship
CSW	Counsels on Sabbath School Work
CT	Counsels to Parents, Teachers, and Students
CTBH	Christian Temperance and Bible Hygiene
CW	Counsels to Writers and Editors
DA	The Desire of Ages (Isusov život, Čeznja vjekova)
Ed	Education (Odgoj)
Ev	Evangelism (Evangelizam)
EW	Early Writings (Rani spisi)
FE	Fundamentals of Christian Education
FLB	The Faith I Live By (Vjera kojom živim)
GC	The Great Controversy (Velika borba, Veliki sukob)
GCB	General Conference Bulletin
GH	Good Health

GW	Gospel Workers
HR	The Health Reformer
HS	Historical Sketches of SDA Missions
H to L	How to Live
IHP	In Heavenly Places
Letter	Ellen G. White Letter
LS	Life Sketches of Ellen G. White
MB	Thoughts From the Mount of Blessing (Misli s gore blaženstava, Isusov govor na Gori)
Med Miss	The Medical Missionary
MH	The Ministry of Healing (Služba liječenja, Put u bolji život)
ML	My Life Today (Moj život danas)
MM	Medical Ministry
MS	Ellen G. White Manuscript
MYP	Messages to Young People (Poruka mladima)
NL	Notebook Leaflet
PHJ	The Pacific Health Journal
PK	Prophets and Kings (Izraelski proroci i kraljevi)
PP	Patriarchs and Prophets (Patrijarsi i proroci)
RC	The Remnant Church
Redem	Redemption: or The Teachings of Christ, the Anointed One
RH	Review and Herald
SC	Steps to Christ (Put Kristu)
SD	Sons and Daughters of God
1SG	Spiritual Gifts, sv. 1 (2SG itd. za sv. 2–4)
SL	The Sanctified Life
ISM	Selected Messages, knj. 1 (2SM za knj. 2)
SpT	Special Testimonies
SR	The Story of Redemption
ST	The Sings of the Times
SW	The Southern Watchman
1T	Testimonies for the Church, sv. 1 (2T itd. za sv. 2–9) (Svjedočanstva za crkvu)
Te	Temperance
TM	Testimonies to Ministers and Gospel Workers
1TT	Testimony Treasures, sv. 1 (2TT itd. za sv. 2 i 3)
WM	Welfare Ministry
YI	The Youth's Instructor

Kazalo

1. Zašto postoji <i>Crkveni priručnik</i> ?	5
2. Crkva živoga Boga	10
3. Organizacija i ovlasti	15
4. Pastori i drugi uposlenici u Crkvi	23
5. Organiziranje, udruživanje i raspuštanje crkava i ogranaka	29
6. Članstvo u Crkvi	37
7. Crkvena disciplina	51
8. Službenici i odjeli mjesne crkve	66
9. Crkveni izbori	112
10. Bogoslužja i crkveni sastanci	119
11. Financije	140
12. Mjerila kršćanskog života	147
13. Brak, rastava braka i novi brak	158
14. Temeljna vjerovanja adventista sedmog dana	171
<i>Kratice djela Ellen G. White</i>	184